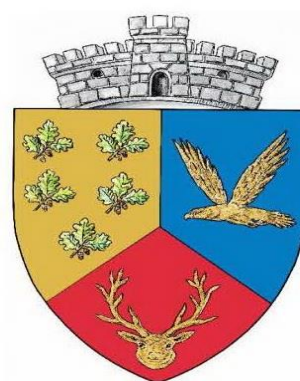
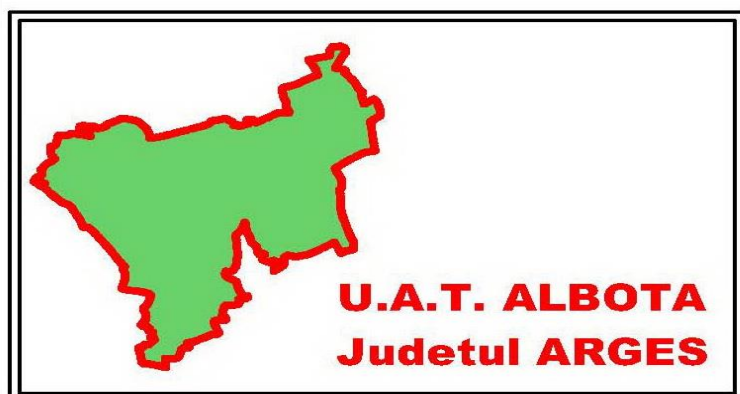


2014

Strategia de Dezvoltare Locala a Comunei Albota 2014 -2020

Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



Asociatia PRO EURO Dezvoltare

- APED-

22.12.2014



Cuprins

CAPITOLUL I. Analiza reglementărilor europene, naționale, regionale, locale.....	4
1.1 EUROPA 2020 – principii, valori, direcții de acțiune.....	4
1.2.Strategia de Dezvoltare Rurală.....	6
1.3.Programul de Dezvoltare Rurală 2014-2020	16
1.4.Programul Operational Regional 2014-2020.....	31
1.5. Strategia de Dezvoltare a Județului Argeș 2014-2020	32
CAPITOLUL II. Prezentarea generala a Comunei Albota, Judetul Arges.....	38
2.1. Așezare geografica	38
2.2. Relieful.....	38
2.3. Solurile.....	39
2.4. Flora si fauna	39
2.5. Clima	40
2.6. Date hidrogeologice	40
2.7. Infrastructura	41
2.7.1. Infrastructura de transport	41
2.7.2 Alimentare cu apă	43
2.7.3. Canalizare.....	45
2.7.4. Sistemul de alimentare cu gaze si energie electrică	45
2.7.5. Infrastructura de mediu – managementul deșeurilor.....	47
2.7.7. Telecomunicații și IT.....	48
2.7.8. Resursele umane	50
2.7.9. Infrastructura educațională	53
2.7.10. Cultură, tradiții si activități sportive.....	57
2.7.11. Infrastructura de sănătate și asistență socială.....	67
2.7.12. Economia si agricultura	69
2.7.13. Administrație publica	79
CAPITOLUL III - Analiza SWOT a Comunei Albota	82
3.1 Considerații introductive	82
3.2 Direcțiile de Dezvoltare ale Comunei Albota Pentru Perioada 2014-2020	88
3.2.1. Viziunea de dezvoltare	88
3.2.2. Misiunea.....	88
3.2.3. Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Locală	88
3.2.4. Direcții de dezvoltare ale comunei Albota.....	88
CAPITOLUL IV - Portofoliul de Proiecte al Comunei Albota Pentru Perioada de Programare 2014 – 2020	100
CAPITOLUL V- Bibliografie.....	122
CAPITOLUL VI - Anexe	123



Preambul

“Conceptul de **Dezvoltare durabilă** desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.” “**Dezvoltarea durabilă** – DD – conceptul de dezvoltare economico-socială recomandat tuturor țărilor de către ONU, prin care se caută armonizarea a trei componente fundamentale: Resursele umane, Creșterea economică, Echitatea între generații.

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv strategic internațional adaptat la specificul fiecărei țări. **Dezvoltarea durabilă**, este un concept de evoluție a societății care permite folosirea pe termen lung a mediului astfel ca, dezvoltarea socio-economică să rămână posibilă concomitent cu menținerea calității mediului la un nivel acceptabil.

Dezvoltarea durabilă presupune corelarea a patru idei fundamentale, aparent independente, dar care se află într-o strânsă condiționare:

- *îndeplinirea cerințelor prezente și viitoare* - care stabilesc scopul durabilității;
- *îndeplinirea nevoilor* - care definește scopul dezvoltării (dezvoltarea care răspunde necesităților prezentului fără a compromite capacitatea de a satisface necesitățile generațiilor viitoare);
- *menținerea compatibilității dintre dimensiunea populației și capacitatea productivă a eco-sistemului* - care recunoaște că există limite și cerințe pentru echilibru;
- *implementarea unui proces al schimbării* - care confirmă că definirea cerințelor și nevoilor pentru dobândirea echilibrului durabil se va schimba odată cu situațiile, condițiile și timpul.

Cadrul organizatoric pentru dezvoltare durabilă s-a instituit în ultimul deceniu al secolului 20 prin:

- înființarea de comisii pentru dezvoltare durabilă la nivelul guvernelor, organizațiilor neguvernamentale, Băncii Mondiale, Organizației Națiunilor Unite, Consiliului și Parlamentului Europei, Consiliului Mondial al Energiei;
- elaborarea de către instituții naționale și internaționale de analiză, studii și cercetări, a unor studii și scenarii pentru dezvoltare și respectiv dezvoltare durabilă pe întreg orizontul de timp al secolului 21.

În România, au fost elaborate Strategii de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2007-2013, la nivel național, regional, județean și local. În anul 2007 a fost realizată Strategia de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2007-2013. Din portofoliul de proiecte propus la acel moment au fost realizate proiecte precum: Extindere sistem de alimentare cu apă, Realizare sistem de alimentare cu gaze, asfaltare drumuri locale, Modernizarea infrastructurii de acces la exploatarea agricole de pe teritoriul comunei Albota.

Anul 2014, impune elaborarea noilor Strategii de Dezvoltare Durabilă, pentru perioada programatică 2014-2020, care au în vedere schimbările generate de statul României de țară membră a Uniunii Europene precum și de efectele crizei economice mondiale, asupra situației europene, naționale, regionale, județene și locale. În acest context, Primarul comunei Albota, domnul **Dumitru Ion**, a solicitat asistență tehnică, pentru elaborarea *Strategiei Locale de Dezvoltare Locală a comunei Albota, pentru perioada 2014-2020*.

Metodologia de lucru pentru elaborarea Strategiei

A fost constituit la nivel local în luna octombrie 2014, un grup de lucru pentru elaborarea documentului, cu următorii membri:

Dumitru Ion- Primar

Kral Marin- Viceprimar

Paraschiv Elena- Secretar primarie

Neacsu Elena- Inspector superior- coordinator proiecte primarie

Ratea Ilie- Profesor (Director Scoala gimnazială “Sanda Movila” Albota)

Stanga Ion- Profesor (Director Scoala Gimnazială Mares)



Barbu Gheorghe- Professor, consilier local
Mateescu Silviu Ionut- Preot
Parvu Iulian- Antreprenor (SC Alpitex SRL)
Bebu Ion- Antreprenor (SC Agroprest SRL)
Marin Ion- Anteprenor (SC Holding Ang Invest SRL)
Mihai Ion- Presedinte Asociatia Crescatorilor de Animale "Fratesti, Cerbu, Albota"
Ion Marian- Consilier local
Zanfir Georgeta- Inspector asistent compartiment registrul agricol

Consultarea publică a presupus utilizarea clasicele metode, tehnici și instrumente de investigare a contextului socio-uman, semnificația socio-economică a problemelor cercetate la nivel comunitar, necesitând diferențierea respondenților în funcție de etapele elaborării Strategiei și în funcție de statutul social pe care aceștia îl dețin în comunitate:

- consultarea documentelor;
- elaborarea Analizei SWOT;
- aplicarea Chestionarului de opinie;
- prelucrarea și interpretarea datelor.

Consultarea documentelor, este una dintre cele mai eficiente metode de culegere a datelor semnificative cu privire la parcursul istoric, situațional al unei comunități. Pentru înțelegerea factorilor responsabili de construcția viitorului comunității, au fost consultate documente care prezentau trecutul comunei și care prezentau relevanță în elaborarea Strategiei: Monografia comunei Albota, județul Argeș; Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei Albota și Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Durabilă pentru perioada 2007-2013. Pentru prezentarea situației actuale, au fost analizate datele demografice conținute în documentele Recensământului Populației 2011, datele statistice socio-economice (categoriile în funcție de venit), fișa localității INS Argeș, etc.

Analiza SWOT. Pentru efectuarea analizei, au fost constituite 5 grupe de lucru, aferente celor 5 domenii care au fost analizate. Analiza SWOT, viziunea, direcțiile strategice de dezvoltare și portofoliul de proiecte au fost realizate prin consultare publică.

Chestionarul de opinie

Cu scopul consultării opiniei comunității, s-a procedat la elaborarea unui chestionar cât mai simplu și clar, în vederea obținerii unei imagini referitoare la cele mai importante probleme cu care se confruntă populația din comuna Albota, județul Argeș. Astfel, chestionarul a fost aplicat pe un eșantion reprezentativ pentru populația majoritară (200 chestionare). Concluziile și propunerile, au fost generalizate pentru întreaga populație constituind oglinda intereselor unui număr semnificativ de persoane. Reprezentativitatea opiniilor a fost principala preocupare în cadrul aplicării chestionarului, tehnica de lucru utilizată fiind din „ușă în ușă” și întâlniri punctuale. S-a procedat la prelucrarea răspunsurilor, la așezarea în forma agreată de cerințele Strategiei și la nominalizarea pe baza interpretării datelor din răspunsuri a principalelor probleme care ar trebui rezolvate în comunitate în perioada de planificare 2014-2020.

CAPITOLUL I. Analiza reglementărilor europene, naționale, regionale, locale

1.1 EUROPA 2020 – principii, valori, direcții de acțiune

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:RO:PDF>

Extrase si sinteze din document

STRATEGIA EUROPA 2020

În anul 2010 Comisia Europeană a lansat Strategia Europa 2020 menită să asigure creșterea economică a Europei care încearcă să se redreseze după criza economică mondială.

Pentru 2020, Comisia propune Uniunii Europene cinci obiective măsurabile care vor fi transpuse în obiective naționale:

- ocuparea forței de muncă,
- cercetarea și inovarea,
- schimbările climatice și energia,
- educația
- combaterea sărăciei.

Europa trece printr-o perioadă de transformare. Criza a anulat ani de progrese economice și sociale și a pus în evidență deficiențele structurale ale economiei Europei. Între timp, lumea evoluează rapid, iar provocările pe termen lung (globalizarea, presiunea exercitată asupra resurselor, îmbătrânirea) se intensifică. UE trebuie să se ocupe acum de propriul viitor. Europa poate reuși dacă acționează în mod colectiv, ca Uniune. Avem nevoie de o strategie care să ne permită să ieșim din criză mai puternici și care să transforme UE într-o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, caracterizată prin niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială. Europa 2020 oferă o imagine de ansamblu a economiei sociale de piață a Europei pentru secolul al XXI-lea.

Europa 2020 propune trei priorități care se susțin reciproc:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Comisia propune următoarele obiective principale pentru UE:

- 75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (C-D);
- obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusive reducerea emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);
- rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;
- numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.

Aceste obiective sunt interconectate și sunt cruciale pentru reușita noastră generală. Pentru a garanta că fiecare stat membru adaptează strategia Europa 2020 la situația sa specifică,

Comisia propune ca aceste obiective ale UE să fie transpuse în obiective și traiectorii naționale.

Obiectivele sunt reprezentative pentru cele trei priorități - o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii - dar nu sunt exhaustive: pentru a sprijini realizarea acestora, va fi necesară întreprinderea unei game largi de acțiuni la nivelul național, al UE și internațional.

Comisia prezintă șapte inițiative emblematice pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare:

- „O Uniune a inovării” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru



cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;

- „Tineretul în mișcare” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;

- „O agendă digitală pentru Europa” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;

- „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;

- „O politică industrială adaptată erei globalizării” pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;

- „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;

- „Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

Aceste șapte inițiative emblematice vor angaja atât UE, cât și statele membre. Instrumentele UE, în special piața unică, ajutoarele financiare și instrumentele de politică externă, vor fi mobilizate pentru eliminarea blocajelor și îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020. Ca prioritate imediată, Comisia identifică măsurile care trebuie luate pentru a defini o strategie credibilă de ieșire din criză, pentru a continua reforma sistemului financiar, pentru a asigura consolidarea bugetară pentru o creștere pe termen lung și pentru a întări coordonarea în cadrul Uniunii economice și monetare. Pentru a se obține rezultate va fi nevoie de o guvernare economică mai puternică.

Strategia Europa 2020 se va sprijini pe doi piloni: abordarea tematică prezentată anterior, care combină prioritățile și principalele obiective, și întocmirea unor rapoarte de țară, permițând statelor membre să își dezvolte propriile strategii de reîntoarcere la o creștere economică durabilă și la sustenabilitatea finanțelor publice. La nivelul UE se vor adopta orientări integrate care să cuprindă domeniul de aplicare al priorităților și obiectivelor UE. Fiecărui stat membru i se vor adresa recomandări specifice. În cazul unui răspuns necorespunzător, se pot emite avertismente politice. Prezentarea de rapoarte privind îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020 și evaluarea Pactului de stabilitate și creștere se vor efectua simultan, făcându-se însă în continuare distincția între aceste instrumente și menținând integritatea Pactului.

Consiliul European se va implica total în noua strategie și va fi punctul focal al acesteia. Comisia va monitoriza progresele înregistrate în vederea îndeplinirii obiectivelor, va facilita schimburile politice și va prezenta propunerile necesare orientării acțiunii și promovării inițiativelor emblematice ale UE. Parlamentul European va reprezenta o forță motrice pentru mobilizarea cetățenilor și va juca rolul de legislator în ceea ce privește inițiativele-cheie.

Această abordare privind instituirea de parteneriate ar trebui extinsă la comitetele UE, parlamentele naționale, autoritățile naționale, locale și regionale, partenerii sociali, părțile interesate și societatea civilă, astfel încât toți cetățenii să participe la îndeplinirea obiectivelor fixate.

Comisia propune aprobarea de către Consiliul European, în martie, a abordării generale a strategiei și a obiectivelor principale ale UE și, în iunie, a parametrilor detaliați ai strategiei, inclusiv a orientărilor integrate și a obiectivelor naționale. De asemenea, Comisia așteaptă cu interes observațiile și sprijinul Parlamentului European pentru a garanta succesul strategiei Europa 2020.

1.2.Strategia de Dezvoltare Rurală

<http://www.diosig.ro/attachments/article/178/strategia-de-dezvoltare-rurala-2014-2020-versiunea-I-nov2013-update.pdf>

Contextul de programare PNDR 2014-2020



Acordul de Parteneriat propus de România² (AP Ro) asigură convergența cu strategia europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și cu scopul specific al fiecărui fond, în conformitate cu obiectivele Tratatului, inclusiv în ceea ce privește coeziunea economică, socială și teritorială.

Pentru a îndeplini aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al Acordului de Parteneriat, economia românească trebuie să se transforme într-o economie modernă și competitivă, abordând cele cinci provocări în materie de dezvoltare:

I. Competitivitatea; II. Oamenii și societatea; III. Infrastructura; IV. Resursele; V. Administrația și guvernarea.

Din cele cinci provocări în materie de dezvoltare ale AP Ro, în strategia PNDR sunt abordate integral primele 3 provocări respectiv, **Competitivitatea, Resursele, Oamenii și societatea** și parțial, Administrația și guvernarea.

În urma analizei și a identificării nevoilor socio-economice și a deficitelor structurale ale României se conturează necesitatea unui program investițional abordat pentru atingerea a 9 obiective tematice (OT) din cele 11 menționate în Cadrul Strategic Comun (CSC).

Strategia PNDR pentru perioada 2014-2020 urmărește să ofere soluții la nevoile identificate prin intermediul analizei SWOT. Totodată, strategia urmărește continuarea progreselor înregistrate de la aderarea României la UE în 2007 susținute prin PNDR 2007-2013.

Intervențiile pentru perioada 2014-2020 vor contribui la consolidarea dezvoltării pe termen mediu și lung a sectorului agricol și de dezvoltare rurală.

Obiectivele propuse și țintele aferente sunt în concordanță cu prioritățile strategice naționale prezentate în AP Ro, proiectul strategiei privind dezvoltarea agriculturii și dezvoltării rurale pe termen

²ACORD DE PARTENERIAT PROPUȘ DE ROMÂNIA PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2014-2020 Primul proiect, http://www.fonduriue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/2014-2020/acord-parteneriat/Acord_de_parteneriat_01.10.2013.pdf



mediu si lung 2020-2030 (Banca Mondială), Strategia Națională de Competitivitate,

Proiectul strategiei pentru cercetare, dezvoltare și inovare și de alte documente strategice aferente (3,4,5,6,7,8,9,10).

Un alt document de referință îl reprezintă **“Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014-2020-2030”** prescurtat „Cadrul național strategic rural” care are drept scop stabilirea obiectivelor de dezvoltare durabilă a sistemului agroalimentar românesc și a spațiului rural pentru reluarea creșterii economice a României.

Astfel, aceste documente au identificat ca și problemă principală îmbunătățirea funcției economice și de mediu a spațiului rural și a sectorului agricol și vor fi abordate prin intermediul celor șase priorități de dezvoltare rurală din **Regulamentul Parlamentului**

European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Sprijinul oferit prin PNDR 2014-2020 va asigura complementaritatea și coerența cu sprijinul furnizat prin Pilonul I – plăți.

Logica intervenției

În conformitate cu analiza SWOT, din cele 28 de nevoi identificate, 24 pot fi considerate prioritare pentru intervenția prin PNDR și vor fi susținute prin măsuri în cadrul celor șase priorități de dezvoltare rurală. Celelalte nevoi vor putea fi abordate în mod complementar în cadrul programelor operaționale sectoriale, în acord cu AP Ro și programele de finanțare Națională.

Coerența priorităților PNDR cu provocările Acordului de Parteneriat pentru perioada 2014 - 2020

Mai jos este prezentată justificarea nevoilor identificate. Acestea sunt exprimate în primul rând în raport cu cele trei provocări prezentate în AP Ro, și în al doilea rând printr-o succintă prezentare care arată relația dintre nevoile selectate pentru FEADR și cele șase domenii prioritare pentru dezvoltarea rurală, precum și a domeniilor de interes (focus areas), inclusiv tematicile transversale (cross-cutting). Se va pune accent pe lecțiile învățate din perioada de programare 2007-2013 și pe continuarea sprijinirii acelor măsuri ce au avut un impact pozitiv în perioada anterioară.

Competitivitatea

Creșterea competitivității (menționată în AP Ro la pct.1 "Provocările de dezvoltare") din agricultură, silvicultură și sectorul alimentar este crucială pentru îmbunătățirea performanțelor și revitalizarea zonelor rurale, crearea de locuri de muncă și, prin urmare, esențială pentru această strategie. Există un bun potențial de creștere a producției de alimente de calitate, de modernizare a sectorului în general, de schimbare a statutului de țară importatoare în țară exportatoare. Investițiile pentru creșterea competitivității, în ferme și în unitățile de procesare a produselor agricole, sunt necesare pentru realizarea unei creșteri economice accelerate, care va conduce în final la convergența veniturilor cu nivelul UE.

Îmbunătățirea performanței sectorului va avea efecte pozitive asupra stabilității micro și macro-economice, va contribui la asigurarea unui echilibru al consumului alimentar și a securității agro-alimentare, la creșterea ponderii exploatațiilor agricole comerciale în totalul exploatațiilor și la generarea de locuri de muncă, inclusiv la absorbția surplusului de forță de muncă din agricultură.

³ *Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013 – 2020*

⁴ *Forței de Muncă 2013-2020 (draft)*

⁵ *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030*

⁶ *Strategia Națională de Conservare a Biodiversității*

⁷ *Strategia Națională privind Agenda Digitală a României (ongoing)*

⁸ *Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare, Inovare 2014-2020 (ongoing) / Strategia de Specializare Inteligentă ()*

⁹ *Strategia Națională de Competitivitate 2014 – 2020 (ongoing)*



¹⁰Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014-2020 (ongoing)

Un număr însemnat din nevoile identificate sunt priorități direct legate de creșterea competitivității. Acestea includ necesitatea unor acțiuni pentru a îmbunătăți performanța economică și accesul pe piață - a fermelor - prin modernizarea și restructurarea acestora, creșterea volumului producției agricole de calitate, stimularea continuării modernizării unităților de prelucrare și comercializare, inclusiv diversificarea, extinderea și promovarea producției agricole și alimentare cu valoare adăugată mare, a mărcilor alimentare de calitate.

Modernizarea și dezvoltarea sectorului de procesare asigură pe de o parte menținerea locurilor de muncă și pe de altă parte crearea de noi locuri de muncă. De asemenea, diversificarea activităților agricole oferă oportunități de creștere a veniturilor agricole. Este esențială acordarea sprijinului pentru reînnoirea generațiilor de manageri ai exploatațiilor agricole în scopul stimulării nivelului investițiilor și a procesului de inovare, cu efect direct asupra veniturilor locuitorilor din spațiul rural.

Alte nevoi din perspectiva creșterii competitivității se referă la dezvoltarea unor lanțuri scurte de aprovizionare și a infrastructurii aferente, sprijinirea de acțiuni de cooperare inclusiv pentru stabilirea de lanțuri agro-alimentare scurte, în vederea valorificării și comercializării mai eficiente a produselor pe piețele agroalimentare.

Dezvoltarea capitalului uman influențează puternic competitivitatea. Aceasta este o componentă a provocării de dezvoltare "Oamenii și societatea", descrisă în AP Ro. Ea devine în următoarea perioadă o temă transversală pentru abordarea nevoilor legate de competitivitate, determinată pe de o parte de ponderea ridicată a populației ocupate în agricultură, dar cu un nivel redus de instruire, iar pe de altă parte de necesitatea calificării fermierilor și adaptării cunoștințelor acestora la contextul modern (tehnologii, cunoștințe generale privind schimbările climatice, etc). Nevoile prioritare pentru dezvoltarea capitalului uman au fost exprimate în analiza SWOT în următoarele direcții: formare profesională și o mai bună integrare a rezultatelor cercetării.

Îmbunătățirea informării și formării profesionale (inclusiv învățarea pe tot parcursul vieții), precum și adaptarea curriculei la nevoile reale sunt esențiale pentru creșterea competitivității în sectorul agroalimentar și forestier. Prioritatea care rezultă din analiza SWOT și analiza nevoilor este de a corela mai bine educația și formarea profesională cu nevoile agriculturii, silviculturii, și a creșterii nivelului de conștientizare a fermierilor cu privire la beneficiile de mediu.

Necesitățile descrise mai sus vor fi abordate în special prin acțiuni în domeniile prioritare 1, 2 și 3, cum este prezentat în **Anexa 1**.

Celelalte nevoi legate de creșterea competitivității, vor fi abordate prin **Programul Operațional Competitivitate** (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitala) și **Programul Operațional Capital Uman** (modernizarea sistemului de învățământ agricol).

Resursele naturale

Gestionarea durabilă a resurselor naturale reprezintă o prioritate a strategiei de dezvoltare rurală 2014-2020, fiind reflectată și în analiza SWOT. În AP Ro resursele naturale se regăsesc sub provocarea de dezvoltare 4, gestionarea acestora fiind susținută financiar și din FEADR prin PNDR și transversal prin celelalte domenii prioritare. Nevoile identificate ca prioritare în această strategie se referă la biodiversitate în zonele cu înaltă valoare naturală, gestionarea durabilă a pădurilor și accesibilitate, extinderea zonelor forestiere, calitatea apei și a solului, emisiile de gaze cu efect de seră (GES) și adaptarea la schimbările climatice. Intervențiile PNDR vor contribui la limitarea amprente de carbon provenită din agricultură și promovarea adaptării la schimbările climatice în agricultură și în zonele rurale. Instruirea și serviciile de consultanță vor juca un rol important în informarea și pregătirea în domeniile menționate cu privire la cerințele obligatorii legate de mediu și schimbări climatice, cu privire la modernizarea fermei, inovare, competitivitate și antreprenoriat pe partea de DR.

Calitatea mediului și biodiversitatea sunt supuse presiunii din perspectiva procesului natural și a activităților economice. Există o nevoie stringentă de a îmbunătăți condițiile de mediu și de a promova practici durabile în agricultură și în economie, în general. Terenurile cu înaltă valoare naturală (HNV) a căror suprafață reprezintă aproximativ 16% din totalul terenurilor agricole și silvice sunt un factor important pentru biodiversitate. Strategia Națională și Planul Național de Acțiune pentru Conservarea



Biodiversității 2013-2020, care transpune în plan național strategia UE în domeniul biodiversității, trebuie să fie completată pe baza progreselor realizate prin măsurile susținute prin actualul PNDR .

Creșterea suprafeței împădurite constituie o nevoie prioritară, aceasta contribuind la procesul de adaptare la schimbările climatice și la reducerea emisiilor de GES. Se estimează că suprafețe semnificative de teren agricol sunt afectate de diverse fenomene de degradare a solului, fiind potrivite pentru împădurire.

Există o corelare puternică între nevoia de promovare a biodiversității și împăduririi și nevoia de formare și consultanță la nivel local pentru a promova bunele practici în agricultură și silvicultură cu privire la peisaj și managementul ecosistemelor. Aceste concepte sunt relativ noi în România, dar există potențial pentru ca aceste idei să fie consolidate în cultura fermierilor și silvicultorilor.

Nevoia de sustenabilitate a întreprinderilor, a locurilor de muncă, a comunităților și ecosistemelor impune, de asemenea, o protecție mai bună a resurselor de apă și sol și a sistemelor de management integrate. Un sprijin prioritar trebuie acordat pregătirii și consilierii specializate care să vizeze, în special în zonele cu risc ridicat, atingerea standardelor de calitate a apei și protecția resurselor de sol ca modalitate de adaptare la schimbările climatice.

Modernizarea sistemelor de irigații este o altă nevoie complementară care va contribui la reducerea pierderilor de energie și de apă și la îmbunătățirea eficienței globale a resurselor.

Cu toate că nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din agricultură este în general scăzut, depozitarea gunoierului de grajd ridică serioase probleme. Tendința de abandonare a sistemelor extensive de cultură și producție și adoptarea de sisteme intensive pune o presiune ascendentă în ceea ce privește contribuția agriculturii, silviculturii și industriei alimentare la emisiile de GES (prin creșterea numărului de animale și a cantităților de gunoi de grajd) și asupra amprente de carbon (prin creșterea nivelului de mecanizare a lucrărilor agricole). Comunitățile vor trebui de asemenea, să adopte practici mai eficiente privind producerea de energie. Prin urmare, o nevoie prioritară este promovarea acțiunilor menite să abordeze aceste probleme, inclusiv pentru adoptarea și utilizarea energiilor regenerabile. În ceea ce privește biomasa, dispunem de un potențial ridicat, dar încă insuficient valorificat, atât în cadrul proceselor de producție cât și pentru creșterea bunăstării populației rurale.

Adaptarea la schimbările climatice răspunde nevoilor legate de conservare a resurselor naturale și este, în consecință, o prioritate pentru strategia PNDR. Sunt necesare acțiuni pentru a sprijini adaptarea "accelerată" a fermierilor, procesatorilor și comunităților rurale la schimbările climatice prin îmbunătățirea gestionării durabile a apei și protecției solului. Acest lucru va fi susținut și prin transferul de cunoștințe, stimularea inovării și adaptarea rezultatelor cercetării la nevoile reale ale sectorului.

Necesitățile descrise mai sus vor fi abordate în special prin acțiuni în domeniile prioritare 4 și 5, așa cum sunt prezentate în **Anexa 2**, cu o alocare financiară de xx% din fondurile programului.

Alte nevoi prioritare legate de resursele naturale vor fi abordate prin **Programul Operațional Infrastructura mare** (transport, mediu și energie), **Programul Operațional Competitivitate** (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală) și **Programul Operațional Capital Uman** (modernizarea sistemului de învățământ agricol)

Oamenii și societatea, dezvoltarea locală

Nevoile prioritizate în această categorie se referă la: reducerea sărăciei și riscului de excluziune socială, un nivel mai bun de educație, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de bază, sprijin pentru mediul de afaceri și pentru extinderea pe piața locală, conservarea și promovarea patrimoniului local, precum și încurajarea și consolidarea dezvoltării locale prin abordarea LEADER. PNDR are ca obiectiv îmbunătățirea standardului de viață în mediul rural, inclusiv prin dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii, prin oferirea de servicii de bază comparabile cu zonele urbane și prin reducerea decalajului de venituri dintre rural și urban.

Sărăcia este persistentă în zonele rurale din România, fiind asociată îndeaproape cu grupurile dezavantajate, fermierii de subzistență, cu acces limitat la oportunități de îmbunătățire a veniturilor și de a reduce sărăcia. Există o mare nevoie de a sprijini populația din zonele rurale prin oferirea de cursuri și specializări de scurtă durată în vederea perfecționării și dobândirii de cunoștințe și abilități noi. De



asemenea, complementaritatea cu alte fonduri este importantă, astfel consilierea și asistența specializată pot sprijini populația rurală să creeze și să dezvolte noi activități non-agricole aducătoare de venit.

Necesitatea de a aborda această provocare socială este o prioritate, în special pentru a asigura transferul persoanelor ocupate în agricultura de subzistență, în activități nonagricole dacă sunt asistați de o formare profesională specializată în vederea atingerii unor standarde de viață mai înalte.

Diversificarea exploatațiilor agricole și a altor întreprinderi existente prin orientarea lor către sectorul non-agricol nu constituie doar un răspuns logic la cerințele pieței, aflată în plină schimbare, ci va ajuta și la **absorbția surplusului forței de muncă eliberate din sectorul agricol**. Crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile, înființarea și consolidarea afacerilor, dezvoltarea de produse, servicii și activități care generează locuri de muncă și un venit suplimentar sunt esențiale pentru îmbunătățirea standardelor de viață din zonele rurale.

Atragerea tinerilor calificați ca actori în zonele rurale este o metodă sustenabilă de regenerare și consolidare a comunităților rurale. Abordarea acestei nevoi are legătură cu progresul social și economic în general, inclusiv cu îmbunătățirea accesului la bunuri și servicii publice și private, la produsele alimentare și tehnice, la domeniile profesionale și educaționale.

O infrastructură rurală bine dezvoltată și funcțională reprezintă baza pentru dezvoltarea economică în zonele rurale.

Renovarea și dezvoltarea satelor și mai ales, îmbunătățirea infrastructurii, protejarea resurselor de apă și aer nu sunt doar o cerință esențială pentru îmbunătățirea calității vieții și creșterea atractivității zonelor rurale, ci și un element esențial în utilizarea eficientă a resurselor și **protecția** mediului. Îmbunătățirea/extinderea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare/tratare a apei reziduale, precum și a unor activități de protejare a moștenirii rurale pot contribui la eforturile comune de asigurare a dezvoltării durabile în comunitățile rurale. Realizarea unei infrastructuri rurale adecvate contribuie în mod esențial la dezvoltarea activităților economice în spațiul rural, la creșterea ponderii serviciilor și implicit a locurilor de muncă.

Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele rurale, ci stimulează activitățile de turism rural, dezvoltarea mărcilor locale și crearea de locuri de muncă. Sprijinul pentru această nevoie stimulează și continuă progresul înregistrat prin sprijinul alocat prin PNDR 2007-2013.

Direcțiilor menționate anterior li se adaugă abordarea LEADER, care este destinată să ajute populația rurală să-și cunoască mai bine nevoile de dezvoltare, resursele naturale de care dispun în vederea adoptării unor decizii colective pentru dezvoltarea și îmbunătățirea potențialului de care dispun, pe termen lung.

Deși LEADER nu a atins încă impactul dorit în România în perioada 2007 -2013, există un real potențial pentru ca abordarea să se bucure de mai mult succes în ceea ce privește dezvoltarea sustenabilă a teritoriilor rurale și prin urmare, aceasta este o prioritate ce trebuie sprijinită prin viitorul PNDR. Nevoile prioritare identificate includ simplificarea procedurilor administrative, creșterea capacității managerilor GAL, conștientizarea populației rurale cu privire la oportunitățile de a se implica mai mult în dezvoltarea comunităților lor locale, etc.

Implementarea cu succes a PNDR 2014-2020 va depinde, pe lângă sprijinul pentru abordarea nevoilor prioritare descrise mai sus în această secțiune, de disponibilitatea și de sprijinul pentru dezvoltarea ideilor, proiectelor și activităților noi, inovative, pentru promovarea dezvoltării afacerilor și comunităților rurale. Există o nevoie prioritară de a împărtăși cunoștințele și experiența prin conectarea oamenilor în cadrul unei rețele naționale de dezvoltare rurală bine organizată și gestionată. Scopul rețelei nu este numai de a sprijini eficiența politicii de dezvoltare rurală, ci și de a facilita crearea de sinergii, de a încuraja cunoașterea, precum și de a contribui la obiectivele Parteneriatului European pentru Inovare (PEI) cu privire la Productivitatea și Sustenabilitatea Agriculturii.

Îmbunătățirea educației, a politicii de formare profesională (inclusiv învățarea pe tot parcursul vieții), precum și a curriculei și a modalităților de furnizare sunt esențiale pentru România în scopul creării de locuri de muncă, îmbunătățirii serviciilor (publice și private), reducerii sărăciei (în special



pentru grupurile vulnerabile, inclusiv șomeri pe termen lung, persoane ocupate în agricultura de subzistență, persoane cu dizabilități și romi), realizării progresului și a stabilității sociale.

Nevoile descrise mai sus vor fi abordate în principal prin acțiunile din prioritatea 6, așa cum se arată în **Anexa 3**, cu o alocare financiară combinată de xx% din fondurile programului.

Alte nevoi prioritare legate de provocarea pentru dezvoltare Oameni și societate, vor fi abordate prin Programul Operațional Infrastructura mare (infrastructura rutieră, infrastructura apă/apă uzată), **Programul Operațional Regional** (IMM-uri, turism), **Programul Operațional Competitivitate** (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală) și **Programul Operațional Capital Uman** (modernizarea sistemului de învățământ agricol, instruire și formare profesională în sectorul non-agricol pentru populația rurală).

Nevoi care nu se finanțează din FEADR, dar care pot avea impact asupra implementării PNDR 2014-2020

Reducerea abandonului școlar din mediul rural

Abandonul școlar este un fenomen care s-a accentuat în ultimii ani mai ales în rândul grupurilor vulnerabile fiind generat atât de veniturile scăzute, cât și de infrastructura și serviciile locale slab dezvoltate. Fenomenul este mai accentuat în mediul rural cu efecte negative asupra dezvoltării sociale și a economiei locale.

Modernizarea sistemului de învățământ agricol

În general, agricultura necesită aptitudini și competențe care sunt relevante pentru dezvoltarea unui sector agricol competitiv, bazat pe cunoaștere, orientat către piață este necesar un corp profesoral bine pregătit și curricule adecvate care să ofere o educație și calificări adecvate (managementul fermei, producția animală și vegetală, mediu și schimbări climatice, afaceri și management financiar, antreprenariat, dezvoltare rurală, inovare, marketing, dezvoltarea produselor, economie, etc).

Sprrijinul pentru nevoile prezentate mai sus va fi asigurat prin acțiuni finanțate în cadrul

Programului Operațional Capitalul Uman (modernizarea sistemului de învățământ în general și a învățământului agricol).

Soluționarea problemelor privind funcționarea pieței funciare, inclusiv măsuri de comasare a terenurilor agricole

Pentru accesarea măsurilor din cadrul PNDR 2014 -2020 proprietarii de teren au nevoie de un sistem imobiliar eficient, transparent și rentabil, care să fie operațional și dinamic și care să contribuie la accelerarea investițiilor în sectorul agricol și forestier. De asemenea, un astfel de sistem ar trebui să ajute la comasarea parcelelor agricole și să sprijine transferul exploatațiilor de la generațiile în vârstă către tinerii fermieri.

Dezvoltarea sistemului de cadastru și carte funciară prin sprijinirea creării unui sistem național al cadastrului va oferi siguranță titlului de proprietate, prin promovarea reformei funciare și gruparea eficientă a terenurilor pentru susținerea obiectivelor de dezvoltare a României prin acțiuni finanțate prin **Programul Operațional Regional**

Dezvoltarea unor servicii de e-guvernare locale, regionale și naționale adecvate

Locuitorii spațiului rural și actorii din sectorul agro-alimentar ar trebui să aibă acces la o gamă de servicii de calitate asemănătoare cu cele din alte State Membre ale UE, inclusiv la diseminarea informațiilor, înregistrarea pentru inițiative și scheme, participare la procese de consultare, accesarea serviciilor de ajutor pe bază TIC pentru populația rurală (privind ocuparea forței de muncă, educația, formulare de date, identificare, mobilitate, aspecte sociale, de impozitare și financiare, etc.).

Îmbunătățirea serviciilor publice accesibile cetățenilor din toate grupurile sociale pe întreg teritoriul României ar conduce la o eficiență mai mare a politicilor și programelor de dezvoltare socio-economică și de mediu, la sporirea eficienței și eficacității intervențiilor finanțate de FEADR în cadrul



Programului Național de Dezvoltare Rurală și la reducerea disparităților în ce privește calitatea vieții între zonele rurale și urbane.

Sprijinul pentru nevoia prezentată mai sus va fi asigurat prin acțiuni finanțate în cadrul

Programului Operațional Capacitate Administrativă.

Instrumentele financiare

Mediul de afaceri rural a manifestat un interes deosebit pentru dezvoltarea proiectelor de dezvoltare rurală, în absența resurselor proprii, asigurarea cofinanțării necesare realizării acestora a fost dependentă de sistemul bancar. Pentru remedierea problemelor întâmpinate în dezvoltarea proiectelor în mediul rural, începând cu anul 2005, Guvernul României a elaborat un pachet de acte normative pentru creditarea și garantarea împrumuturilor pentru investiții, în special pentru asigurarea cofinanțării proiectelor realizate din fondul SAPARD. Programul „Fermierul” de stimulare a investițiilor în agricultură a constituit componenta principală a acestui pachet și principalul instrument pentru creșterea absorbției fondurilor comunitare de pre-aderare (SAPARD).

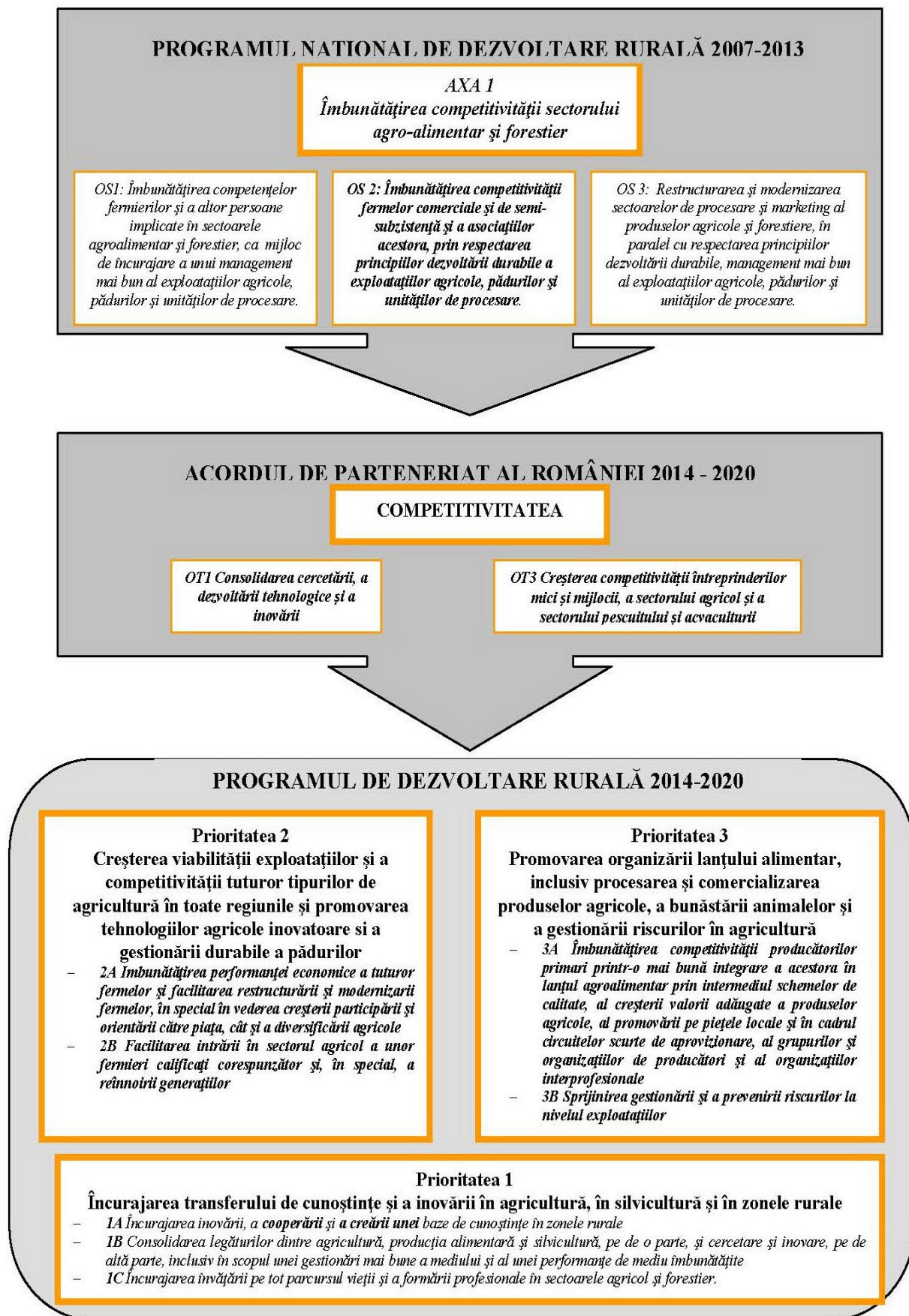
În paralel, a fost alimentată cu fonduri bugetare și o schemă de garantare a creditului rural pentru facilitarea accesului la credite al beneficiarilor Programului SAPARD prin acordarea de garanții ce acopereau 100% valoarea creditului și respectiv, preluarea riscului de creditare.

Două instituții financiare au fost desemnate să gestioneze schema de garantare: Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN – SA (FGCR) și Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCIMM). Aceste două instituții financiare sunt deocamdată singurele înregistrate de Banca Națională a României în Registrul Special al Instituțiilor Financiare Nebancare ce operează pe piața de garanții bancare din România. Contribuția acestor fonduri la implementarea Programului SAPARD, s-a concretizat prin accelerarea absorbției.

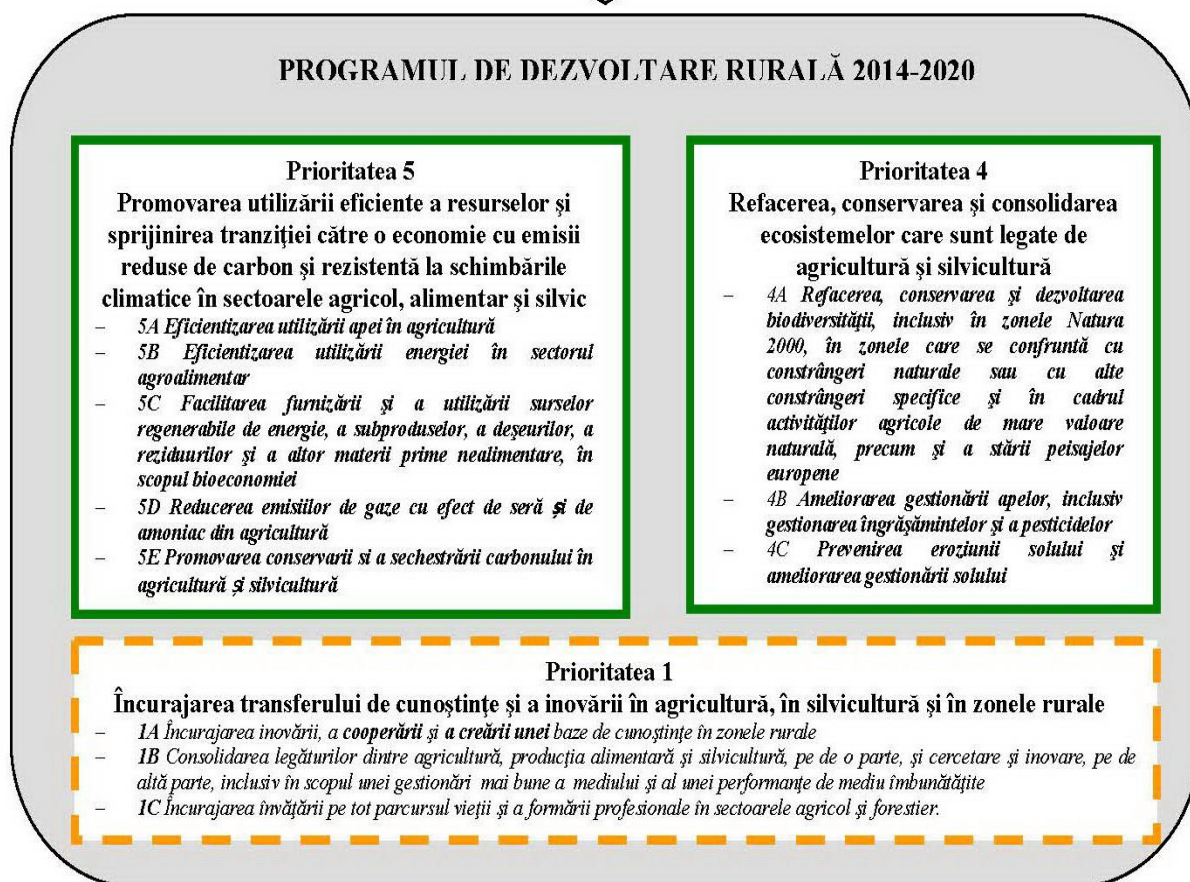
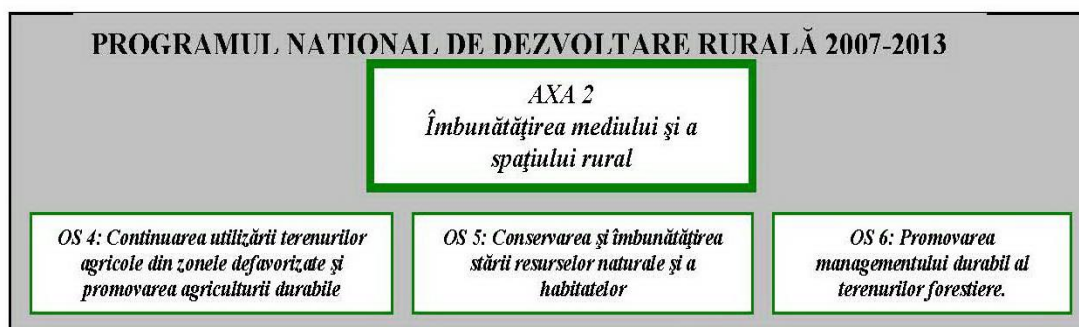
Experiența pozitivă a programului SAPARD și necesitatea dezvoltării unui instrument financiar care să crească accesibilitatea solicitanților PNDR la sistemul de credit al instituțiilor financiar bancare de pe piață pentru obținerea de credite pentru cofinanțarea contribuției private a condus la crearea unor scheme de garantare a creditelor pentru beneficiarii măsurilor de investiții private cofinanțate de FEADR finanțate din PNDR: (i) schema de garantare pentru agricultură și (ii) schema de garantare pentru IMM-uri.

Întrucât sectorul agricol va rămâne, cu certitudine, pentru o perioadă lungă de timp cel mai important contribuitor pentru activitatea economică și viabilitatea socială a spațiului rural, este prioritară crearea unui „fond de creditare” și continuarea schemelor de garantare pentru a asigura sursele de finanțare necesare beneficiarilor PNDR în perioada 2014-2020. Acest sistem articulat creditare-garantare constituie o prioritate și trebuie să fie funcțional odată cu începerea implementării noului program de dezvoltare rurală.

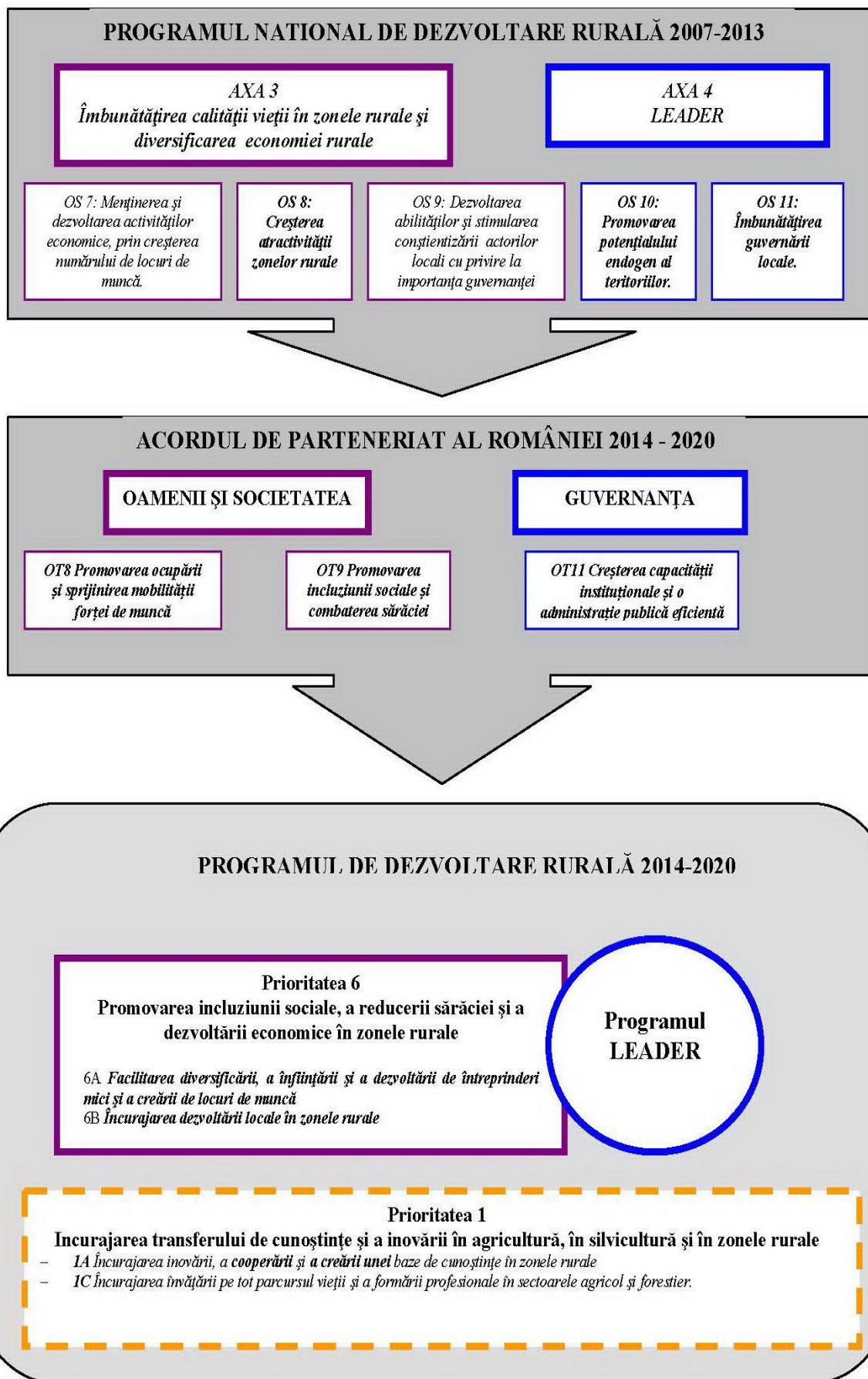
Anexa 1



Anexa 2



Anexa 3



1.3. Programul de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Prioritatea 1

Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale

- 1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale
- 1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Prioritatea 1

Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale

1A. Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale

Creșterea competitivității și a viabilității activităților din sectorul agro-alimentar, forestier și a zonelor rurale poate fi susținută doar de dezvoltarea unei baze de cunoștințe susținută de o cercetare științifică adaptată acestor cerințe, prin promovarea inovării și cooperării între toți actorii implicați. Sunt necesare cunoștințe legate de modernizarea fermei și viabilitatea afacerilor agricole, managementul pădurilor, adaptarea la schimbările climatice, inclusiv adaptarea tehnologiei inovatoare din rețelele europene și internaționale la condițiile din România. Procesatorii ar putea beneficia foarte mult de cercetarea aplicată pentru noi procese tehnologice, eficientizarea producției, tendințele consumatorilor și testarea pieței, etc. Locuitorii din spațiul rural au nevoie de acces la rezultatele cercetării care să-i ajute să diversifice activitățile nonagricole și să valorifice bio-resursele de care dispun, să susțină și să transforme comunitățile rurale în locuri atractive pentru locuit.

Îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază în rândul fermierilor și deținătorilor de păduri, precum și al lucrătorilor din industria alimentară (în materie de management, marketing, procesare, siguranță și igienă alimentară, etc.) și promovarea rezultatelor cercetării și a inovării se poate realiza prin acțiuni de informare, formare profesională și dobândire de cunoștințe, activități demonstrative în conformitate cu prevederile **Articolul 15 Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare**.

În același timp, acțiuni de informare și diseminare vor viza schimburi de experiență și proiecte demonstrative menite să încurajeze cooperarea în rândul fermierilor și deținătorilor de păduri, adoptarea de tehnologii, metode și practici inovative, sprijinirea creării de rețele, clustere și grupuri de producători în conformitate cu **Articolul 36 Cooperare**.

Pe termen mediu și lung, acțiunile enumerate vor servi la diversificarea activităților în zonele rurale în contextul Art. 18 *Investiții în active fizice*, Art. 20 *Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor* - în special a tinerilor fermieri și, la creșterea conștientizării și adaptării la schimbările climatice și încurajarea adoptării de practici agricole și silvice prietenoase cu mediul (inclusiv practici folosite în agricultura ecologică în conformitate cu Art. 30 *Agricultura ecologică*).

1B. Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite

Consolidarea legăturilor dintre nevoile practice ale fermierilor și silvicultorilor și activitatea de cercetare va avea în vedere inițierea de grupuri operationale prin intermediul Parteneriatului European pentru Inovare în agricultura și sprijinirea de servicii de informare care să vină în întâmpinarea nevoilor reale ale fermierilor și deținătorilor de păduri, inclusiv a grupurilor de producători. Grupurile operationale vor fi înființate de părți interesate precum fermieri, cercetători, consultanți și întreprinderi

implicate în sectorul agroalimentar, relevante pentru îndeplinirea obiectivelor PEI.

Sprijinul din cadrul acestei măsuri se acordă prin intermediul activităților de cooperare așa cum sunt definite în Art.36 din propunerea de regulament de dezvoltare rurală. Astfel, vor fi sprijinite acțiunile care vizează facilitarea schimbului de expertiză și de bune practici și stabilirea unui dialog între fermieri și comunitatea cercetătorilor și facilitarea incluziunii tuturor părților interesate în procesul de schimb de cunoștințe.

Prin acest sprijin se urmărește promovarea unui sector agricol și silvic eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, viabil din punct de vedere economic, productiv, competitiv, cu emisii reduse, benefic pentru mediu, care să acționeze în direcția unor sisteme de producție agroecologică și să funcționeze în armonie cu resursele naturale esențiale de care depinde activitatea agricolă și silvică.

1C. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier

Având în vedere nivelul scăzut al competențelor și cunoștințelor de bază în rândul fermierilor și deținătorilor de păduri, precum și insuficiența cursurilor de formare profesională în general, este nevoie de servicii sustenabile pentru a crește nivelul de pregătire al fermierilor și deținătorilor de păduri, precum și al lucrătorilor din industria alimentară (în materie de management, marketing, procesare, siguranță și igienă alimentară, etc.) în conformitate cu

Articolul 15 *Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare.* De servicii de formare și informare vor beneficia fermieri în vederea transformării exploatațiilor acestora în unele viabile, orientate către piață, adaptate standardelor europene.

Cursurile de formare profesională pentru fermierii și deținătorii de păduri vor asigura dezvoltarea abilităților și competențelor necesare în vederea îmbunătățirii generale a viabilității fermelor, a integrării mai bune pe piață (de exemplu, prin extinderea către activități de procesare, marketing, ambalare, promovare, etc.), precum și în vederea creșterii nivelului de conștientizare cu privire la efectele schimbărilor climatice (inclusiv prin adoptarea de instrumente de management al riscurilor), managementului durabil al pădurilor și avantajelor practicilor prietenoase cu mediul.

Formarea profesională continuă va servi la completarea cunoștințelor tinerilor fermieri în contextul Art.20 *Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor*, la creșterea conștientizării și adaptării la schimbările climatice și încurajarea adoptării de practici agricole și silvice prietenoase cu mediul (inclusiv practici folosite în agricultura ecologică) în conformitate cu Art. 30 *Agricultura ecologică*.

Măsurile propuse pentru atingerea celor trei domenii aferente **priorității 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale** asigură complementaritatea și respectarea angajamentelor din AP Ro referitoare la finanțarea din PNDR pentru:

a) provocarea 2 în materie de dezvoltare - „Oamenii și societatea” și obiectivul tematic nr.10 - Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții care include:

- sprijinirea formării profesionale și a achiziției de competențe în gestionare agricolă, practici agricole durabile, îmbunătățirea calității și utilizarea noilor tehnologii specifice agriculturii și silviculturii;
- **sprijinirea activităților demonstrative pentru transferul de cunoștințe referitoare la noile practici în domeniu; informare, schimburi pe termen scurt și vizite în interiorul UE în scopul promovării schimbului de bune practici;**

b) provocarea 1 în materie de dezvoltare - „Competitivitate” și obiectivul tematic nr.1: Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării care include:

- crearea și oferirea de servicii de consultanță, în vederea îmbunătățirii performanței economice și de mediu;
- **colaborarea între agricultură/industria agroalimentară, industria forestieră, pescuit și acvacultură și industria alimentară și sistemele de consultanță, educație și cercetare în contextul proiectelor pilot, al dezvoltării de produse, practici, procese și tehnologii noi etc.;**
- **înființarea unor grupuri operaționale (fermieri, cercetători, consultanți), care vor participa la Parteneriatul European pentru Inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”**

c) provocarea 3 în materie de dezvoltare – „Resursele” și obiectivul tematic nr. 4 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele care include:

- **oferirea de consultanță și, acolo unde se justifică, asistență pentru investiții în furnizare ecologică și în măsuri de eficientizare energetică, precum și în trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon și rezistentă la schimbările climatice, cu accent deosebit asupra agriculturii.**

Prioritatea 2

Creșterea viabilității exploata țiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2A. Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piața, cât și a diversificării agricole

Pentru îmbunătățirea performanței a exploatațiilor agricole, a modernizării și atingerea potențialului de producție un rol important îl au investițiile de modernizare a construcțiilor fermei, modernizarea echipamentelor și utilajelor tehnice, îmbunătățirea calității activelor fixe. Pentru atingerea obiectivelor acestui domeniu de intervenție se propune continuarea procesului de modernizare și adaptare a fermelor la cerințele pieței și care să asigure îmbunătățirea performanței și a sustenabilității exploatației agricole.

Având în vedere structura exploatațiilor agricole, se propune ca sprijinul să se acorde exploatațiilor agricole și silvice în conformitate cu **Articolul 18 Investiții în active fizice** pentru investiții care se adresează:

- creșterii performanței generale a fermelor, precum modernizarea construcțiilor fermei, modernizarea echipamentelor și utilajelor tehnice, îmbunătățirea calității activelor productive și al accesului intern,
- facilitării accesului la exploatațiile agricole și silvice pentru a îmbunătăți eficiența costurilor și creșterea productivității muncii.

Vor fi încurajate exploatațiile agricole din domeniul creșterii animalelor, care asigură o mai bună valorificare a producției agricole vegetale și obținerea unor produse cu o valoare adăugată mare. Creșterea bovinelor va fi susținută în special în zonele în care capacitatea pășunilor și fânețelor este subutilizată, evitând deprecierea valorii naturale a acestor suprafețe și a stării peisajului. În sectorul pomicol se va acorda sprijin pentru modernizarea exploatațiilor, înființarea de plantații noi și reconversia plantațiilor pomicole.

În mod complementar, se va asigura îmbunătățirea accesului la acțiunile de informare și diseminare a rezultatelor, serviciile de consultanță, la rezultatul activităților de cercetare din domeniul tehnologic, economic, de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice și la acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare.

2B. Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

Îmbunătățirea productivității în activitatea agricolă și orientarea exploatațiilor agricole către piață, poate fi stimulată prin sprijinirea tinerilor pentru preluarea conducerii fermelor. Sprijinul poate fi acordat tinerilor fermieri care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șefi ai acestora în conformitate cu **Articolul 20 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor**. Sprijinul se acordă și pentru investițiile necesare pentru a se conforma standardelor Uniunii care se aplică producției agricole, inclusiv celor privind normele de securitate a muncii.

Tinerii fermieri, reprezintă categoria de bază care poate să îmbunătățească productivitatea exploatațiilor agricole și creșterea accesului pe piață.

Tinerii fermieri trebuie să aibă acces la instruire specifică pentru a-i ajuta să îmbunătățească nivelul de performanță general, să dezvolte durabil exploatațiile agricole pe care le gestionează și să diversifice sursele de venit, etc. De asemenea vor beneficia de informare și diseminare a rezultatelor, servicii de consultanță, rezultatele activităților de cercetare din domeniul tehnologic, economic, de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice. Tinerii fermieri vor putea participa la acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare.

Măsurile propuse pentru atingerea celor două domenii aferente **priorității 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor** asigură complementaritatea și respectarea angajamentelor din AP Ro referitoare la finanțarea din PNDR pentru:

a) provocarea 1 în materie de dezvoltare - „Competitivitate” și obiectivul tematic nr. 3 - Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii care include:

- acțiuni pentru **îmbunătățirea performanței economice și pentru restructurarea și modernizarea agriculturii**, în special în vederea **creșterii participării și orientării către piețe**, precum și pentru **diversificarea activităților agricole**;
- **facilitarea reînnoirii generațiilor în sectorul agricol.**

Prioritatea 3

Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animale și gestionării riscurilor în agricultură

3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale.

Atingerea unui nivel mai ridicat de competitivitate în domeniul agroalimentar poate fi asigurată printr-o mai bună procesare a produselor agricole, creșterea valorii adăugate pentru produsele agricole și îmbunătățirea organizării pieței de desfacere prin promovarea în cadrul piețelor locale a lanțurilor scurte de aprovizionare.

Pentru atingerea obiectivelor acestui domeniu vor fi promovate investiții în dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și comercializare a produselor agricole, care respectă



standardele comunitare, includ tehnologii moderne și facilități pentru creșterea eficienței și productivității întreprinderilor, dezvoltarea produselor alimentare inovatoare și a mărcilor locale, dar și pentru extinderea și diversificarea gamei de produse în conformitate cu **Articolul 18, Investiții în active fizice**. Unitățile își vor putea procura utilaje și tehnologii în vederea creșterii productivității și capacității de marketing, să introducă inovații și idei noi de management (inclusiv printr-un acces mai bun la rezultatele cercetărilor și la serviciile de consultanță).

Complementar, prin strategiile de dezvoltare locală, odată cu finalizarea legislației și a sistemului de implementare, fermierii și grupurile de fermieri pot fi sprijiniți să participe la schemele naționale și comunitare, pentru a aduce valoare adăugată producției din sectorul agricol și de procesare, cu un efect pozitiv asupra producătorilor și consumatorilor. De asemenea, având la bază abordarea Leader, **vor fi sprijinite** grupurile de producători din domeniul agricol și silvic pentru a-și îmbunătăți și adapta producția la cerințele pieței locale (incluzând aspectele legate de aprovizionare, calitate).

Fermierii (inclusiv grupurile de fermieri) și procesatorii au nevoie de sprijin tehnic (inclusiv studii de fezabilitate și de planuri de afaceri, de promovare, etc.) și de acces la acțiuni de informare și diseminare a rezultatelor activităților de cercetare din domeniul tehnologic, economic, de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice și la acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare (art.15 și art. 36).

3B Sprijinirea gestionarii și prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor

Producția agricolă este profund dependentă de schimbările climatice, situație care impune facilitarea accesului fermierilor și a deținătorilor de pământuri la fonduri care să compenseze, parțial, pierderile rezultate în urma dezastrelor naturale sau altor fenomene nefavorabile și care să permită refacerea activelor fizice afectate și securizarea venitului. O asigurare adecvată trebuie să acopere pierderile cauzate de bolile animalelor și plantelor, infestarea cu dăunători, diverse fenomene climatice (inundații, secete, eroziune etc.), incidente de mediu (deversări de deșeuri toxice, etc.).

În conformitate cu **Articolul 37 Gestionarea riscurilor**, sprijinul se acordă sub forma unor contribuții financiare la fonduri mutuale destinate plătirii de compensații financiare fermierilor pentru pierderile economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile sau de izbucnirea unei boli a animalelor sau a plantelor, de infestare cu dăunători sau de un incident de mediu. De asemenea, se pot acorda compensații fermierilor pentru o scădere drastică a veniturilor lor.

Măsurile propuse pentru atingerea celor două domenii aferente **priorității 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animale și gestionării riscurilor în agricultură** asigură complementaritatea și respectarea angajamentelor din AP Ro referitoare la finanțarea din PNDR pentru:

a) provocarea 1 în materie de dezvoltare - „Competitivitate” și obiectivul tematic nr. 3 - Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii, care include:

- acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice a producătorilor primari printr-o mai bună integrare a **acestora în lanțul alimentar prin programe de calitate**, adăugând valoare produselor agricole, **prin promovarea pe piețe locale, prin dezvoltarea circuitelor scurte de aprovizionare** etc;
- acțiuni de sprijinire a activităților de prevenire și gestionare a riscurilor agricole.

b) provocarea 3 în materie de dezvoltare – „Resursele” și obiectivul tematic nr. 4 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele, care include:



- acțiuni de creștere a eficienței energetice prin reducerea consumului de energie primară în agricultură și în procesarea alimentelor;

- facilitarea furnizării și utilizării de surse de energie regenerabile în sectorul agricol (produse secundare, deșeuri, reziduuri și alte materii prime nealimentare).

Prioritatea 4

Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură.

4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene.

România dispune de o mare diversitate biologică, fiind țara în care se regăsesc cele mai multe regiuni bio- geografice din Europa, respectiv 5 din cele 11 identificate la nivelul UE, ariile de protecție de interes european (Natura 2000) acoperind 22,7% din teritoriul țării.

Conservarea biodiversității reprezintă un obiectiv important al strategiei de dezvoltare rurală pentru perioada 2014-2020. Biodiversitatea în România, ca și la nivel global, este amenințată de o serie de factori precum intensivizarea agriculturii, abandonul practicilor agricole extensive, schimbările climatice, poluarea, extinderea spațiului locuit, etc.

Pentru contracararea acestor amenințări România va implementa măsuri de conservare a biodiversității pe terenuri agricole și forestiere, de menținere a practicilor agricole tradiționale, extensive, bazate pe o utilizare redusă a inputurilor, de stimulare în vederea continuării activităților agricole în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, de sprijinire a agriculturii ecologice, precum și de conservare a diversității genetice.

Măsurile de conservare a biodiversității pe terenuri agricole, de promovare a practicilor agricole tradiționale, extensive, bazate pe o utilizare redusă a inputurilor vor fi implementate în baza **articolului 29**, urmând ca pachetele de agromediu din actualul PNDR să fie menținute, totodată avându-se în vedere analiza oportunității dezvoltării de noi pachete care să contribuie la protejarea speciilor sălbatice sau conservarea habitatelor importante la nivel european/internațional.

Suprafețe extinse de terenuri agricole sunt afectate de constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice, care se manifestă prin condiții climatice, condiții specifice ale terenului și solului mai puțin favorabile. Din acest motiv productivitatea agricolă este limitată, iar aceste zone sunt amenințate de fenomenul de abandon, fenomen care poate afecta atât biodiversitatea cât și viabilitatea acestor zone. Prin sprijinul acordat în baza **articolului 32** o suprafață semnificativă de terenuri agricole afectate de constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice va fi menținută în circuitul agricol și în consecință abandonul acestor terenuri va fi evitat.

Agricultura ecologică este un sistem dinamic în România, cu un potențial cert de dezvoltare, fapt ilustrat de ritmul accelerat de creștere din ultimii ani (o creștere medie anuală de circa 20%; o triplare a numărului de operatori în 2011 față de 2010; o creștere de aproape 7 ori a numărului de operatori în 2011 față de 2007; 98,7% dintre operatori sunt producători agricoli, iar diferența o reprezintă segmentul de procesare și comercializare).

Având în vedere multiplele funcții de protecție a mediului pe care le îndeplinește practicarea agriculturii ecologice, vor fi sprijinite în perioada 2014 – 2020 atât acțiunile privind conversia fermelor la agricultura ecologică, cât și menținerea acestei practici în cadrul fermelor certificate. Sprijinul pentru conversia și/sau continuarea practicării agriculturii ecologice.



Trebuie susținut prin combinarea acestui sprijin cu cel oferit pentru încurajarea procesării producției ecologice.

Pentru a avea efectul așteptat, măsura de agromediu va fi completată și de acțiuni de conștientizare și promovare a bunelor practici în agricultură și silvicultură conform **articolului 15**. Pentru a atinge obiectivele măsurii de agromediu beneficiarii vor fi instruiți asupra metodelor de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului, a peisajului și caracteristicilor sale, a resurselor naturale, a solului și a diversității genetice.

Pe lângă axarea directă pe gestionarea suprafețelor agricole HNV, există și nevoia de a identifica și de a încuraja abordări inovatoare și integrate pentru a promova viabilitatea și sustenabilitatea socio-economică a sistemelor agricole HNV. Aici pot fi incluse acțiuni de cooperare între fermieri, folosirea inovatoare a tehnologiei informațiilor, etc, acțiuni sprijinite în baza **Articolul 36** sau prin intermediul GAL-urilor (**Programul Leader – Articolele 42 – 45**).

4B Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor

Conservarea și gestionarea durabilă a resurselor de apă reprezintă unul dintre cele mai importante obiective în domeniul protecției mediului.

Deși, în prezent, resursele de apă se găsesc, în general, în stare bună, tendința tot mai mare de utilizare a substanțelor chimice în agricultură sub presiunea intensivizării prezintă un risc real de poluare a apelor cu nitrați.

Ca urmare, în această arie de intervenție vor fi incluse măsuri care vor contribui la reducerea acestui risc, respectiv aplicarea cerințelor de agro-mediu și climă în vederea reducerii sau chiar a eliminării utilizării îngrășămintelor chimice, aplicarea practicilor de agricultură ecologică precum și a practicilor de prevenire a infiltrării nitraților în sol prin promovarea culturilor verzi. Pe lângă aceste acțiuni mai există și alte intervenții, care vor fi sprijinite prin celelalte priorități ale PNDR, care vor aduce un aport important la gestionarea durabilă a resurselor de apă (de ex. sprijinul acordat pentru înființarea și modernizarea fermelor pentru respectarea normelor Directivei Nitrați).

Utilizarea de substanțe chimice (îngrășăminte, pesticide), gestionarea inadecvată a deșeurilor și a gunoiului de grajd în agricultură afectează în mod direct calitatea apei. Prevederile **articolului 18** oferă posibilitatea finanțării investițiilor în achiziționarea de mașini și echipamente sau aplicarea de tehnologii care vor contribui la menținerea sau îmbunătățirea calității apei.

Sprijinirea practicării agriculturii ecologice (**Articolul 30**), precum și încurajarea practicilor de agricultură extensivă promovate prin schemele de agromediu (**Articolul 29**) care constau în aplicarea unor cerințe de management ce depășesc standardele minime obligatorii (GAEC, SMR), vor contribui, de asemenea, la protejarea calității resurselor de apă.

Sesiunile de conștientizare, informare și formare a fermierilor cu privire la bunele practici agricole și buna lor aplicare, realizate în baza **articolului 15**, precum și oportunitățile oferite de acțiunile de cooperare (**articolul 36**) vor contribui, totodată, la reducerea impactului negativ al activităților agricole asupra calității apelor. În același timp, îmbunătățirea competențelor fermierilor va conduce la asigurarea atingerii obiectivelor propuse.

4C Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului



România dispune de soluri de bună calitate, însă o bună parte dintre acestea sunt afectate de diverse fenomene de degradare.

Fenomenele climatice extreme și practicile inadecvate de management agricol cresc riscul de degradare a solului prin eroziunea cauzată de ape și de vânt, salinizare/alcalinizare, compactarea solului, scăderea biodiversității solului și scăderea materiei organice. În unele regiuni (în special în sudul, sud-estul și estul României), aceste amenințări contribuie din ce în ce mai mult la un risc crescut de deșertificare, de scădere a productivității și chiar de marginalizare a suprafețelor agricole și abandonare a activităților agricole.

În vederea reducerii efectelor negative generate de fenomenele climatice extreme și de practicile inadecvate de management agricol asupra solului, se va încuraja aplicarea unor măsuri specifice de protecție a resurselor de sol prin intermediul schemelor de **agromediu (articolul 29)**, măsuri ce depasesc nivelul standard minim prevazut de GAEC.

Impactul pozitiv asupra calității solului urmare a aplicării măsurii de agromediu va fi consolidat de sprijinul acordat prin **Articolul 32**.

Metodele de producție ecologică care vor fi aplicate în baza **Articolului 30** vor avea, de asemenea, un efect benefic asupra calității solului.

Totodată, se va face împădurirea terenurilor agricole cu specii forestiere adecvate, în baza **articolului 22**, în principal în acele zone unde terenul este mai puțin potrivit pentru utilizare agricolă, contribuind la stoparea proceselor de degradare.

Sesiunile de conștientizare, informare și formare a fermierilor cu privire la bunele practici agricole și buna lor aplicare, realizate în baza **articolului 15**, precum și oportunitățile oferite de acțiunile de cooperare (**articolul 36**) vor contribui, de asemenea, la reducerea impactului activităților agricole asupra calității solului.

Măsurile propuse pentru atingerea celor trei domenii aferente **priorității 4 - Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură** asigură complementaritatea și respectarea angajamentelor din AP Ro referitoare la finanțarea din PNDR pentru:

- a) provocarea 4 în materie de dezvoltare – „Resursele” și obiectivul tematic 6 Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor care include:
- restaurarea, păstrarea și îmbogățirea ecosistemelor dependente de agricultură și silvicultură.
- b) provocarea 4 în materie de dezvoltare – „Resursele” și obiectivul tematic 5 Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor care include:
- creșterea eficienței utilizării apei în agricultură;
 - conservarea solului și a stocului său de carbon prin practici de gestionare a terenurilor, precum cultivare redusă, culturi de iarnă și plantarea de păduri;
 - menținerea diversității genetice prin susținerea varietăților locale de culturi și rase de animale.

Prioritatea 5

Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic
5A Eficientizarea utilizării apei în agricultură

Resursele de apă dulce ale României sunt reduse și distribuite neuniform, țara noastră fiind încadrată în categoria țărilor cu resurse sărace în apă. Pe o bună parte a teritoriului se manifestă



fenomenul de secetă, fapt ce conduce la scăderea resurselor de apă, uneori până la cca.30% din cele ale unui an normal. Schimbările climatice manifestate prin secetă au impact asupra resurselor de apă disponibile în România, în special în mediul rural. În vederea creșterii eficienței utilizării apei și a adaptării la efectele negative generate de schimbările climatice se vor sprijini investițiile în modernizarea și extinderea sistemului de irigații, precum și investițiile în infrastructura necesară pentru dezvoltarea și adaptarea agriculturii și a silviculturii, susținute prin **articolul 18**.

Practicile agricole sprijinite prin schemele de agromediu în baza **articolului 29**, care suplimentează și completează cerințele privind eco-condiționalitatea (cross- compliance) contribuie, de asemenea, la economisirea apei, reducând scurgerile de suprafață și crescând retenția apei în sol.

Cooperarea utilizatorilor de apă în agricultură, precum și a comunităților de fermieri prin asociere și adoptarea în comun de bune practici în scopul eficientizării consumului de apă, va fi sprijinită potrivit acțiunilor furnizate de **Articolul 36**.

De asemenea, având în vedere nivelul scăzut de conștientizare în rândul fermierilor și al comunităților rurale cu privire la efectele schimbărilor climatice asupra disponibilităților resurselor de apă, aceștia vor beneficia de sesiuni de informare, conștientizare și formare realizate prin intermediul **articolului 15**.

5B Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar

În România, consumul de energie în agricultură și silvicultură a înregistrat un trend crescător în perioada 2007 – 2011 (de la 260 kTOE la 432kTOE), în timp ce consumul de energie în industria alimentară s-a diminuat cu aproximativ 20% (de la 697 kTOE în 2007 la 564 kTOE în 2011) . În anul 2011, consumul de energie din agricultură reprezintă 1,9% iar cel din industria alimentară 2,5% din totalul consumului de energie (egal cu cel din UE27).

În contextul obiectivului de creștere cu 20% a eficienței energetice prevăzut de Strategia europeană 2020, în vederea atenuării efectelor schimbărilor climatice, strategia de dezvoltare rurală a României va susține investițiile în modernizarea fermelor și a unităților de procesare prin achiziționarea de noi tehnologii și realizarea de construcții care să contribuie la reducerea consumului de energie. Aceste acțiuni, implementate în baza **articolului 18**, vor avea, de asemenea, ca efect reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES).

De asemenea, este necesară încurajarea aplicării practicilor inovative, sprijinirea informării permanente și a formării fermierilor, deținătorilor de pădure și locuitorilor din zonele rurale în domeniul eficienței energetice, precum și sprijinirea cooperării acestora potrivit **articolelor 15 și 36**.

5C Facilitarea furnizării și utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei

În România există o gamă variată de resurse de energie regenerabilă provenite din agricultură și silvicultură, însă nivelul de utilizare al acestora este scăzut (1,7% din producția totală de energie regenerabilă provine din sectorul agricol, comparativ cu 10,6% în UE27). Pentru încurajarea creșterii producției și a utilizării energiei din surse regenerabile, materii prime nealimentare, subproduse, deșeuri, reziduuri, vor fi sprijinite atât investițiile pentru înființarea de culturi cu specii forestiere cu ciclu scurt de producție, cât și achiziționarea de tehnologii de producere și transport a energiei obținute, în baza **articolelor 18 și 20**.

De asemenea, se va încuraja și susține aplicarea practicilor inovative, informarea permanentă și



formarea fermierilor, deținătorilor de pădure și a locuitorilor din zonele rurale în domeniul furnizării și utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și altor materii prime nealimentare, în scopul dezvoltării bioeconomiei prin **articolul 15**. Totodată, pentru creșterea eficienței acestor acțiuni, va fi sprijinită cooperarea celor implicați, potrivit **articolelor 36 și 55**.

5D Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură

În România, nivelul emisiilor de GES provenite din agricultură este redus, obiectivul strategiei de dezvoltare rurală pentru perioada de programare 2014-2020 fiind menținerea unui nivel scăzut al acestora. Cu toate acestea, emisiile de gaze cu efect de seră provenite din depozitarea și aplicarea în teren a gunoierului de grajd sunt în continuare ridicate din cauza facilităților inadecvate de depozitare și din cauza echipamentelor învechite folosite pentru aplicarea în teren. Prin **articolul 18** vor fi sprijinite investiții pentru uzul individual și/sau al comunităților rurale în facilități și echipamente moderne pentru depozitarea și aplicarea gunoierului de grajd și a nămolului de epurare, în utilaje folosite în agricultură pentru reducerea amprentei GES, precum și tehnologii care contribuie la susținerea unei economii cu un nivel scăzut de carbon.

Practicile agricole extensive promovate prin **articolul 29** vor contribui, de asemenea, la reducerea emisiilor de GES prin sechestrarea carbonului în sol.

Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare a fermierilor și a comunităților rurale cu privire la înțelegerea și integrarea conceptului de economie cu emisii reduse de GES sunt acțiuni complementare celorlalte măsuri și se vor implementa în baza **articolului 15**. Cooperarea potrivit **Articolului 36** va sprijini diseminarea de bune practici în vederea reducerii amprente de carbon.

5E Promovarea conservării și sechestrării carbonului în agricultură și silvicultură

Creșterea suprafețelor împădurite contribuie la îndeplinirea obiectivelor globale cu privire la reducerea emisiilor de CO₂ și adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Totodată, prin împădurirea terenurilor agricole se urmăresc atingerea și a altor obiective de mediu, precum reducerea eroziunii solului, îmbunătățirea capacității de retenție a apei, îmbunătățirea calității aerului, etc.

Investițiile pentru creșterea suprafețelor împădurite și promovarea unui management durabil al pădurilor vor fi susținute în baza **articolului 22**.

Practicarea unui sistem agricol extensiv care asigură un bun management al solului contribuie la conservarea și sechestrarea carbonului pe terenuri agricole, acesta fiind promovat prin schemele de agromediu, conform **articolului 29**.

Pentru însușirea conceptelor de bază cu privire la gestionarea terenurilor agricole și forestiere în scopul conservării și sechestrării carbonului trebuie realizate acțiuni de informare, conștientizare a fermierilor și a deținătorilor de păduri. Acestea vor fi realizate prin intermediul **articolului 15**, în timp ce prin **articolul 36** vor fi încurajate acțiunile de cooperare.

Măsurile propuse pentru atingerea celor cinci domenii aferente **priorității 5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic** asigură complementaritatea și respectarea angajamentelor din AP Ro referitoare la finanțarea din PNDR pentru:

a) provocarea 4 în materie de dezvoltare – „Resursele” și obiectivul tematic 4 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele care include:

- **acțiuni de sprijinire a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul afacerilor,**

pescuitului, acvaculturii, **agriculturii și silviculturii** mai ales prin exploatarea potențialului de **management al terenurilor și de sechestrare a carbonului;**

- acțiuni de **creștere a eficienței energetice prin reducerea consumului de energie primară în agricultură și în procesarea alimentelor;**

- facilitarea furnizării și **utilizării de surse de energie regenerabile în sectorul agricol** (produse secundare, deșeuri, reziduuri și alte materii prime nealimentare).

b) provocarea 4 în materie de dezvoltare – „Resursele” și obiectivul tematic 6 Protecția mediului și promovarea eficienței utilizării resurselor care include:

- crearea unui **sistem durabil de irigații și de gestionare a apei**, precum și a unor practici de combatere a schimbărilor climatice în domeniul utilizării apelor;

- **îmbunătățirea calității solului** prin investiții de reducere a proceselor de eroziune, compactare, salinizare, alunecări de teren și pierderi sau materii organice și **a apei** prin investiții în instalații pentru tratarea apei reziduale.

Prioritatea 6

Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă

În zonele rurale activitatea principală o reprezintă agricultura, astfel că o mare parte a populației rurale este ocupată în agricultură și obțin venituri din această activitate. Datorită suprafețelor mici de teren agricol, a lipsei utilajelor agricole și a accesului la credite, multe exploatații agricole sunt de subzistență. Pentru crearea de locuri de muncă și pentru creșterea veniturilor populației rurale se impune diversificarea activităților și promovarea afacerilor la scară mică.

Dezvoltarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor neagricole ar trebui să aibă drept scop promovarea ocupării forței de muncă și crearea de locuri de muncă de calitate în zonele rurale, menținerea locurilor de muncă deja existente, reducerea fluctuațiilor sezoniere. Ar trebui încurajate atât proiectele care integrează simultan agricultura și turismul rural, prin promovarea turismului durabil în zonele rurale, cât și investițiile în surse de energie regenerabile.

Crearea și dezvoltarea de noi activități economice se poate realiza în conformitate cu **Articolul 18 Investiții în active fizice**, prin promovarea investițiilor în diversificarea către activități neagricole, inclusiv furnizarea de servicii destinate agriculturii și silviculturii.

Fermierii sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole pot primi sprijin în conformitate cu **Articolul 20 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor**.

Sunt necesare acțiuni de informare și diseminare a rezultatelor activităților de cercetare din domeniul tehnologic, economic, de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice și la acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare. În plus, utilizarea tehnologiilor și echipamentelor inovative contribuie la menținerea viabilității și a unei economii rurale conectate la realitățile prezente.

6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Pentru diminuarea decalajelor care persistă încă, între mediul rural și cel urban și pentru crearea unor condiții decente de viață a populației rurale este necesar să se continue procesul de renovare a satelor



și de dezvoltare a infrastructurii rurale.

În conformitate cu **Articolul 21** *Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale* pot fi realizate investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei. De asemenea, pot fi realizate investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement, pentru întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socio-economice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

Un rol important în acțiunile de dezvoltare a comunităților locale îl are programul LEADER prin care sunt promovate inițiativele și strategiile de dezvoltare locale, conform **Articolelor 42– 45**. LEADER încurajează teritoriile rurale să exploreze modalități noi prin care să devină sau să rămână competitive, să-și valorifice bunurile la maxim și să depășească dificultățile pe care le-ar putea întâmpina, cum ar fi o populație cu tendință de îmbătrânire, niveluri reduse ale prestării serviciilor sau absența posibilităților de angajare. Astfel, LEADER contribuie la îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, atât a familiilor de fermieri, cât și a populației rurale în sens mai larg, abordând problemele rurale din perspectivă globală. De exemplu, competitivitatea în producerea hranei, asigurarea unui mediu plăcut și crearea de locuri de muncă pentru populația locală sunt aspecte care se sprijină reciproc și care necesită abilități specifice, tehnologii corespunzătoare și servicii care trebuie abordate ca un ansamblu coerent, cu ajutorul unor măsuri adecvate. Cooperarea poate ajuta GAL-urile să își intensifice activitățile locale și să le permită rezolvarea anumitor probleme sau sporirea valorii resurselor locale.

Informarea populației rurale se poate realiza prin intermediul rețelei rurale naționale (**Articolul 55**) având ca scop: sporirea gradului de implicare a părților interesate în implementarea dezvoltării rurale; ameliorarea calității punerii în aplicare a programelor de dezvoltare rurală; informarea publicului larg și a potențialilor beneficiari cu privire la politica de dezvoltare rurală și oportunitățile de finanțare; încurajarea inovării în agricultură, producția alimentară, silvicultură și zonele rurale.

Măsurile propuse pentru atingerea celor trei domenii aferente **priorității 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale** asigură complementaritatea și respectarea angajamentelor din AP Ro referitoare la finanțarea din PNDR pentru:

a) provocarea 2 în materie de dezvoltare – „Oamenii și societatea” și obiectivul tematic 8 - Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă care include:

- Crearea de noi întreprinderi mici prin acordarea de sprijin pentru demararea afacerilor în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din afara domeniului agricol, precum și dezvoltarea de activități non-agricole în zonele rurale.

b) provocarea 2 în materie de dezvoltare – „Oamenii și societatea” și obiectivul tematic 9 – Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei care include:

- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prin investiții în infrastructură la scară mică și prin crearea/îmbunătățirea serviciilor de bază locale pentru populația rurală;
- Promovarea strategiilor de dezvoltare locală comunitară de tip LEADER

Prioritatea 1: Incurajarea transferului de cunoștințe și al inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	
Domeniu de intervenție	Măsuri
1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (Art. 15) 1.1 Sprijin pentru furnizarea de instruire / dobândirea de competențe 1.2 Sprijin pentru proiectele demonstrative / acțiuni de informare 1.3 Sprijin pentru schimburi de experiență în gestionarea exploatarei agricole și silvice pe termen scurt, precum și vizite în ferma și exploatarea forestieră
1B Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite	16. Cooperare (Art. 36) 16.2 Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (EIP Ag P & S) 16.3 Sprijin pentru proiecte pilot
1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier	1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (Art. 15) 1.1 Sprijin pentru furnizarea de instruire / dobândirea de competențe 1.2 Sprijin pentru proiectele demonstrative / acțiuni de informare 16. Cooperare (Art. 36) 16.2 Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (EIP Ag P & S) 16.3 Sprijin pentru proiecte pilot

Prioritatea 2: Creșterea viabilității exploataților și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	
Domeniu de intervenție	Măsuri (combinatii)
2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole	4. Investițiile în active fizice (Art. 18) 4.1 Sprijin pentru investiții în exploatarea agricolă 4.3 Sprijin pentru investiții în infrastructura agricolă și forestieră 16. Cooperare (Art. 36) 16.4 Sprijin pentru dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii
2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	6. Dezvoltarea afacerilor fermei (Art. 20) 6.1 Ajutor start up pentru tinerii fermieri

Prioritatea 3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	
Domeniu de intervenție	Măsuri (combinatii)
3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte	4. Investițiile în active fizice (Art. 18) 4.2 Sprijin pentru investiții în procesare/marketing și/sau dezvoltarea produselor agricole 16. Cooperare (Art. 36) 16.3 Sprijin pentru dezvoltarea de noi produse, inclusiv procedee și tehnologii 16.4 Sprijin pentru cooperarea pe verticală și orizontală între actorii



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	din cadrul lanțului 16.5 Sprijin pentru cooperarea micilor operatori 16.7 Sprijin pentru promovarea locală a lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale
3B Sprijinirea gestionării și a prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor	17 Managementul riscului (Art. 37) 17.2 Contribuția financiară la fondurile mutuale

Prioritatea 4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură	
Domeniu de intervenție	Măsuri (combinatii)
4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene	1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (Art. 15) 1.1 Sprijin pentru furnizarea de instruire / dobândirea de competențe 1.2 Sprijin pentru proiectele demonstrative/acțiuni de informare
	2. Agro-mediu – climă (Art. 29) 2.1 Plăți pentru angajamente de agro-mediu-climă
	3. Agricultură Ecologică (art. 30)
	4. Plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice (Art. 32) 4.1 Plăți compensatorii pe ha SAU din zona montană 4.2 Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri naturale semnificative 4.3 Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri Specifice
	5. Cooperare (Art. 36) 5.1 Sprijin pentru cooperarea micilor operatori 5.2 Sprijin pentru promovarea locală a lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale 5.3 Sprijin pentru abordări colective pentru proiecte / practici de mediu
	6. LEADER (Art. 42-45)
4B Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor	3.1 – Plăți pentru angajamente de agro-mediu-climă
	4. Plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice (Art. 32) 4.1 Plăți compensatorii pe ha SAU din zona montană 4.2 Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri naturale semnificative 4.3 Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri specifice
	5. Agricultură ecologică (Art. 30)
	1. Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite (Art. 23)
4C Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului	2. Agro-mediu – climă (Art. 29)
	2. Agricultură ecologică (Art. 30)
	3. Plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice (Art. 32) 3.1 Plăți compensatorii pe ha SAU din zona montană 3.2 Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri naturale semnificative 3.3 Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri specifice
	Prioritatea 5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic
	Domeniu de intervenție
	Măsuri (combinatii)
5A Eficientizarea utilizării apei în agricultură	1. Investițiile în active fizice (Art 18)
	2. Agro-mediu – climă (Art. 29)
5B Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar	1. Investițiile în active fizice (Art. 18) 1.1 Sprijin pentru investiții pentru eficientizarea consumului de energie în exploatațile agricole și forestiere 1.2 Sprijin pentru infrastructura privind dezvoltarea și modernizarea sau adaptarea activităților agricole și silvice



	2. Cooperare, grupuri operaționale și proiecte aferente (Art.36)
	1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (ca mai sus (Art. 15)
	2. Investițiile în active fizice (Art. 18) 2.1 Sprijin pentru investiții în exploatarea agricolă 2.2 Sprijin pentru infrastructura privind dezvoltarea și modernizarea sau adaptarea activităților agricole și silvice
	3. Dezvoltarea exploataților și a întreprinderilor (art. 20)
5C Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei	4. Cooperare (Art.36) (Art.61, 62, 63) Cooperarea și Programul PEI poate fi construită în grupuri operaționale pe baza următoarelor articole: • Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (articolul 15) • Cooperare, grupuri operaționale și proiecte aferente (articolul 36) • Investițiile în active fizice (articolul 18) Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală pentru activități de diseminare, bune practici (Art.55)
5D Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură	1. Investițiile în active fizice (Art. 18) 1.1 Sprijin pentru investiții în exploatarea agricolă
	2. Agro-mediul – climă (Art. 29) 2.1 Plăți pentru angajamente de agro-mediul-climă
5E Promovarea captării carbonului în agricultură și silvicultură	1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (Art. 15)
	2. Agro-mediul – climă (Art. 29) 2.1 Plăți pentru angajamente de agro-mediul-climă
	3. Agricultură ecologică (30)
	4. Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite (Art. 23)
	16. Cooperare, grupuri operaționale și proiecte aferente (Art.36)

Prioritatea 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	
Domeniu de intervenție	Măsuri (combinatii)
6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă	4. Investițiile în active fizice (Art 18) 4.2 Sprijin pentru investiții în prelucrarea / comercializarea produselor agricole 6. Dezvoltarea afacerilor fermei (Art. 20) 6.3 Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea activității neagricole în spațiul rural (Art.20) Cooperare (Art.36) LEADER (Art. 42-45)
6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	7. Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale (Art. 21) 7.2 – Sprijin pentru investiții în infrastructură la scară mică 7.4 – Sprijin pentru investiții în servicii locale de bază pentru populația rurală LEADER (Art. 42-45)

Măsuri Cross Cutting Mediu și climă

Ținând cont de faptul că lumea evoluează rapid iar provocările pe termen lung (globalizarea, presiunea exercitată asupra resurselor, inclusiv de hrană, schimbările climatice, limitarea resurselor energetice, etc.) se intensifică, strategia EU 2020 impune o nouă abordare a sprijinului oferit prin PNDR și finanțat prin FEADR. Strategia UE enunță, printre altele, câteva ținte clare: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 sau cu 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens; creșterea la 20% a ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final de energie și o creștere cu 20% a eficienței energetice.



În acest scop, în elaborarea PNDR trebuie să se țină seama de diversitatea situațiilor care afectează zonele rurale cu caracteristici diferite sau diferitele categorii de beneficiari potențiali, precum și de obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. Acțiunile de atenuare a schimbărilor climatice ar trebui să vizeze atât limitarea emisiilor din agricultură și silvicultură, generate de activități-cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și conservarea absorbanților de carbon și intensificarea activității de sechestrare a carbonului în ceea ce privește exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura.

Toate prioritățile de dezvoltare rurală, prin domeniile de intervenție și măsurile ce duc la îndeplinirea lor contribuie la realizarea obiectivelor transversale legate de **inovare, de protecția mediului și de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea.**

Astfel, cel puțin 30 % din contribuția totală a FEADR la programul de dezvoltare rurală este rezervată în primul rând pentru măsuri în temeiul articolului 29 – Agromediu, 30 – Agricultură Ecologică, 32 – Zone afectate de constrângeri naturale și specifice și 23 - Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite, dar și pentru anumite măsuri de investiții realizate în baza articolelor 18, 20 și 22.

Un rol deosebit de important în înțelegerea și asumarea angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității de către fermieri, antreprenori, silvicultori și comunitățile rurale din România în general îl joacă informarea și consultanța, transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

Inovarea

Ca și tematicile legate de mediu și schimbări climatice, inovarea își propune să răspundă la noile provocări apărute: o cerere tot mai mare de alimente, o presiune din ce în ce mai mare asupra resurselor și mediului înconjurător. Agricultură va trebui așa adar să se adapteze la aceste noi coordonate și să țină cont atât de eficiența utilizării materiilor prime cât și de o dezvoltare sustenabilă. Conceptul de inovare devine astfel un element-cheie în PNDR 2014-2020.

Deși dificil de cuprins într-o definiție, inovarea se poate referi la dezvoltarea unui nou produs, concept, al unei noi practici, tehnologii, proceduri, mod organizațional, etc. pentru o anumită comunitate, persoană, grup de persoane sau zonă geografică. Inovarea poate însemna și transferarea de bune practici într-un nou context sau testarea și adaptarea unui produs sau al unei tehnologii (practicienii pot testa idei sau rezultate ale cercetătorilor, iar cercetătorii pot testa idei deja implementate de către practicieni în vederea multiplicării și diseminării). Totodată, inovarea are un puternic caracter ex-post: putem spune că ne aflăm în calea unei inovații doar după ce aceasta a fost produsă, și nu înainte.

Abordarea inovării ca temă transversală care contribuie la realizarea celorlalte priorități de dezvoltare rurală va fi realizată printr-o serie de mijloace:

- Abordarea inovării în strânsă corelație cu prioritatea 1: activarea „potențialului inovator” al acțiunilor de informare, formare, consultanță și cooperare în cadrul celorlalte 5 priorități;
 - Încurajarea potențialului de inovare al GAL-urilor: GAL-urile reprezintă prin natura lor o abordare inovativă și, mai ales, au potențialul de a activa sinergii la nivel local;
 - Încurajarea acțiunilor inovatoare în cadrul tuturor priorităților și măsurilor;
- Încurajarea grupurilor operaționale în cadrul Parteneriatului European pentru Inovare (PEI) privind Productivitatea și Durabilitatea Agriculturii.

1.4. Programul Operational Regional 2014-2020

<http://www.adrmuntania.ro/static/832/programul-operational-regional-2014--2020.html>

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

2014-2020

Obiective Tematice (OT)	Axa prioritară	Buget OT (mil euro)
OT 1 - consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării	AP 1 - Transfer tehnologic	165
OT 3 - îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol, pescuitului și acvaculturii	AP 2 – Competitivitate IMM	700
OT 4 - sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	AP 3 – Eficiență energetică în clădiri	300
	AP 4 – Dezvoltare urbană	2.654
OT 6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	AP 4 – Dezvoltare urbană AP 5 – Patrimoniu cultural	300
OT 7 - promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	AP 6 – Infrastructură de transport rutieră	900
OT 8 - promovarea ocupării forței de muncă sustenabile	AP 7 - Turism	95
OT 9 - promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	AP 8 – Infrastructură	400
	AP 9 – Comunități	90
OT 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	AP 10 – Infrastructura educațională	340
OT 11 - consolidarea capacității instituționale și o administrație publică	AP 11 – Cadastru	250
	AP 12 – Asistență tehnică	104
	TOTAL POR	6.298

1.5. Strategia de Dezvoltare a Județului Argeș 2014-2020

		ȚINTE UE	ȚINTE RO
OBIECTIV 1	Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani	75%	70% 63,8%
OBIECTIV 2	Investiții (publice și private) în cercetare și dezvoltare (% din PIB)	3%	2% 0,48%
OBIECTIV 3	În domeniul energiei și al schimbărilor climatice :		

	1. reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră sub nivelul înregistrat în 1990	20%	19% 51,84%
	2. creșterea ponderii energiei produse din surse regenerabile	20%	24% 20,79%
	3. creșterea eficienței energetice	20%	19% 16,6%
OBIECTIV 4	1. Rata de părăsire timpurie a școlii	sub 10%	11,3% 17,4%
	2. Ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar	40%	26,7% 21,8
OBIECTIV 5	Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei	20 mil	580 mii 240 mii

Set de măsuri și acțiuni sub fiecare obiectiv

Obiectiv 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%

Măsuri și acțiuni la nivel județean

I. Dezvoltarea TURISMULUI

- Demersuri pentru înființarea stațiunii Vidraru, ce cuprinde obiectivele turistice: Cumpăna, Cetatea Poenari, Lacul Vidraru, Ghițu-Moliviș, Otic, nordul comunei Brăduț;
- Demersuri pentru înființarea stațiunii Iezer Portăreasa;
- Demersuri pentru înființarea stațiunii Leaota;
- Reabilitarea, modernizarea și realizarea infrastructurii rutiere de acces la stațiunile turistice
- Realizarea rețelelor de utilități publice (apă, canalizare, energie electrică)

Obiectiv 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%

Măsuri și acțiuni la nivel județean

II. Dezvoltarea AGRICULTURII

- Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport a produselor agricole în vederea prelucrării și comercializării;
- Înființarea centrelor de depozitare, prelucrare și procesare a produselor agricole;
- Înființarea unei burse de mărfuri agricole;
- Înființarea/dezvoltarea microfermelor de creștere a ovinelor, bovinelor, porcinelor, puilor de carne etc;
- Refacerea bazinului pomicol Argeș;
- Dezvoltarea, extinderea instalațiilor de irigații

Obiectiv 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, pentru populația cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%

Măsuri și acțiuni la nivel județean

III. Dezvoltarea INDUSTRIEI

- Înființarea unui centru de formare și consultanță pentru IMM-uri
- Dezvoltarea producției de confecții textile prin investiții în construcții, instalații și tehnologii moderne;
- Dezvoltarea producției de ansamble și subansamble pentru industria auto
- Stimularea antreprenoriatului în rândul tinerilor
- Extinderea activităților economice în mediul rural (serviciile și mica industrie)

Obiectiv 2: Investiții în cercetare și dezvoltare de minim 1% din PIB-ul județului

Măsuri și acțiuni la nivel județean

a) Întărirea capacității și a performanțelor sistemului CDI prin:

- dezvoltarea numerică și calitativă a resurselor umane pentru cercetare;
- elaborarea unei strategii teritoriale în domeniul inovării;

b) Stimularea creșterii investițiilor CDI

- susținerea proiectelor CDI
- susținerea dezvoltării infrastructurii CDI și a transferului de tehnologie
- înființarea unui „Centru de transfer tehnologic” și

incubatoare pentru firme de înaltă tehnologie;

➤ Capitalizarea cercetării științifice prin crearea unui Fond al Cercetării Științifice, cu finanțare publică și privată.

- Instituirea unui Premiu Teritorial al Științei

➤ Crearea unui mecanism de parteneriat între autorități, universități, institute de cercetare, mediul de afaceri

Obiectiv 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 / Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie / Creșterea cu 20% a eficienței energetice

Măsuri și acțiuni la nivel județean

Reducerea emisiilor de GES prin re tehnologizare

- Reducerea emisiilor de GES din domeniul Transporturilor
- Realizarea unor instalații pentru creșterea producției de energie

din surse regenerabile

- Continuarea Programului de reabilitare termică a blocurilor de locuințe;
- Aderarea la Inițiativa Comisiei Europene Covenant of Mayors (Conferința

Primarilor)

- Elaborarea și implementarea unui Plan de Acțiune privind Energia Durabilă (PAED)

➤ Realizarea unui „**Complex energetic teritorial**” pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile (hidro – magistralele hidroenergetice Est și Vest, solar, eolian, deșeuri)

Obiectiv 4: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% / Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%

Măsuri și acțiuni la nivel județean

- Asigurarea accesului la educația de bază pentru toți copiii, tinerii și adulții, prin programe actualizate și adaptate grupurilor țintă
- Creșterea gradului de cuprindere a copiilor și tinerilor romi în toate nivelurile de învățământ
- Dotarea școlilor cu mijloace moderne de învățământ, cu rețele de informare și comunicare, dotarea corespunzătoare a bibliotecilor școlare
- Dezvoltarea de programe care să vizeze combaterea și prevenirea abandonului școlar (tip After-school)
- Inițiativă tip “Ziua Porților Deschise” – accesul copiilor în instituții publice
- Încurajarea parteneriatului dintre mediul academic, autorități publice și mediul de afaceri în vederea realizării stagiilor de practica

Obiectiv 5: Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 25%

Măsuri și acțiuni la nivel județean

- Dezvoltarea de servicii sociale comunitare
- Focalizarea ajutoarelor sociale pe familiile cele mai sărace
- Facilitarea accesului grupurilor vulnerabile pe piața muncii
- Inițierea unor programe de calificare/recalificare

Notă: atingerea acestui obiectiv este legată și de realizarea celorlalte obiective, în special Obiectivul 1 referitor la Creșterea ratei de ocupare

Sanatate- Obiective

1. Utilizarea eficientă a resurselor în vederea unei dezvoltări durabile a sistemului de sănătate județean
2. Creșterea calității actului medical și accesibilității populației la servicii medicale.
3. Creșterea capacității administrative a sistemului de sănătate județean.

Măsuri și acțiuni la nivel județean

- Sustinerea asistentei medicale primare (medicina de familie, centre de permanență și centre multifuncționale, medicina școlară)
- Investiții în Tehnologie Medicală : dotări ale blocurilor operatorie, secții ATI, secții nou-nascuți, sterilizare, imagistică medicală și laboratoare
- Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii unităților sanitare
- Informatizarea sistemului de sănătate
- Investiții în politici de personal: formare, perfecționare, stabilizare, Atragerea personalului calificat
- Implementare unui mecanism de monitorizare și control

INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT

PROPUNERI

- Reabilitare/ modernizare drumuri județene și de interes local
- Înființare trasee tematice (în legătură cu activitatea de turism)
- Menținerea circulației pe tot parcursul anului DN 7C – Transfăgărășan;
- Lucrări de pietruire/ asfaltare/ refacere trotuare/ execuție/ consolidare poduri;
- Construcția centurii NV Pitești;
- Modernizare terminal intermodal Pitești – Bradul de Sus;
- Finalizarea liniei CF Pitești – Râmnicu Vâlcea/ îmbunătățirea infrastructurii din transportul feroviar;
- Înființarea unei linii de transport în comun ecologică Pitești – Mioveni;
- Dezvoltare infrastructuri rutiere (pasaje, parcaje subterane și supratere);
- Modernizare aerodrom Geamăna;

INFRASTRUCTURĂ EDILITARĂ

PROPUNERI

- Reabilitare/ extindere școli, grădinițe în zona rurală;
- Construcție/ reabilitare baze sportive/ terenuri de sport/ bazine de înot;
- Construcție campusuri școlare (Curtea de Argeș, Rucăr, Costești, Pitești, Mărăcineni);
- Construcția de noi locuințe pentru tineri (Pitești, Ștefănești, Curtea de Argeș, Câmpulung) // centre rezidențiale pentru adulți și vârstnici (Mioveni);
- Reabilitare/ modernizare cămine culturale// clădiri cu destinație de teatru// Sală polivalentă;
- Modernizare dispensare medicale// spitale județene// ambulatorii;
- Extinderea / modernizarea clădirilor aflate în exploatarea inspectoratelor județene pentru situații de urgență, dotarea acestora cu noi echipamente de intervenție etc.

CAPITOLUL II. Prezentarea generala a Comunei Albota, Judetul Arges

2.1. Așezare geografica

Prima atestare documentară a comunei datează de la 1 aprilie 1497, din timpul voievodului Radu. Comuna Albota, cu satele aparținătoare, nu are un trecut istoric deosebit. Cea mai mare vechime atestată documentar o are satul Albota. Satele componente ale comunei sunt: Albota, Gura Văii, Cerbu, Mareș, Frățești.

Comuna Albota se afla la jumătatea de sud a judetului Argeș, la 10 km S-V față de municipiul Pitești, pe șoseaua națională E-65 și are următoarele limite geografice : 24 de grade, 50 min. și 30 sec., longitudine estică și 44 de grade și 47 min latitudine nordică. Comuna Albota are o suprafață de 59 de km². Teritoriul comunei Albota este străbătut de următoarele râuri: râul Teleorman, râul Teleormănel, iar în partea de nord a comunei își află izvoarele râul Dâmbovnic.

Localitățile vecine comunei Albota sunt:

- în partea de N — comunele Moșoaia și Poiana Lacului,
- în partea de E — comuna Bradu
- în partea de S-E — comuna Podul Broșteni-Costești
- în partea de S-V — comuna Lacul Corbului
- în partea de V — comuna Săpata

Comuna Albota are ca vecini șase localități. Cele mai lungi hotare sunt cu comunele Moșoaia și Bradu, urmând în ordine descrescătoare comunele Podul Broșteni, Săpata, Lunca Corbului și Poiana Lacului.

Principală arteră de comunicație o constituie șoseaua E-94 (DN 65), care traversează satul Albota din direcția N-E spre S-V, făcând legătura între orașele Pitești, Slatina, Craiova.

Din această principală arteră de comunicație de interes național, pornesc spre nord drumuri județene care străbat satele Albota, Cerbu și Mareș pentru a face legătura cu comunele Moșoaia și Poiana Lacului. De asemenea, pe teritoriul comunei se află numeroase drumuri comunale ce leagă satele și cătunele componente ale comunei. Unele drumuri comunale părăsesc zona intravilană și continuă cu drumuri agricole.

Comuna Albota este constituită din 5 sate (Albota, gura Văii, Cerbu, Mareș, Fratești) și are o suprafață de 59 de km². Conform recensământului efectuat în 2011, populația Comunei Albota se ridica la 3.842 locuitori.

Comuna Albota conform datelor statistice are o suprafață de 5849 de hectare. În anul 2012 numărul locuințelor de pe raza comunei erau de 2083, cu 77 mai multe decât în 2010 (2006), iar în 2011- 2051. În 2010 locuințele terminate din fonduri private erau de 50, iar în 2012 numărul acestora a scăzut la 32, aceeași situație înregistrându-se și în cazul locuințelor terminate din fondurile populației. Suprafața locuibilă-proprietate majoritară de stat era la nivelul anului 2012 de 1731 mp, iar cea în proprietate privată de 74544 mp. În anul 2012 suprafața locuibilă a crescut de la 70475 mp în anul 2010 la 76275 mp. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile avea 30,2 km în 2010, iar în 2011 – 44 km.

2.2. Relieful

Zona de relief corespunzătoare teritoriului comunei Albota se încadrează în prelungirea dealurilor subcarpatice, care în partea de sud a comunei Albota scad în înălțime, pierzându-se treptat în câmpie. Aceste prelungiri ale dealurilor subcarpatice acoperite cu păduri de foioase dau un aspect de relief larg vălurit, cu spinări netede, în marea lor majoritate transformate în suprafețe arabile, ce se încadrează în limita dintre Piemontul Cotmeana și Piemontul Argeșului, atingând înălțimi până la 400 m. Cel mai înalt vârf de deal din comuna Albota este punctul Moțoc, cu altitudine de circa 385 m.

Zona estică și sud-estică a comunei Albota constituie zona Piemontului Argeșului (piemontul este un deal cu podul neted) și dealurile sale se pierd în câmpia Piteștilor, zona înaltă. În prezent această



zonă este în totalitate arabilă, constituind câmpul de cercetare și producție al Stațiunii de Cercetari Agricole Albota (SCA), zona de întindere fiind de la limita de sud a municipiului Pitești până la limita de nord-est a comunei Podul-Broșteni.

Structura geologică a terenului comunei Albota poartă caracteristicile Piemontului Getic și Câmpiei Române. Distingem formațiuni levantine și mai ales cuaternare-pleistocene pe interfluvii (pietrișuri de Cândești) și halocene în lungul văilor din cadrul podișului (pietrișuri, lehm, loes).

2.3. Solurile

Pe teritoriul comunei întâlnim următoarele tipuri de soluri:

- soluri silvestre podzolice pseudogleice în partea de nord a comunei;
- soluri silvestre podzolice pseudogleice în partea de sud a comunei;
- soluri gleice aluviale, în luncile Teleormanului și Teleormănelului și pe porțiuni foarte mici în partea de sud a comunei, în special în satul Albota;
- regosoluri și soluri erodate în partea de nord a comunei, de o parte și alta a râurilor Teleorman și Teleormănelul.

Comuna Albota, are deci, soluri podzolice pseudogleice sărace în humus și elemente nutritive, cu aciditate ridicată fiind dezvoltate pe argile pseudogleizate, ele păstrând caracteristicile solurilor din dealurile, piemontane ale Argeșului cât și cele ale podișurilor piemontane Cândești și Cotmeana în sudul comunei Albota, mai ales în S-E satului Albota sunt prezente soluri silvestre pseudogleice, care au o permeabilitate scăzută, și fac să stagneze mult timp la suprafață apa rezultată din precipitații.

Solurile de luncă sunt pe o întindere mai redusă, ele aflându-se în partea de S. a comunei în luncile Teleormanului și Teleormănelului.

Regosolurile existente în partea de N. a comunei, au rezultat din erodarea versanților celor două râuri, care, prin procese de spălare și erodare, au dus la formarea unor suprafețe slab productive, acestea fiind în general zone împădurite cu salcâmi, iar alte suprafețe sunt folosite ca zone de pășunat.

Din cercetările realizate de S.C.A. Albota rezultă că solurile comunei prezintă o reacție puternic sau moderat acidă.

Aciditatea ridicată a solului între 0-65 cm limitează răspândirea de plante cultivate și provoacă degradarea humusului, cât și alte reacții nefavorabile creșterii plantelor de orice fel. Specialiștii de la SCA Albota, au ajuns la concluzia că, în condițiile unor valori scăzute de humus, azot și fosfor în aceste soluri, administrarea îngrășămintelor chimice combinate cu gunoi de grajd, are ca efect creșterea producțiilor agricole.

Subsolul de mare adâncime din zona comunei Albota, în urma unor studii geologice și prospecțiunilor din zonă, conține cantități apreciabile de țiței. Pe teritoriul comunei funcționează peste 40 de sonde, care extrag 40-50 de tone țiței în 24 de ore. Din discuțiile purtate cu specialiștii veniți să prospecteze aceste zone, în scopul descoperirii de noi zăcăminte de țiței, am aflat că la mari adâncimi se găsesc și alte zăcăminte. În zona primăriei se găsește sare, iar în zona de est a satului Albota se găsesc mici cantități de cărbune. Aceste zăcăminte fiind la mari adâncimi și în cantități mici, nu pot fi exploatate din motive de eficiență economică.

2.4. Flora și fauna

Flora. Varietatea tipurilor de sol determină o mare varietate a vegetației din această zonă. Studiind harta vegetației din județul Argeș, am stabilit că la nivelul comunei Albota deosebim:

- zona cu păduri de stejar pedunculat în partea de N-V a comunei;
- zone agricole și pajiști stepizate, secundare, pe locul fostelor păduri de stejar și gârniță, zona care se întinde de la N spre S, de-a lungul liniei de hotar cu comuna Bradu.
- păduri de gorun pe suprafețe mici, dar compacte.

Teritoriul comunei Albota se încadrează în al doilea etaj de vegetație, adică etajul pădurilor de foioase, care ocupă suprafețe întinse din dealurile subcarpatice și podișurile piemontane.



Pădurea din fondul forestier de stat se întinde pe o suprafață mai mare față de pădurea din fondul forestier particular. Principalele specii de arbori pentru ambele sectoare sunt: stejar, salcam, fag, carpen, jugastru, arțar, lemn câinesc, alun, tei de pădure, păr salbatic, măr padureț, cireș de padure și alți arbori de talie mică.

Începând cu anul 1970, s-au plantat la marginea unor păduri mici suprafețe, un fel de liziere, cu specii de conifere cum sunt: bradul, pinul și molidul.

Pe marginea râurilor, pe vai, exista mici zăvoaie unde predomina specii ca: salcia, plopul, aninul (arinul), răchita și alți arbori și arboreți specifici zonelor umede și umbroase.

La parterul pădurilor din comuna întâlnim următoarele specii de plante: violeta-de-pădure, mărgăritarul (lăcrămioara), ghiocelul, viorea, brândușa galbenă, brebenelul, unișorul, rodul pământului, fragul, păștița, ciubotica cucului, umbra iepurelui și altele.

Fauna sălbatică. În pădurile și câmpurile comunei întâlnim următoarele animale: căprioara, iepurele, vulpea, porcul mistreț, veverița, viezurele.

Dintre păsările locului amintim: rândunica, porumbelul sălbatic, privighetoarea, coțofana, prepelița, barza, gaița, vrabia, pițigoiul, grangurele, pupăza, cucuveaua, bufnița, codobatura, pitulicea, stâncuța, uliul porumbar, uliul mare.

În râuri, pâraie și heleșteie cresc următoarele specii de pești: carasul, caracuda, crapul, murgoiul, cleanul, soreața, zvârluga.

Fauna domestică. Animalele domestice crescute sunt: bovine, porcine, cabaline, ovine, caprine, păsări de curte. Creșterea albinelor se înscrie printre preocupările locuitorilor comunei. În anul 1990 era peste 2500 de familii de albine în stupi, 60% din ei erau duși în pastoral, restul rămânând pe vatră, datorită pădurilor de salcâm.

2.5. Clima

Disponerea în trepte a reliefului în județul Argeș joacă un rol principal în conturarea tipurilor de clima. Un alt factor important îl constituie orientarea spre sud a întregului relief, iar munții, care se afla în partea de nord a județului, joacă rolul de barieră în calea unor influențe legate de circulația atmosferică din direcția nord.

În aceste condiții în județul Argeș apar următoarele tipuri de climă:

- climatul de munte în partea de Nord,
- climatul de deal în partea de mijloc,
- climatul de câmpie în partea de Sud.

Comuna Albota, se încadrează în tipul climatului de deal, care este influențat de prezența unor fenomene de întrepătrundere a elementelor climatice atât din direcția munte, cât și din direcția câmpie.

Temperaturile medii anuale sunt cuprinse între 10-12 Grade C, în timp ce precipitațiile medii anuale variază între 700-800 mm.

Temperaturile extreme înregistrate pe teritoriul comunei Albota:

- +37° C la data de 14 august 1946
- -30 °C la data de 20 decembrie 1933.

2.6. Date hidrogeologice

Teritoriul comunei este străbătut de o apreciazabilă rețea de râuri, pârauri și văi. Dintre acestea enumerăm:

- Teleorman, râul cu cel mai mare debit de apă anual, se varsă direct în Dunăre, având afluenți pâraurile Micu, Ursu, Gioroc și Burdea;
- Teleormanul, afluent al Teleormanului;
- Dâmbovicul, ale cărui izvoare se află pe teritoriul comunei, în apropiere de variantă pe autostradă ;



Apele stătătoare din comuna Albota se prezintă sub forma unor heleștee (lacuri mici), amenajate de oameni în fiecare sat al comunei. Aceste heleștee au fost amenajate cu mulți ani în urmă prin contribuția în muncă și bani a locuitorilor. Aceste heleștee constituie principala sursă de acumulare a apei provenite din precipitații și este folosită pentru adăpatul animalelor pe timpul verii, sau la nevoie, apa este folosită pentru stingerea incendiilor în verile secetoase oamenii foloseau apa din heleștee pentru udatul grădinilor de zarzavat, iar spre toamnă oamenii aduceau vasele (butii, butoaie) la umflat pentru că se apropia culesul prunelor, din care se fabrica, renumita ”tuica de Albota”.

Heleșteele comunale au o valoare economică mică, deoarece au fost populate cu diverse specii de pești, dar nu sunt valorificate în mod organizat, pescuitul fiind mai mult un prilej de recreere pentru localnici. Pescuitul în perioada de înmulțire a peștilor, a determinat dispariția unor specii cum sunt: crapul, cleanul, iar din apele curgătoare a dispărut murgoiul.

Comuna dispune de câteva heleștee:

- heleșteul Popești, cu cel mai mare luciu de apă, situat în satul Cerbu
- heleșteul Morlavani, situat în satul Albota
- heleșteul Câmpeanu, situat în satul Albota de Sus
- heleșteul Pescăruș, sat Albota

Multe din heleștee sunt amenajate la marginea izlazurilor și sunt folosite pentru adăpatul animalelor în timpul verii. În verile călduroase, pe malurile acestor heleștee vin numeroși copii să se răcorească, scăldatul zilnic fiind plăcerea lor cea mai mare pe timpul verii.

Apele freatice din comuna Albota se găsesc la adâncimi cuprinse între 5-6 m în lunca Teleormanului (partea de sud a comunei) și la 80-100 m. adâncime în punctul Cârpeniș și Tonești. Apa freatică este captată prin puțuri al căror debit este cuprins între 0,2 litri/ sec și 1,2 l/sec. Debitul variază în raport de adâncimea puțului și de diametrul acestuia. În comuna Albota, sunt câteva puțuri renumite și azi. După aproape 70-80 de ani se mai vorbește de Puțul lui Ghilă, Puțul din Gioroc, Puțul lui Șerban, Puțul de la Chicurucu, Fântâna Neamțului (sub podul Neamțului), Fântâna Cătelii, Fântâna lui Poșircă din Lotru, Puțul Frăției și altele. Aceste puțuri erau făcute, la început, din vizuri din lemn, apoi se construiau din plăci din piatră cioplită, iar în zilele noastre acestea se construiesc numai din tuburi.

2.7. Infrastructura

2.7.1. Infrastructura de transport

Accesibilitatea la căile de transport reprezintă un indicator foarte important în aprecierea posibilităților de dezvoltare economico-socială a localităților rurale. Accesul direct la o infrastructură rutieră corespunzătoare asigură premisele dezvoltării unor activități economice, facilitează accesul populației la locurile de muncă, satisfacerea anumitor servicii.

Comuna Albota se află la jumătatea de sud a județului Argeș, la 11 km S-V față de municipiul Pitești, pe șoseaua națională DN65. De asemenea comuna este străbătută de DJ 703A. **La nivelul localității este următoarea situație a drumurilor comunale.**

Lungimea porțiunii din DJ 703A care străbate localitatea este de 6,3 km.

În perioada 2014-2017 sunt propuse pentru asfaltare cu îmbracaminte bituminoasă ușoară următoarele drumuri comunale:

- Mandroi – 2km
- Spanești- 2 km
- Ulmului I – 1,5 km
- Gionoc – 2km
- Miei – 1 km
- Dealul Bălești – 2 km
- Gălgărei – 1,4 km
- Ulmi 3 – 1 km

Mai sunt propuse spre asfaltare drumurile locale din zona industrială, strada Lunca pe o lungime de 2,5 km, Brănești pe o lungime de 1 km și drumul Petrol (în perioada 2014-2015)

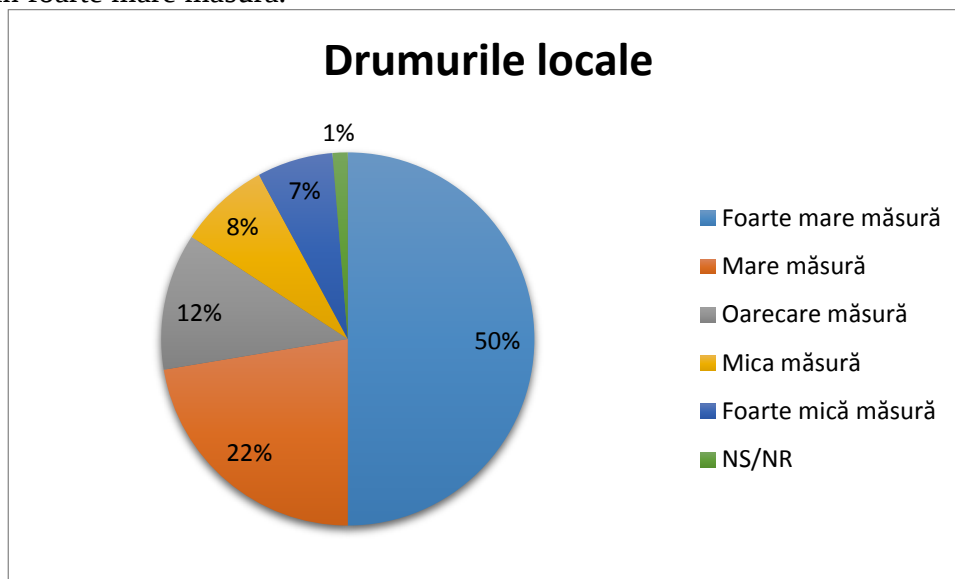
În perioada 2014-2017 vor fi realizate podurile Măreș (Biserica), podul punct Piu (Cerbu Vale-Cerbu deal); dar și pod Biserica.

Transportul călătorilor este asigurat în sistem privat. Primăria Albota nu dispune de serviciu public de transport al călătorilor. Locuitorii din satele Albota, Cerbu și Măreș pot folosi mijloacele de transport în comun, de tipul maxi-taxi și autobuze care se deplasează pe ruta Pitești-Costești. Timpul de așteptare între curse este de 15 minute. Mai este o rută Pitești- Măreș, care deservește locuitorii din Albota și Măreș și are 6 curse pe zi. Locuitorii satelor Albota, Măreș, Cerbu pot circula cu maxi-taxi Pitești- Mărghea și Pitești- Săpata, care au 8 curse pe zi. În comuna au fost realizate mai multe stații de autobuz.



Statie de autobuz satul Măreș

Ca urmare a sondajului de opinie cetatenii considera ca este necesara imbunatatirea drumurilor locale in foarte mare masura.



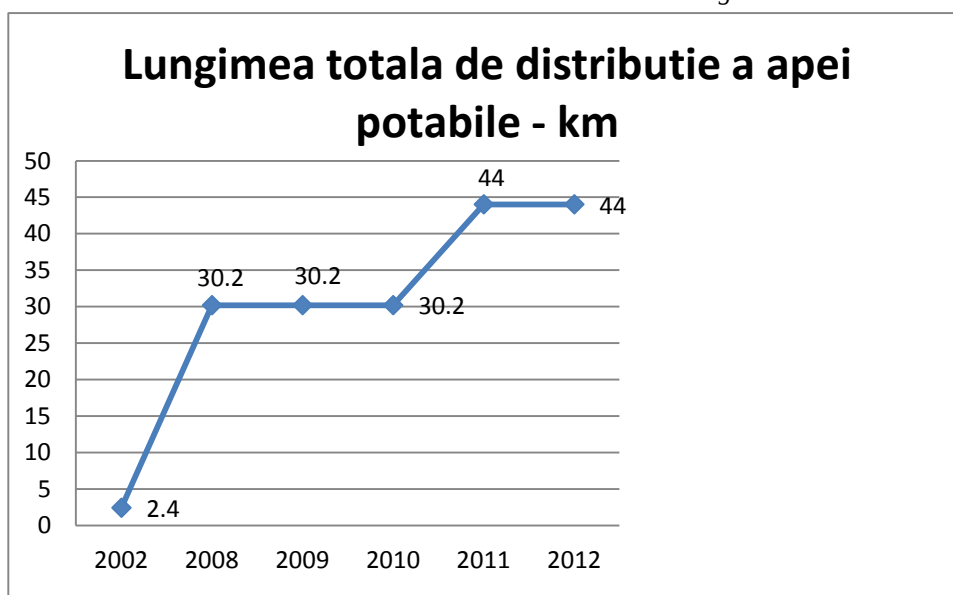
Sursa: Sondaj de opinie

2.7.2 Alimentare cu apă

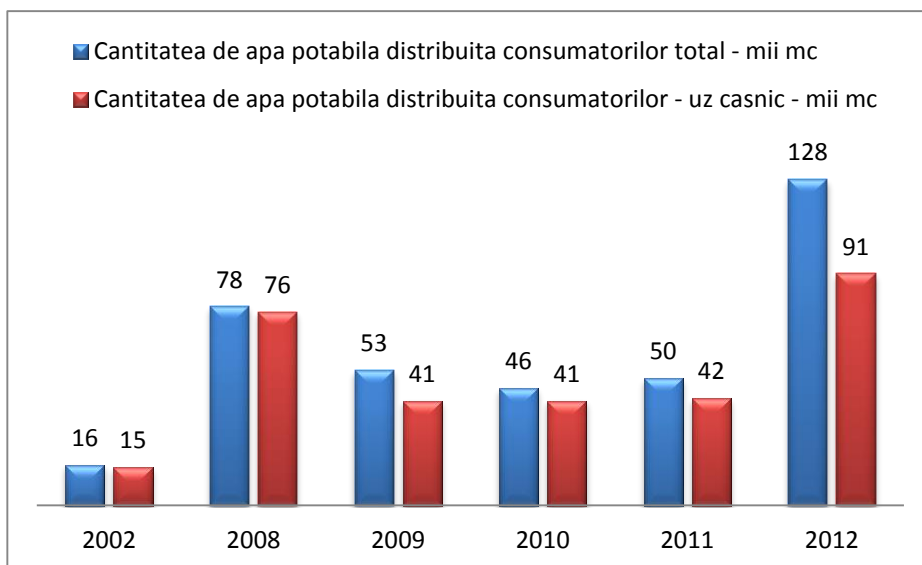
In acest moment este realizata alimentarea cu apa in satele Albota si Cerbu. Gestiunea a fost delegata la serviciul Apa-Canal.

Lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile avea 2.4 km în 2004, în 2012 avand o lungime de 44 km.

Sursa: INS Arges



Cantitatea de apa potabila distribuita locuitorilor in 2011 a fost de 50 mii mc, crescand pana in 2012 la 128 mii mc.



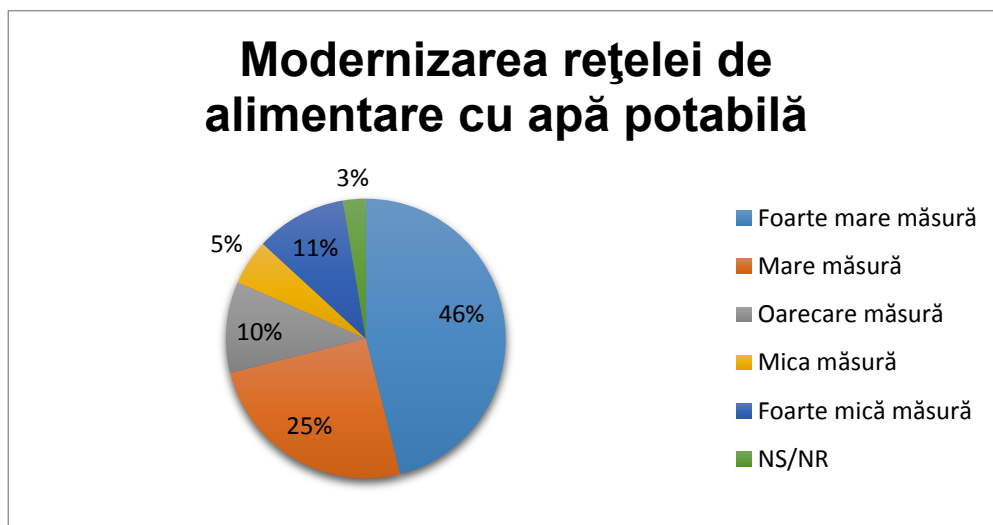
Sursa: INS Arges

Sate la nivelul carora exista un sistem centralizat de alimentare cu apa in 2013

Denumirea localitatii	Numar locuitori deserviti	Care este tariful serviciului?	
		Persoan a fizica (lei*/pers.)	Perso ana juridica (lei/mc)
Albota	1700	1.69	20
Cerbu	915	1.69	2

Sursa: Fisa de date a comunei Albota

Conform sondajului de opinie realizat a reiesit ca este prioritar sa fie realizata modernizarea sistemului de alimentare cu apa.



Sursa: Sondaj de opinie

2.7.3. Canalizare

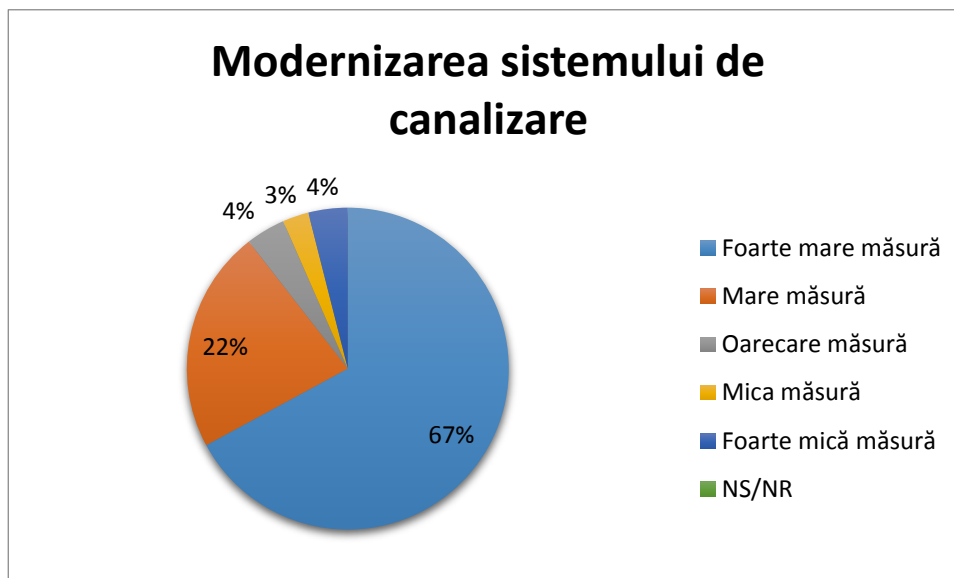
Canalizarea in satul Albota va fi realizata in parteneriat cu operatorul judetean SC Apa Canal 2000 SA. Conform Hotararii nr 59/02.10.2013 implementarea proiectului-“Canalizarea si epurarea apelor uzate menajere in satul Mares, comuna Albota, judetul Arges”, urmeza sa inceapa lucrarile de executie, in anul 2014, pe o lungime de 7,2 km. Valoarea investitiei fiind de 4.627.939 lei.

La acest moment a fost emisă hotărârea CL Albota, nr. 41/31.07.2006 conform căreia se aprobă înființarea sistemului de canalizare. Comuna Albota este asociată cu SC Apă Canal 2000 SA în cadrul proiectului „Reabilitarea stației de epurare a apelor uzate, a sistemului de canalizare și a rețelei de alimentare cu apă potabilă în municipiul Pitești, județul Argeș, România”, finanțat prin fonduri ISPA. Măsura ISPA cuprinde 3 proiecte de lucrări și un contract de asistență tehnică:

- reabilitarea uzinei de Tratare a Apei Budeasa, a facilităților de înmagazinare și a stațiilor de pompare
- reabilitarea și extinderea rețelelor de apă și canalizare
- reabilitarea stației de epurare
- asistență tehnică și supervizarea contractelor ISPA în Pitești.

Grupul țintă al măsurii ISPA cuprinde atât populația municipiului Pitești cât și pe cea a comunelor limitrofe: Bascov, Mărăcineni, Ștefănești, Albota, Bradu, Platforma Cotmeana.

Ca urmare a sondajului de opinie cetatenii considera ca este prioritar sa fie realizata modernizarea sistemului de canalizare.



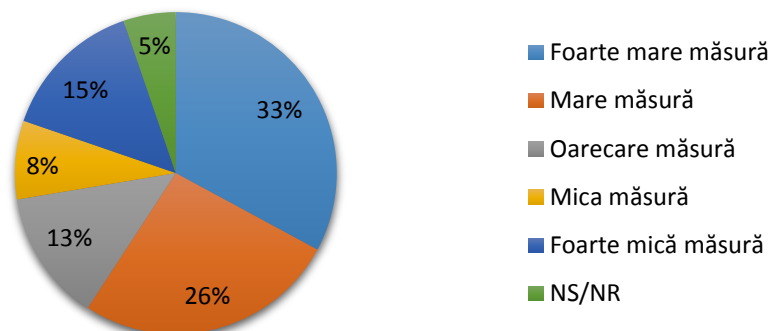
Sursa: Sondaj de opinie

2.7.4. Sistemul de alimentare cu gaze si energie electrică

La nivelul comunei exista retea de gaze care aprovizioneaza satele Albota si Mares. In acest moment exista **400 gospodarii** bransate la reseaua de gaze.

Proiectul a fost realizat in parteneriat cu GDF Suez si a fost in valoare de 2 milioane de euro.

Modernizarea rețelei de alimentare cu gaze



Sursa: Sondaj de opinie

Alimentarea cu energie electrică. Alimentarea cu energie electrică reprezintă un element vital atât pentru desfășurarea în condiții normale a vieții populației, cât și pentru activitățile economico-sociale specifice care se desfășoară într-o localitate.

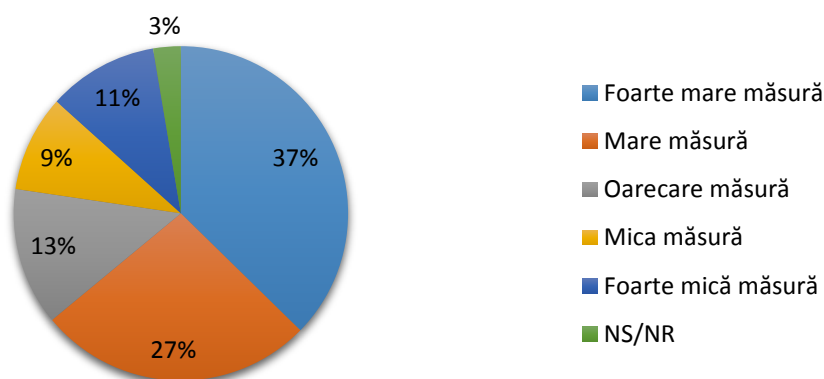
În cazul comunei Albota, toate locuințele sunt racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică. De asemenea sistemul de iluminat public acoperă toată localitatea și este unul conventional, cu becuri economice.

În comuna Albota iluminatul public este realizat în mod automat de un număr de 530 lămpi economice, iar în următoarea perioadă nu se va realiza extindere.

În următorii ani se dorește extinderea rețelei de iluminat public pe ruta Pitesti-Albota, dar și în zona Dealul Ursului- Fratesti. De asemenea se dorește realizarea unor puncte de transformare pe ruta Pitesti-Albota km 7+70 și în jurul km 5.

În comuna există în acest moment implementat un sistem de supraveghere video; se dorește extinderea acestui sistem în satul Mares, Gura Vaii și Tonesti.

Modernizarea rețelei de alimentare cu energie electrică



Sursa: Sondaj de opinie

2.7.5. Infrastructura de mediu – managementul deșeurilor

La nivelul localitatii este implementat serviciul de colectare a deseurilor menajere, insa nu exista colectarea deseurilor reciclabile. Pe raza comunei Albota își desfășoară activitatea Sc Amfora Plus Trans SRL care să se ocupa de colectarea deșeurilor.

Localitati si populatie deservita de serviciul de salubritate

Denumirea localitatii (sat/catun)	Numar locuitori deserviti	Numar locuitori care platesc serviciul	Care este tariful serviciului?	
			Persoana fizica (lei*/pers.)	Persoana juridica (lei/mc)
ALBOTA	1782	600	35 lei/an	tariful se percepe in baza unui contract individual
MARES	930	324	35 lei/an	
CERBU	915	306	35 lei/an	
FRATESTI	81	24	35 lei/an	
GURA VAI	257	97	35 lei/an	

Sursa: Fisa de date a comunei Albota

Dotarea cu recipienti privind colectarea in amestec a deseurilor

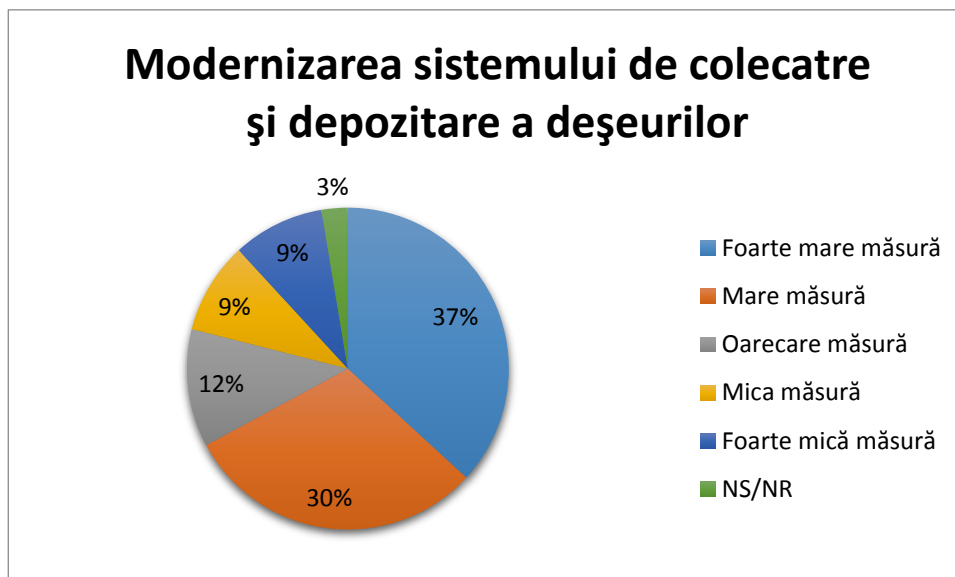
Denumirea localitatii	Numar recipienti - Eurocontainere
	1,1-1,2 mc
ALBOTA	98
CERBU	16
MARES	30
GURA VAI	3

Sursa: Fisa de date a comunei Albota



Foto: Platforma colectare deseuri

Deșeurile organice, cum ar fi resturile de vegetale, resturile alimentare și hârtia, pot fi valorificate prin compostare, care implică un proces de descompunere a materiei organice. Rezultatul este compostul, un excelent îngrășământ agricol. În timpul compostării se produce biogaz cu un mare conținut de metan, care poate fi folosit ca atare, de exemplu la aragazuri, sau în termocentrale la producerea curentului electric. Prin compostare în instalații amenajate procesul natural de descompunere a materiilor organice este accelerat.



Sursa: Sondaj de opinie

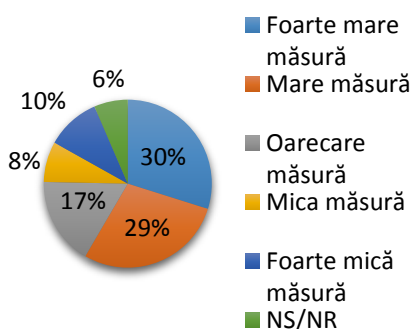
2.7.7. Telecomunicații și IT

Abonamentele la telefonie fixă sunt de 477, iar cele de cablu tv, la nivelul lui 2004 erau de 760. Este construit un local pentru înființarea rețelei de telefonie fixă în comună. Este realizată rețeaua de

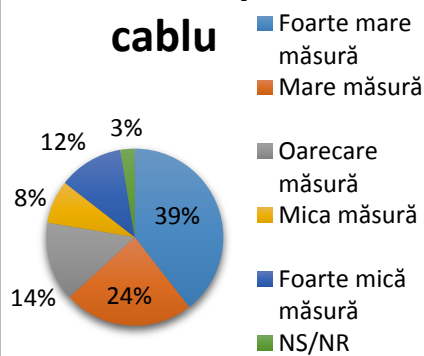
cablu TV în toate satele. În ceea ce privește infrastructura IT numărul de calculatoare disponibile în comună la agenții economici și la gospodării se observă în tabelul de mai jos:

	Total	Dotate cu computere	Cu acces la internet
Număr de gospodării	1373	120	12
Număr de persoane fizice autorizate și asociații familiale (PFA-uri și AF-uri)	61	7	1
Număr de microîntreprinderi	3	0	0
Număr de întreprinderi mici și mijlocii	25	9	3
Număr de întreprinderi mari	3	3	3

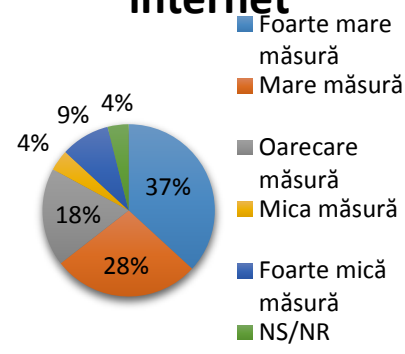
Modernizarea serviciului de telefonie



Modernizarea serviciului de televiziune prin cablu



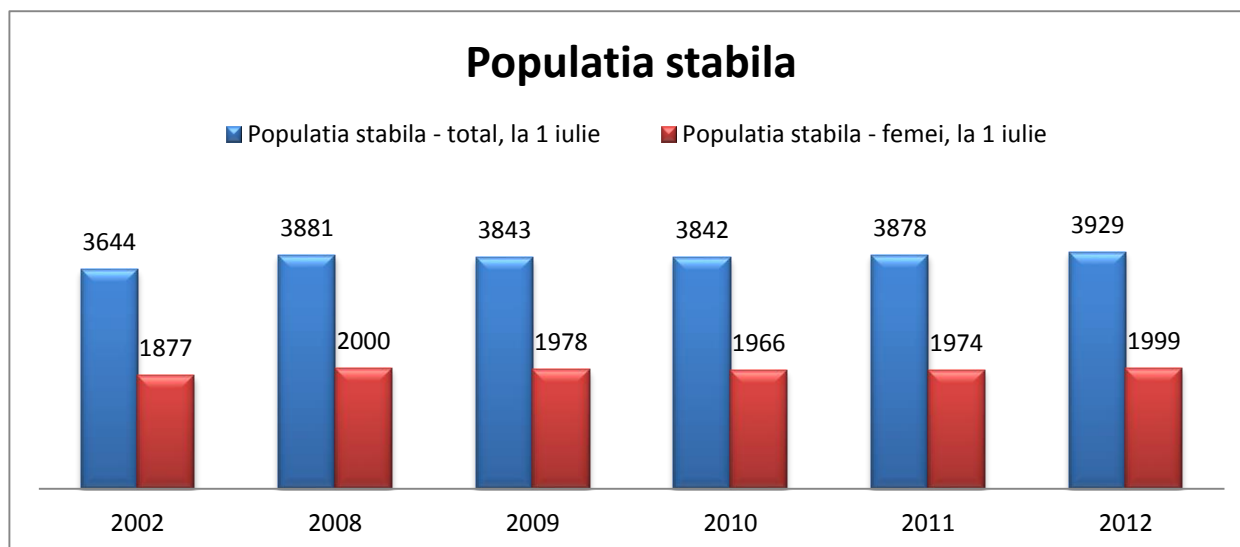
Modernizarea serviciului de internet



Sursa: Sondaj de opinie

Conform sondajelor de opinie realizate, cetățenii consideră că este necesar să se modernizeze serviciul de telefonie, de televiziune prin cablu și internetul în foarte mare măsură.

2.7.8. Resursele umane

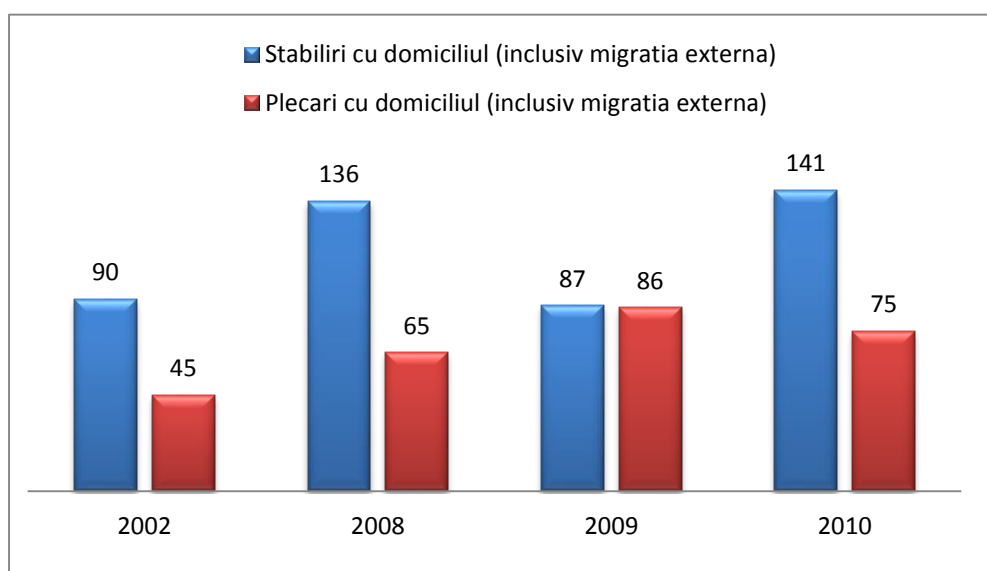


Sursa: INS Argeş

Populația totală la nivelul lui 2012 este de 3929 locuitori, crescând față de 2002 când se înregistra o populație de 3644 locuitori.

Numărul de femei în comună era de 1974, iar cel al bărbaților de 1904 în 2011. În 2012 numărul femeilor a crescut la 1999, iar numărul bărbaților era de 1930.

Tendința actuală este de migrare a populației dinspre oraș, persoanele construindu-și în localitate o a doua locuință sau chiar reședința principală. Astfel că în 2010 s-au stabilit cu domiciliul în comună 141 de persoane, iar în 2009- 87 de persoane. Numărul stabilirilor de reședință în localitate a fost în 2012 de 15, iar în 2011 de 13, în timp ce plecările din localitate la nivel de 2010 au fost un număr de 75, iar plecările cu reședința în 2012- 16.

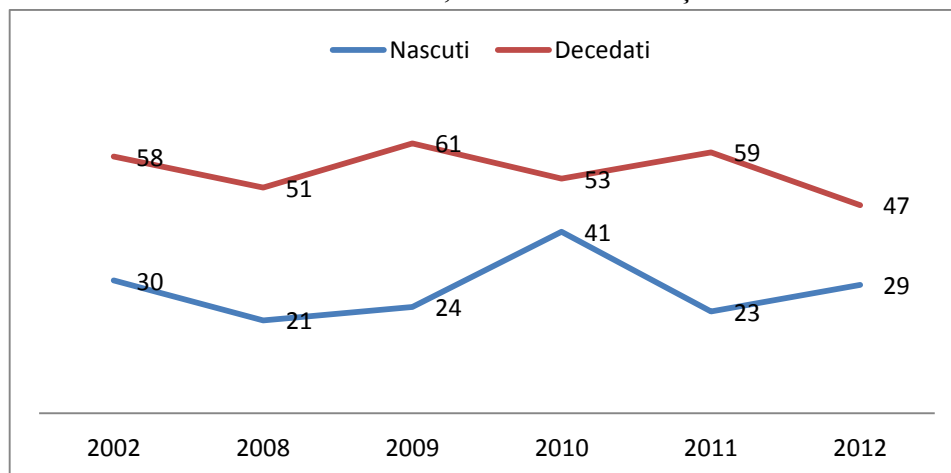


Sursa: INS Argeş

Elementele constitutive ale dinamicii populației – natalitatea, mortalitatea, migrația – au înregistrat valori diferite, ca urmare a influenței exercitate de complexul de factori naturali, ponderea activităților agricole, poziția față de principalele centre polarizatoare externe, stadiul atins de modernizarea căilor de comunicație.

Așa cum reiese din datele statistice, fenomenele demografice au avut o evoluție negativă în ultimii ani, înregistrându-se un spor natural negativ, datorită unei rate a mortalității mai ridicate, concomitent cu o scăderea natalității.

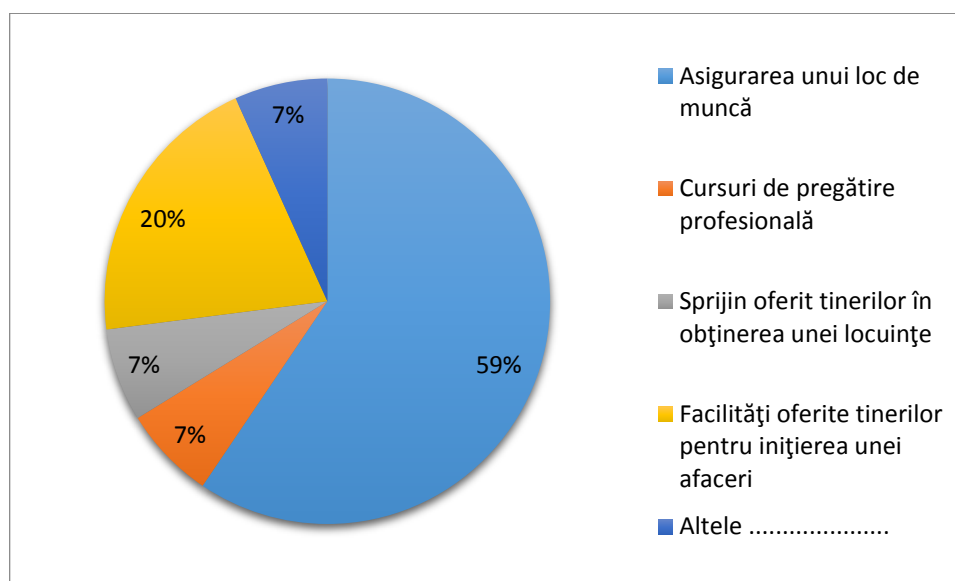
Natalitatea a fost de 30 în 2002, crescând în 2010 la 41, astfel că până în 2012 a scăzut la 29, în timp ce mortalitatea a fost în medie dublă, adică 58 în 2002 și 47 în 2012.



Sursa: INS Argeș

După cum se observă natalitatea este în scădere și morbiditatea este în creștere. Numărul copiilor care provin din familii nelegitime a crescut în ultimii ani. Decesele care se înregistrează pe raza comunei au cauze hepatice, cardio-vasculare sau canceroase. Numărul bătrânilor singuri a crescut în ultimii ani. O parte dintre aceștia au nevoie servicii de asistență socială, de îngrijire la domiciliu sau îngrijire permanentă în centre rezidențiale.

Ca urmare a sondajului de opinie ceea ce ar determina pe tinerii plecați la studii să se întoarcă în comună în proporție de 59% au răspuns asigurarea unui loc de muncă.

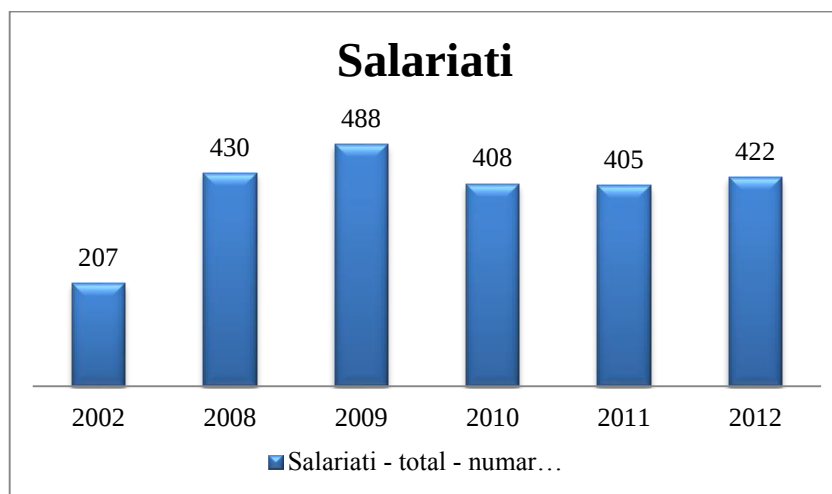


Sursa: INS Argeș

Populația activă și populația inactivă a comunei Albota

Forța de muncă. Persoanele active ocupate în comuna Albota la nivel de 2002 erau de 207, crescând până în 2012 la 422. Având în vedere faptul că Albota este situată la 11 km de Pitești foarte

multe persoane fac naveta pentru a lucra în oraș unde oportunitățile de angajare sunt mult mai mari. Agenții economici din comună nu pot absorbi toată forța de muncă.



Sursa: INS Argeș

Conform datelor statistice reiese ca cel mai mare numar de salariati sunt in industria prelucratoare.

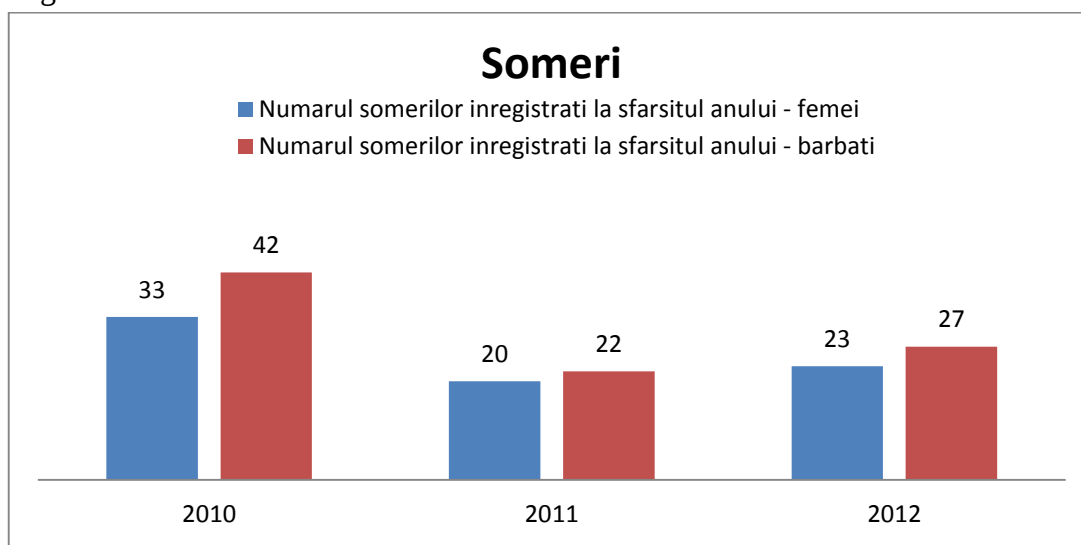
Ocuparea persoanelor în funcție de domeniul de activitate:

NUMAR MEDIU SALARIATI	2008	2009	2010	2011	2012
In agricultura, silvicultura si pescuit	58	58	28	24	24
In industrie	209	181	152	167	183
In industria extractive	3	5	5	5	3
In industria prelucratoare	206	176	147	162	180
In constructii	28	64	64	32	29
In comert cu ridicata si cu amanuntul, repararea autovehiculelor si motocicletelor	54	50	40	40	38
In transport si depozitare	-	52	41	47	48
In hoteluri si restaurant	-	-	-	-	20
In intermediari financiare si asigurari	1	2	2	3	2
In activitati profesionale, stiintifice si tehnice	25	24	24	32	25
In administratie publica si aparare, asigurari sociale din sistemul public	15	15	15	15	12
In invatamant	35	35	35	38	34

In sanatate si asistenta sociala	5	6	6	6	6
In activitati de spectacole, cultural si recreative	-	1	1	1	1

Sursa: INS Argeş

Conform figurii de mai jos observam că din anul 2010 numărul șomerilor înregistrați a fost de 75 scăzând la 42 persoane înregistrate în anul 2011, urmând o usoara crestere ajungand in anul 2012 la 50 someri inregistrați la sfarsitul anului.



Sursa: INS Argeş

2.7.9. Infrastructura educațională

Infrastructura educațională a comunei Albota este formată din 3 unitati de invatamant. Cele 3 școli sunt: Școala coordonatoare Albota clasele I-VIII, Școlala cu clasele I-VIII Mareș și Școala Primara Cerbu cu clasele I-IV. In 2012 conform datelor statistice isi desfasoara activitatea 38 cadre didactice.

Cadrele didactice din comună încurajează practicarea activităților extrașcolare, astfel că sunt organizate cercuri tematice, se practică activități sportive.

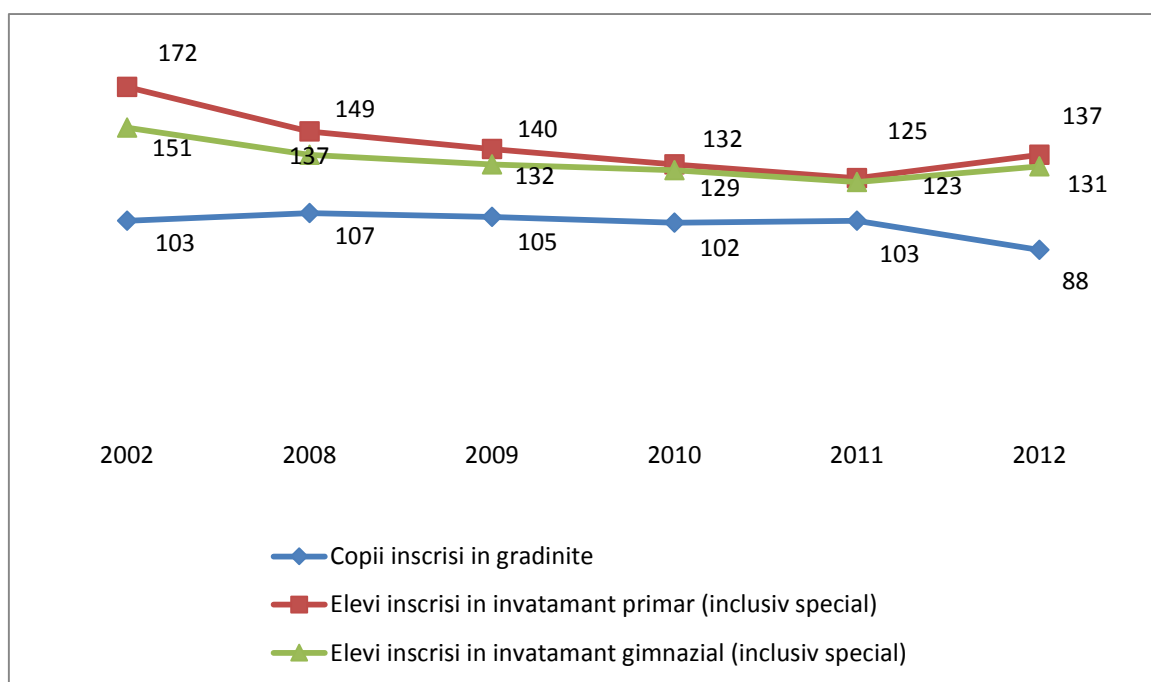
INVATAMANT	2002	2008	2009	2010	2011	2012
Unitati de invatamant	3	3	3	3	3	3
Copii inscriși in gradinite	103	107	105	102	103	88
Elevi inscriși - total	323	286	272	261	248	268
Personal didactic in invatamant prescolar	27	25	26	26	17	19
Personal didactic in invatamant primar (inclusiv special)	11	10	10	11	8	8
Personal didactic in invatamant gimnazial (inclusiv special)	16	15	16	15	9	11

Sali de clasa si cabinete scolare	17	13	12	12	12	12
Laboratoare scolare	3	4	3	3	3	3
Sali de gimnastica – total	-	1	1	1	1	1
Terenuri de sport - total	-	1	1	1	1	1
PC - total	-	23	24	23	24	23

Sursa: INS Argeş

Îngrijorător este faptul că se înregistrează o scădere a numărului de elevi si copii înscriși în învățământul primar și în grădinițe astfel ca în anul 2002 s-au înscris 103 copii în grădinițe, astfel ca în anul 2012 s-a înregistrat un număr de 88 copii.

În învățământul primar si gimnazial s-au înscris 172 respectiv 151 elevi în anul 2002, iar până în anul 2012 s-a înregistrat o scădere de 35 persoane în învățământul primar si 20 persoane în învățământul gimnazial.



Sursa: INS Argeş

Școala coordonatoare Albota

În ultimii 5 ani s-a observat o ușoară scădere a numărului elevilor datorită faptului că aceștia au migrat spre școlile din Pitești, care sunt mai bine dotate din punct de vedere al bazei materiale. Vârsta elevilor care formează clasele este uniformă. Școala nu înregistrează abandon școlar.



Foto: Scoala Albota

Procentul elevilor care au absolvit testele de evaluare a fost cuprins între 94-100%. În proporție de 98-99 % din absolvenții claselor a opta au fost încadrați la licee, cât și la S.A.M. Elevii care nu au fost încadrați într-o formă de învățământ superioară celor 8 clase s-a datorat lipsei bazei materiale a părinților. În cadrul școlii activează și o grădiniță.

Școala dispune de o sală de sport și o bază sportivă. Școlile dispun de un număr total de volume de 3783, cu grad avansat de uzură. Școala Albota dispune de un laborator de informatică dotat. În urma finanțării Proiectului „Să-i educăm împreună”, al cărui scop a fost „întărirea relației dintre școală și comunitate” școala a beneficiat de următoarele bunuri:

- un calculator, o cameră de luat vederi, un reportofon, un aparat foto digital
- un retroproiector
- ecran de proiecție
- un televizor, un video player, obiecte de birotică.

În cadrul școlii s-a amenajat o clasă unde se poate desfășura un „Club al părinților” a cărui activitate se face publică prin intermediu unui „Buletin informativ”.

În cadrul școlii laboratorul informatic a fost pus în funcțiune cu ajutorul MEC. Calculatoarele sunt dotate cu soft-uri ce permit predarea lecțiilor pentru anumite materii pe calculator.

Managementul școlar este asigurat de:

- 1 director;
- 1 consilier școlar
- Consiliul de Administrație
- Consiliul Profesoral
- Consiliul Consultativ Școlar
- Consiliul reprezentativ al părinților
- Consiliul Elevilor.

În acest moment școala are un efectiv de elevi în așa fel încât există câte o clasă în intervalul II-VIII. Școala dispune de 8 Sală de clasă, 2 laboratoare și o sală de sport improvizată. În următorii ani va prelua efectivele de elevi de la Școala Măreș. Pentru transportul copiilor la școala comuna Albota beneficiază de un microbuz specializat.

Școala Măreș

Școala dispune de 5 Sală de clasă și 3 clase V, VII, VIII și 1 grupă de grădiniță.

Vârsta elevilor care formează clasele este uniformă, nefiind elevi repetenși sau aminași din diferite motive. In Școala Mareș *rata abandonului școlar* este mică (1% in ultimii cinci ani).

Procentul elevilor care au absolvit testele de evaluare a fost cuprins între 74-100%. Un procent de 74%-98% din numarul absolventilor clasei a opta, au urmat un liceu sau S.A.M. Elevii care nu au fost prinși într-o formă de învățământ au avut drept cauze boala sau condițiile materiale precare.

Școala dispune și de trei grupe de grădiniță. Clasele sunt amenajate pentru a întreține procesul educativ- instructiv.

Intregul *proces instructiv-educativ* se desfasoara intr-o cladire construita in anul 1962, *reconditionata in anul 2002 si re compartimentata prin Programul PHARE_VET*; dotarea materiala este modesta si perimata. Numarul salilor de curs este de opt din care trei sunt amenajate ca laboratoare (biologie,fizica,chimie)si un cabinet de informatica.



Foto: Scoala Mares

Școala dispune de o *biblioteca cu un numar de 2435 de volume*, in general uzate.

In dotarea cabinetului de informatica exista un numar de *sase calculatoare* (246;P1) necesare initierii elevilor .

Scoala are nevoie de inca *multe resurse educationale* : echipament audio video, internet, microscopae, retroproiectoare iar; incadrarea este buna , toate cadrele fiind calificate.

In Scoala Mares sunt *angajate* un numar de 18 cadre didactice din care 11 sunt titulare pe post. Din totalul cadrelor angajate, noua intregesc catedra la Scoala Albota.

Toate posturile sunt ocupate cu cadre didactice calificate.

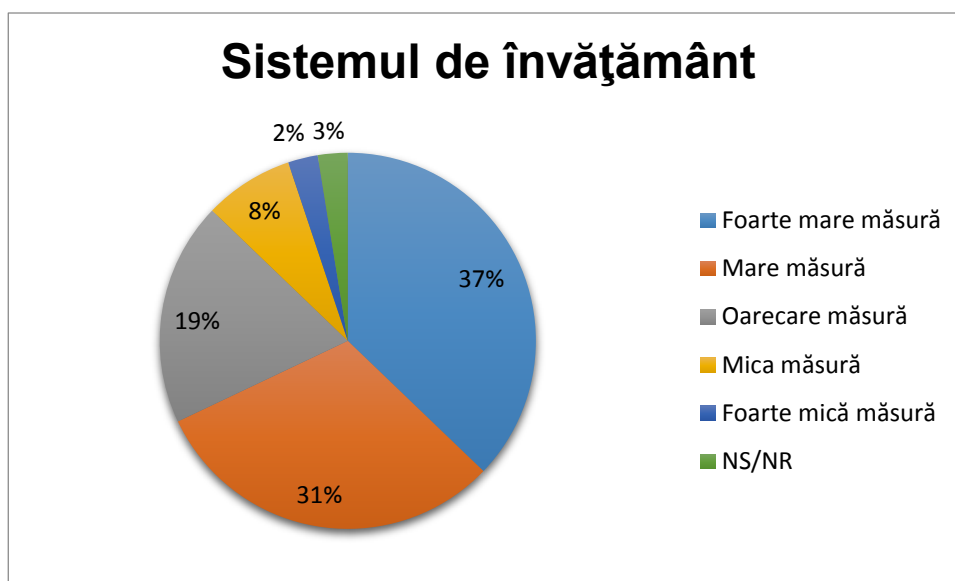
Scoala Cerbu

Scoala Cerbu dispune de 3 Sali din care 2 Sali de clasa pentru clasele I-IV si 1 o sala pentru o grupa de gradinita. Scoala a fost renovata total in perioada 2007-2008 prin fonduri de la Ministerul Educatiei.



Foto: Scoala Primara Cerbu

Conform sondajului de opinie realizat, îmbunătățirea sistemului de învățământ este necesar în foarte mare măsură.



Sursa: Sondaj de opinie

2.7.10. Cultură, tradiții și activități sportive

Pilonii centrali ai culturii albotene sunt biblioteca comunală și cele două cămine culturale. Biblioteca comunală are un număr de aproximativ 4000 de volume care se află într-un grad mare de uzură. Instituția își desfășoară activitatea în Căminul cultural Albota.

Tot în acest cămin își desfășoară activitatea și discoteca comunei. La această discoteca, renovată de cei carora le-a fost concesionat spațiul, se întâlnesc tinerii comunei.

Cel de-al doilea Cămin Cultural este cel din satul Cerbu unde deocamdată nu se desfășoară nici o activitate. Starea în care se află clădirea este una nefuncțională.

În comună nu este nici un ansamblu folcloric.

Conform Monografiei comunei Albota, realizata de prof. Barbu Gheorghe si Dumitru Georgeta reies urmatoarele:

Costumul popular albotean. Dragostea pentru costumul popular s-a manifestat la alboteni, din cele mai vechi timpuri. Fotografiile care se mai găsesc prin casele bătrânilor, sunt o dovadă elocventă în acest sens.

Costumul albotean nu a avut și nu are un specific strict local. El aparține portului unei zone etno-folclorice cuprinse pe o suprafață de zeci de km în jurul orașului Pitești.

Femeile din comuna Albota au cusut nu numai costume naționale cu care se îmbrăcau în zilele de sărbătoare, dar și alte obiecte cu care împodobeau camerele de curat (odaia cum i se spunea). Astfel de obiecte cusute sau țesute de albotence sunt: prosoape, perne, batiste, macaturi, tablouri și altele. Sunt și azi case împodobite în stil țărănesc, dar dintre toate, casa bătrânei Preda Mita, a fost un adevărat muzeu de artă populară locală, într-o casă bătrânească cu pridvor, construită cu peste 130 de ani în urmă.

Costumul bărbătesc. Acesta se compune din: pantaloni albi din dimie, sau din sai, cămașa cu poale din pânză țesută în război, vestă neagră din postav, căciulă neagră din blană de miel (iarna) sau pălărie neagră (vara), bete țesute cu frumoase decorațiuni, care se puneau peste cămașa cu poale ca cingătoare, în picioare se purtau opinci în vremurile mai depărtate sau bocanci.

Cusăturile de pe mâneci, piepți și poalele cămășilor erau executate pe muște (puncte) sau șiruri de mărgele (mai cu seama la poalele cămășii).

Costumul popular la tineri. Femeile se îmbrăcau în costum popular, cu maramă pe cap. Culorile folosite mai frecvent erau roșu cu negru, grenă cu negru, negru simplu sau roșu simplu. Bărbații purtau aceste costume numai în zilele de sărbători sau la ocazii deosebite, de Crăciun, de Paște, la nunți, la hora satului sau în vizite.

Costumul femeiesc. Se compune din: ie din pânză țesută în război și apoi cusută, vestă din catifea și uneori din postav de culoare neagră, cusută cu mărgele sau fluturi (paiete), poale din pânză de bumbac, cusute cu flori pe poale sau în lateral pe ambele părți, acolo unde rămâne liber spațiul dintre cele două șorturi (față și spate). Pe cap se purta maramă ale cărei capete erau lăsate să atame unul în față iar celălalt în spate, la gât se obișnuia să se poarte o salbă cu cocoșei (salbă cu monede din aur), sau monede din argint, care, după ce se găureau, erau agățate pe un șnur de catifea. În picioare în vremurile mai îndepărtate se purtau opinci, apoi femeile purtau pantofi negri cu toc jos și cu baretă peste picior. Ca și bărbații, femeile purtau costumul național de sărbători, la hora satului, în vizite la rude, etc

Unele documente consemnează faptul că și copiii purtau costume populare, chiar atunci când mergeau la școală. Și astăzi albotenii mai în vârstă își amintesc cum și învățătorul Marinescu Nicolae, venea la școală în costum național. După 80-90 de ani obiceiul acesta s-a pierdut.

DATINI SI OBICEIURI LOCALE





Scriitorul Lucian Blaga spunea: "Într-o epocă întunecat; singura lumină o dau tradițiile".

În comuna Albota, din vremuri mult îndepărtate, se cunosc unele obiceiuri locale, mai ales cu prilejul sărbătorilor de iarnă, când copiii umblă cu plugușorul, sorcova, steaua și bradu. Dintre acestea, mai frecvent este auzit și cunoscut plugușorul, c textul cunoscut de toți, cel, cu « Badica Traian », obicei cu larg arie de răspândire în zona Munteniei și Olteniei.

Colindul

Colindul, este un obicei de sute de ani, care se pastrează; nealterat încă, și are loc în ajunul Crăciunului. Seara, copii pornesc la colindat pe la casele oamenilor. În satul Albota colindătorii se organizează într-un fel anume. Ei nu colindă în cete, ci, în două grupuri mari: unul în Moșteni, altul în Morloveni. Pleacă tot grupul cu colindul și se oprește la o gospodărie, unde îi așteaptă gospodarii veniți de la 30-40 de case, cu coșurile pline cu covrigi, nuci, mere, biscuiți, bomboane și altele. Copiii intră în curtea respectivului cetățean și cântă colindul cel mai cunoscut de toți, până când se adună toți copiii, dar și toți oamenii cătunului respectiv.

După ce oamenii stau în afara curții pe un rând cu coșurile pline cu bunătați și lumânări aprinse, copii ies din curte câte unul și trec pe la fiecare gospodar de la care primesc darurile. Tot timpul copiii cântă colindul: *"Foaie verde portocală/, Noi suntem copii de școală/, Și-am plecat să colindăm/. Pe la case să urăm/ Bună dimineața la Moș Ajun/, Ne dați ori nu ne dați/, Ne dați ori nun e dați/, Ne dați/ Ne dați"*. După 1989, anul reintroducerii religiei în școală, copiii au învățat și alte colinde cu conținut religios, mult mai frumoase, dar, încă nefolosite.

Bătrânii povestesc că la vârsta copilăriei așteptau cu mare nerăbdare condețele (așa se numesc colindele în Albota). Cu mult timp înainte, ei își confecționau singuri sau cu ajutorul mamelor, frumoase traiste dintr-un material țesut în război în multe culori, cărora li se aplica o cordelușă, sau un șnur mai gros, cu care agăța traistă respectivă de umăr în timpul colindului.

După terminarea colindului copiii merg la casele lor și nu se culcă până când nu numără covrigii din traistă. A doua zi, copiii se întâlnesc pentru a se lăuda cu agoniseala din noaptea de colinde, și pentru a se amuza, încă o dată, de întâmplările din acea noapte

În anul 2012, acest obicei se păstrează, colindul se face în grup mare, numai că în loc de făclii, copiii folosesc pocnitori, petarde și rachete, uneori prea multe pentru a simți plăcerea acestui obicei. După ce au plecat colindătorii, gospodarii împart ce a mai rămas în coș între ei. Bărbații servesc vin fiert, țuică fiartă. Femeile servesc ceai cald..

Celelalte obiceiuri: bradul, sorcova, plugușorul, capra, au loc de Anul Nou. La ele participă tot copii, dar în grupuri mici, formate din 2-3 indivizi. Grupul este mai mare la plugușor și la jocul capra. Capra, este un obicei care se desfășoară pe muzica, de regulă acordeon și tobă.

Obiceiurile de nuntă

Impetitul

După ce tinerii se întâlnesc și „țin mult unul la altul”, cum spun localnicii, băiatul, împreună cu părinții și alte rude apropiate, merg pețitori la părinții fetei. Acum 50-60 de ani, deplasarea se făcea cu căruțele trase de cai cu clopoței la gât.

Părinții fetei, după ce au luat la cunoștință că vor avea de primit musafiri, fac mari pregătiri pentru a primi cât mai bine oaspeții, care, o dată sosiți, sunt poftiți la masă.

De regulă, spre sfârșitul mesei, părinții băiatului arată scopul vizitei lor, moment în care băiatul cere mana fetei. Dacă cererea este acceptată, se continuă ospățul, se discută pretențiile ambelor părți și se stabilește locul și data nunții.

După o săptămână, fata întoarce vizita (*cale întoarsa* cum spun localnicii) și împreună cu părinții și alte rude apropiate merg la băiat acasă, care, la rândul său, face mari pregătiri pentru a primi musafirii



doriți. Se poartă discuții privitoare la organizarea nunți care, de cele mai multe ori, se desfășoară la casa mirelui, sau mai nou, la restaurant.

Chematul

Chematul se face de către un reprezentant, din partea fiecărei familii, care se deplasează pe la casele oamenilor (mai demult deplasarea se făcea călare), cu plosca plină cu ȋuică. Înainte de a be din ploscă, se fac urări de bine pentru tineri. Plosca este frumc împodobită cu o batistă aleasă de fată (uneori cusută de ea). Chemați vecinilor și rudelor din apropiere se face cu lăutari, deplasarea se fac în grup, cu mulți tineri care chiuie, iar muzica cântă tot timpi deplasării.

Beteala

Are loc în joia din săptămână nunții. În această seară, fetele și flăcării merg la casa miresei pentru a pregăti florile de nuntă, beteal; și podoabele pentru bradul de nuntă. Cu acest prilej, tinerii cântă și joacă până la miezul nopții.

Fedeleşul

Sâmbătă seara, înainte de nuntă, are loc fedeleşul, timp în care pentru tineret, dar și pentru ceilalți oameni ai satului, cântă muzica și se dansează până noaptea târziu. În acest timp, socrii mari și socri mici mai fac invitații la nuntă. De data aceasta, cei care acceptă invitația pentru nunta de a doua zi, sunt serviți cu o " ciorbă de bureți", servesc ȋuică și vin.

Împodobirea bradului. Se face duminică dimineată la casa băiatului. Aici, tinerii, așezați în jurul mesei, confecționează podoabele pentru bradul de nuntă. Aceste podoabe se confecționează din hârtie creponată, hârtie colorată, hârtie staniolată și beteală. Podoabele se așează frumos pe ramurile unui brăduț înalt de circa 2 m. Tot pe brad se leagă o batistă frumos cusută și se agață un măr dintre cele mai frumoase.

După ce bradul a fost împodobit, tinerii joacă hora mare, timp în care un prieten din partea ginereului poartă bradul și joacă alături de ceilalți. Hora mare se rotește de 3-4 ori, după care toți tinerii, chiuind, cu muzică după ei, pleacă la udat. A doua zi, după ce se vine de la cununie, bradul se înfige pe acoperișul casei, în semn de viață lungă. Băiatul care a purtat bradul ia batista, iar mărul îl împarte cu iubita lui.

Udatul

Are loc imediat după ce s-a jucat hora mare. Un baiat și o fată poartă vadra cu apă pe un prosop cusut cu motive țărănești.

Vadra este un vas din lemn cu două urechi găurite prin care se introduce prosopul. Tinerii, cu mare veselie, chiuind și cu lăutarii după ei, merg la una din fântânile satului (puț), de regulă la cea mai apropiată. Băiatul scoate apa din fântână și umple vadra care este dusă la locul unde s-a oprit mulțimea. Mireasa varsă de mai multe ori apa din vadră, în semn de an rodnic pentru agricultură, după care, cu ajutorul unui buchet de busuioc, stropește în cele patru părți (semnul crucii) pe cei prezenți. Se zice că, cei atinși de stropii de pe buchetul de busuioc se vor căsători în curând. Aici, la fântână, se joacă din nou hora mare, apoi, chiuind și cu lăutarii cântând, merg acasă, unde urmează două obiceiuri care stârnesc curiozitatea tuturor nuntașilor prezenți în acel moment în gospodăria ginereului:

- încălțatul miresei cu pantofii luați de ginere,
- bărbieritul ginereului, operațiune făcută de un prieten al acestuia.

Aceste două momente sunt acompaniate de muzică lăutărească cu texte adecvate. A venit momentul ca tinerii să se așeze la masă unde-i așteaptă mâncăruri alese, și de unde nu lipsește ciorba de bureți (un fel de ciorbă gustoasă făcută din ficat, bojoci, inimă și alte organe interne ale animalului sacrificat).



Tinerii pleacă la casele lor și revin după ora amiezii, alături de oamenii satului, când are loc momentul cel mai important, nunta.

Nunta

Lăutarii cântă, toată lumea ascultă muzica populară, iar cei mai iuți de picior, merg în mijlocul bătăturii și încing sârbe sau jocuri de doi și trei.

O parte din nuntași, cu mult timp în urmă, mergeau în căruțe trase de cai, frumos împodobiți cu salbe de clopoței, acompaniați de lăutari, să aducă mireasa și nunul mare (nașul). După sosirea nunilor se merge la biserică unde are loc cununia religioasă. Pe tot parcursul drumului, nuntașii aflați în căruțe chiuie, în timp ce pe la porți ies oamenii care nu au putut să meargă la nuntă să vadă mireasa cum spun ei. La sosirea de la cununie, nunii împreună cu mirii și alte rude apropiate, merg în casă pentru a ridica darurile de nuntă, după care toți ies în curte ca să participe la nuneasca, o horă mare la care iau parte toate rudele apropiate ale mirilor. Socrii mari și socrii mici oferă daruri de nuntă. Cele mai frumoase daruri sunt oferite nunilor. Socrii își fac reciproc daruri. În ce constau aceste daruri de nunta (*azi*, *cadouri*): prosoape cusute, cămăși și ii cusute cu motive țărănești, obiecte de îmbrăcăminte și încălțăminte.

În această horă mare, cu darurile de gât sau peste umăr, nuntașii chiuie și se bucură sau ies câte unul sau câte doi prin horă dansând cu darul de nuntă fluturat deasupra capului.

Masa nuntii

Se desfășoară seara, când nuntașii se adună la masa frumos împodobită și cu mâncăruri de tot felul. Lăutarii cântă tot timpul cântece de petrecere. Masa nunții se încheie cu oferirea de daruri în obiecte și bani tinerilor căsătoriți. Toți mesenii se înveslesc, ciocnesc paharele cu vin și mai ies de la mese, pentru a juca sârbe și alte jocuri cu strigături și chiuituri. După strângerea darului de nuntă oferit la masa nunții, nuntașii pleacă acasă, iar mirii se retrag pentru a număra banii.

După plecarea mesenilor, *alergătorii*, cum sunt numiți cei care au asigurat toate serviciile pentru buna desfășurare a nunții, se așează și ei la masă, oferă și ei darurile lor, mănâncă din mâncărurile cu care au fost serviți nuntașii, dar mai servesc ceva în plus: ciorbă de burtă.

Nunul mare, împreună cu o parte a orchestrei, de regulă acordeonistul, pleacă spre casa lui, însoțit de alți nuntași, buni chiuitori și oameni veseli.

Nunta nu se încheie odata cu strigatul darului, ea continuă și luni, uneori se prelungește, cu rudele apropiate, chiar și marți, timp în care se restabilește ordinea în gospodărie.

Aceștia ajută la spălarea vaselor, strânsul cortului, căratul meselor, în general toți contribuie la refacerea ordinii în gospodăria unde s-a desfășurat nunta. În aceste zile de după nuntă, locul orchestrei este luat de casetofoane, combine care asigură tot timpul muzica populară, întreruptă din când în când de chiuiturile câte unei femei mai pricepută în menținerea veseliei de după nuntă.

Azi, obiceiurile de nuntă nu se mai respectă întocmai ca acum 60-70 de ani. Astăzi, cununia civilă, cea de la primărie, se desfășoară cu mare fast; în locul căruțelor cu cai se folosesc azi mașinile mici și autobuzele; chematul cu plosca, se mai menține dar se recurge tot mai des la invitațiile scrise; obiceiul ruperii turtei în capul miresei se practică tot mai rar (se făcea în momentul când nunta pleca la cununie religioasă); azi sunt tot mai puțini cei care spun sau care știu orațiile de nuntă; nici femeile nu mai ies în calea nuntașilor cu galeți pline cu apă, moment în care mirii aruncau bani în găleata plină, în semn de prosperitate și noroc de bani în căsnicie; în locul prosoapelor și a iilor frumos cusute, se fac cadouri batiste și prosoape procurate din comerț. (Obiceiul de nuntă a fost cules de la doamna Anghel Maria din Moșteni, în anul 1991).

Ursitorile



La câteva zile de la naștere, părinții copilului pun pe o masă, așezată în fața ferestrei, mai multe obiecte printre care: pâine, sare, zahăr, orez, făină, o sticlă cu țuică, o sticlă cu vin, o carte, un caiet, creioane, bani și multe alte obiecte.

Se presupune că în acea noapte vin pe la ferestre sau chiar în casă, în jurul mesei, așa numitele ursitori, personaje misterioase, care, de fapt, nu există decât în închipuirea oamenilor. Se crede ca aceste ursitori prezic, sau mai bine zis stabilesc ursita fiecărui copil.

Dimineața vin moașele copilului să vadă ursitorile. Moașele, așezate în jurul mesei pe care se află obiectele mai sus menționate, vorbesc cu voce tare despre ceea ce văd pe masă, spunând: uite un creion, copilul va studia; uite o carte, înseamnă că va trage spre învățătură : uite pâine, uite sare, uite zahar, ș.a.m.d., înseamnă că va avea casa bogată etc.

Părinții copilului împart celor trei moașe obiectele aflate pe masă făcându-le și alte daruri.

Cumetria

Este un obicei prin care tânărul căsătorit, căruia i-a născut soția un băiat, de bucurie, organizează o petrecere cu prietenii, rudele și nașii. Cumetria are loc după 2-3 ani de la nașterea copilului.

Până la cumetrie, copiii nu sunt tunși. Părul este lăsat liber sau strâns într-o codiță numită « moț » de unde vine și expresia, « tăiatul moțului ».

În timp ce cântă muzica iar mesenii servesc mâncăruri alese, părinții aduc copilul în mijlocul mulțimii iar muzica împreună cu toți cei prezenți cântă *Mulți ani trăiască!*

Nașii, aflați în capul mesei, așează copilul pe un scăunel sus pe masă și încearcă să-i ofere diferite jucării, timp în care copilul se bucura de jucăriile oferite, nașii pe neobservate, trebuie să-i taie moțul.

În vremurile mai de demult, copiii primeau în dar de la nași o oaie, în semn că trebuie să iubească animalele și să devină bun gospodar.

În continuare, mesenii se înveslesc, joacă, pentru ca, în final, să ofere daruri copilului sărbătorit, urându-i viață lungă și sănătate.

După desfasurarea acestui obicei, copilul poate fi tuns.

Strigatul fetelor (strigatul peste sat)

Acest obicei are loc la lăsata secului, zi care încheie sezonul nunților și al șezătorilor din timpul iernii. În noaptea de lăsata secului, oamenii mănâncă și chefuiesc ca în noaptea de revelion. Se aprind focuri și se fac luminații.

Pe la miezul nopții, băieții se împărțeau în două cete și urcau fiecare pe câte un deal, de o parte și de alta a satului Albota. Este vorba de Dealul lui Rățoi și Dealul Școlii.

Așadar, strigatul fetelor se făcea pentru a lăuda pe cele mai harnice, pe cele mai pricepute, pe cele care aveau vite mai multe, pe cele care-si coseau singure costumele de sărbătoare și așa mai departe. În același timp, băieții criticau fetele leneșe, pe cele care nu știau să joace sau pe cele cu purtări proaste.

În timp ce băieții de pe cele două dealuri strigau fetele, pridvoarele caselor erau pline de frumoasele satului și părinții lor. Toți ascultau ce noutăți mai știu băieții despre fete.

În acea seara, fetele stăteau acasă cu părinții sau mai multe fete mergeau pe la câte o casă pentru a asculta ce mai spun băieții satului despre ele.

Când se tennina strigatul fetelor, băieții pregăteau o roată mare, făcută din nuiiele de alun sau răchită printre care prindeau mănunchiuri de paie, îi dădeau foc și o lăsau să se rostogolească la vale, semn că sărbătoarea a luat sfârșit.

În prima duminică, fetele și băieții se întâlneau la hora satului și se amuzau de cele auzite în noaptea de lăsata secului.

Acest obicei constituia o adevărată instanță judecătorească alcătuită din tinerii necăsătoriți. Cu prilejul acestui obicei se scotea în evidența comportarea frumoasă a unor fete, hărnicia și priceperea lor,



dar nu se scăpa prilejul pentru a evidenția și lenevia sau nepriceperea unora. Interesant că acestea din urmă nu se supărau pe băieți pentru cele strigate.

Dar, când strigatul nu a mai fost acceptat de fete, pentru că gluma depășea limitele bunului simț (au apărut expresii vulgare), băieții au abandonat acest obicei, pentru a nu fi dușmăniți de frumoasele satului.

În satul Albota, acest obicei nu se mai practică de circa 45-50 de ani.

Paparudele

Este un obicei prezent și astăzi pe o vastă întindere a zonei Munteniei și Olteniei. În verile foarte secetoase, la vremea amiezii, când soarele dogorea și mai tare (pe nimiez cum spun localnicii), copiii se organizau în grupuri, iar unul dintre ei este paparuda, îmbrăcată în bozii (plante cu frunze dese). Uneori se forma câte un grup cu două paparude. Grupul astfel organizat, pleca prin sat, se opreau la casele oamenilor intrau în curțile acestora și în cor invocau ploaia pe un text arhicunoscut: « Paparudă udă./ Ieși afar de udă./ Cu găleata, leata./ Peste toată ceata./ Când oi da cu ițele./ Să curgă ploile./ Când oi da cu maiu./ Să curgă malail./ De joi până joi./ Să dea nouă ploi./ Peste sat la noi. »

În timp ce copiii cânta într-un cerc mare, textul de mai sus, cel îmbrăcat în paparudă se învârtea în mijlocul cercului, timp în care femeile ieșeau cu găleata plină și aruncau pe paparuda cu apă. Gazdele mai aruncau, chipurile din greșeală, cu apă și peste ceilalți copii din ceată sau mai aruncau cu apă și peste cei veniți să vadă paparuda în acest moment se declanșa o veselie generală, cu râsete și chiote. Gazdele serveau copiii cu dulciuri, gogoși, plăcinte și bani. De aici copiii plecau cântând la o altă casă.

Mucenicii

Acest obicei are loc întotdeauna pe data de 9 martie a fiecărui an, obicei cu largă răspândire în comuna noastră, și astăzi. Ziua de 9 martie a fost și rămâne dedicată unor practici specifice începutului de primăvară, aprinderea focurilor și săritul peste foc, pregătirea unor mâncăruri alese din care nu lipsesc mucenicii (covrigei în apă cu sirop de zahăr sau miere, în care se mai adaugă nucă, scorțișoară și vanilie). De asemenea, cu acest prilej are loc pomenirea morților, tragerea primei brazde de plug, semănatul culturilor timpurii, curățirea curților, grădinilor și livezilor, scoaterea stupilor de la iernat și retezatul stupilor (scoaterea din stupi a surplusului de miere, un fel de strâmtorare a cuiburilor), afumarea oamenilor, caselor și a celorlalte acareturi din gospodărie, în semn de alungare a duhurilor rele adunate pe timpul iernii. Bărbații sunt bucuroși pentru că în această zi, așa se zice, că trebuie să bea „44 de ciocane” (pahare) cu țuică.

Sântoaderul

Această sărbătoare are loc în fiecare an pe data de 10 martie și reprezintă un important personaj al mitologiei românești, de care se temeau mai cu seamă fetele și nevestele. Era sărbătorit pentru sănătate și frumusețe, cu următoarele practici: spălarea părului cu iarba mare, legarea suratelor, legarea fraților de cruce, pomenirea morților și altele. Timp de o săptămână, fetele nu se întâlneau ca băieții. Această săptămână se mai numește și azi în zona Olteniei "Caii lui Sântoader".

Mărțișorul

Este un obicei străvechi al poporului nostru, ca de 1 Martie, socotit a fi, în calendarul vechi, începutul anului calendaristic, această perioadă corespundea schimbării anotimpului friguros cu anotimpul primăvara. Șnurul bicolor al mărțișorului (alb și roșu) simbolizează îmbinarea strânsă a anotimpurilor iarnă și primăvară. Acest șnur era menit să asigure sănătate, belșug și frumusețe.

Obiceiul se păstrează și azi, bărbații și copii oferind mărțișoare fetelor și femeilor. Nu se dăruiesc mărțișoare bărbaților. Se urmărește ca fiecare mărțișor oferit să simbolizeze gândul celui care îl oferă. De aceea tinerii oferă mărțișoare sub formă de inimioară, flori pentru a-și arăta dragostea pentru persoana iubită. După ce au fost purtate, cel puțin așa se proceda acum 50-60 de ani, șnurul respectiv era aruncat pe



un mărăcină (rug) pentru ca gândurile să se îndeplinească și nimeni să nu-1 mai poată lua de acolo pentru a-1 folosi la fermece. De aceea, locul unde se aruncă șnurul rămâne secret.

Dochia

După cum spun bătrânii satului, în vremurile mai îndepărtate, tot de 1 Martie, era un obicei numit Dochia, personaj mitologic românesc, implicat în sărbătorirea noului an, care după vechiul calendar începea pe 1 martie.

Baba Dochia personifică primul termen din eterna opoziție: noapte-zi, întuneric-lumină, frig-cald, sterilitate- fertilitate, bine-rău, moarte-viață. Simbolizând timpul îmbătrânit al anului vechi, Baba Dochia moare, conform tradiției, la 9 martie, ziua echinocțiului de primăvară în calendarul Iulian, rămasă ca atare, până în anul 1924, când a avut loc reforma calendarului, iar această zi este socotită prima zi a primăverii astronomice.

Bătrânii satului, povestesc nepoților că baba Dochia primăvara, urca în munți, unde își găsea moartea. Drumul babei dura nouă zile (între 1-9 martie) perioadă numită zilele babelor. Este posibil ca Babele din Bucegi să fie rodul unei asemenea imaginații.

Legenda spune că pentru a o răpune pe Baba Dochia, Martie ar fi împrumutat câteva zile friguroase de la fratele Februarie. Așa se explică în popor că luna februarie are un număr mic de zile și de ce primele zile ale lunii martie sunt mai friguroase.

Azi, în anul 2012, puțini își mai amintesc despre Baba Dochia, dovadă că odată cu bătrânii dispare și frumoasa poveste a primei zile de primăvară. Faptul că a existat o asemenea poveste, este expresia care mai circulă și azi la adresa persoanelor care se îmbracă cu multe haine de frica frigului: "s-a îmbrăcat cu nouă cojoace ca Baba Dochia". Din toată această legendă a rămas un mic obicei, acela al alegerii babelor. Fiecare individ, înainte de 1 martie își alege una din cele nouă babe (1-9 martie). Dacă în ziua respectivă, este soare dorințele respectivului au șanse să se realizeze. Dacă este o zi mohorâtă, cu zăpadă, sau ploaie, respectivului nu i se realizează gândurile.

Dacă în perioada babelor ninge liniștit, oamenii spuneau : "este zapada mieilor", sau "aceasta este zăpada cucului" "este zapada berzelor"etc.

Ziua cucului

Din spusele locuitorului Radu Amzar, care a murit la vârsta de 100 de ani, a reieșit că această sărbătoare mai puțin cunoscută, ar fi avut loc în fiecare an după 20 martie.

Pentru locuitorii satelor, cucul este simbolul primăverii definitive, al timpului frumos, al dragostei pătimase. În poveștile populare mai vechi din zona comunei Albota și pe o arie mai largă din județul Argeș, cucul este antropomorfizat: argat, slugă, părinte, soț, iubit.

Cukul sosește în luna martie din țările calde și începe a cânta pe la Blagoveștenie (25 martie). Cucul cânta neîncetat în timpul aratului și semănatului de primăvară, însoțindu-i zi de zi pe truditorii ogoarelor După Sânziene (24 iunie) cucul nu mai cântă, cel puțin așa spun oamenii de pe aici.

Apariția și dispariția misterioasă a cucului a alimentat imaginația populară, care i-a pus în spatele bieteii păsări, numeroase semnificații magice, fiind un semn bun pentru sănătate, dar și aducător de rele. Albotenii știu și azi că dacă aud cucul cântând în timp ce sunt la muncă, vor avea spor la roade, iar dacă sunt voioși, sau se distrează, tot anul le va merge bine. În schimb dacă nu ai mâncat nimic în ziua respectivă, și auzi cucul cântând, îți va merge tot anul rău, pentru că spun ei "te-a spurcat cucul".

Până nu de mult localnicii cunoșteau și cântece populare de dragoste, de voie bună, de muncă, de spor, în care amintea sosirea sau plecarea cucului.

Sunt situații în care localnicii se feresc să nu fie "spurcați" de cântatul pupezei, de puii de găină, de boboci, de miei, și multe asemenea situații, fiecare cu semnificația sa.

Iordanul

Este un obicei care se păstrează, și azi și are loc în ajunul Bobotezei. Cete de flăcăi și chiar bărbați căsătoriți, pornesc pe la casele oamenilor, mai ales acolo unde unul dintre bărbați poartă numele de Ion, unde cântă iordanul pe un text scurt bisericesc. De regulă, unul dintre bărbații familiei, primește Iordanul. După ce au cântat de mai multe ori Iordanul, iordănitarii aruncă gazda de trei ori în sus, strigând în cor: hep, hep, hep. Dacă gazda este mai fricoasă și nu vrea să fie aruncată, promite celor 10-15 iordănitari că dă de băut vin sau țuică fiartă.

La plecare iordănitarii primesc bani și urează, gazdei belșug, sănătate și prosperitate.

Obiceiuri de înmormântare

Ca în orice loc, acest moment este trăit de membrii familiei cu durere adâncă și multă jale. În această atmosferă apăsătoare, membrii familiei și rudele apropiate pregătesc momentul înmormântării. Obiceiurile de înmormântare sunt bine înrădăcinate și se păstrează cu multă trăinicie pe meleagurile albotene. Aceste momente s-au păstrat și datorită ritualului religios care se desfășoară după anumite reguli cunoscute de toată lumea: scăldatul și bărbieritul (la bărbați) privegheatul, slujba religioasă de acasă, deplasarea la cimitir cu opriri la răscruce de drumuri, oficierea slujbei religioase, cuvântul preotului și altor persoane, coborârea în mormânt, pomana cu mâncăruri, de dulce sau de post, cu țuică și vin, pentru cei care au condus persoana decedată pe ultimul drum.

Pomenirea morților se face periodic, la termene stabilite după reguli bisericești: pomeni, pomelnice, parastas, liturghii, bociri la mormânt și altele, stabilite de regulile creștinești.

Un aspect deosebit, poate specific local, trebuie remarcat și anume: în săptămâna mare după ce mormintele au fost frumos săpate și în țărâna acestora s-au plantat flori, urmează tămâiatul mormintelor și bocetele la crucea celui dispărut. Persoane din familie, lângă cruce se jelesc, purtând un adevărat dialog cu cel dispărut. Este emoționant și cutremurător, să ascuți bocetele din cimitirul satului, care au loc în amurgul serilor de primăvară din ajunul Paștelui.



Cruce din 1877 scrisă cu litere chirilice.

Principalele manifestări cultural - sportive organizate anual în comună sunt:

1. campionat de table- desfășurat iarna
2. campionat de șah- desfășurat iarna
3. campionat de ping-pong-desfășurat iarna

Aceste campionate se desfășoară în cadrul Căminului Cultural Albota și sunt organizate de Consiliul Local.



U.A.T. ALBOTA
Judetul ARGES

Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



Foto: Caminul Cultural Albota

CULTURA	2011	2012
Biblioteci publice - numar	1	1
Volume existente in biblioteci - numar	17469	17491
Cititori activi la biblioteci - numar	453	653
Volume eliberate - numar	3462	3428
Personalul angajat din biblioteci - numar	1	1

Sursa: INS Argeș

Activitati sportive. Comuna Albota se află pe șoseaua națională, ce leagă capitala României cu vestul țării și de aici cu bazinul mediteranian și Europa de vest. Localitatea Albota nu constituie un obiectiv de atracție turistică, chiar dacă beneficiază de un minunat cadru natural. Localnicii, dar mai ales tinerii, sunt animați de dorința de a participa la drumeții scurte pentru cunoașterea orizontului local, iar cu prilejul unor excursii mai lungi cu autocarul sunt interesați să cunoască frumusețile patriei.

Trebuie remarcat faptul că mulți alboteni își petrec sfârșitul săptămânii la iarbă verde sau pe terenurile sportive. Începând din 2006 comuna dispune de un stadion care are vestiare și cabine de dușuri. Echipa comunei joacă în campionatul județean de fotbal. Baza sportivă a Școlii Albota este folosită atât de elevi cât și de locuitorii comunei care practică aici fotbalul, tenisul și alte jocuri sportive.

În ceea ce privește rezultatele obținute de echipa școlii amintim numeroasele locuri I obținute de echipa de handbal a școlii, dar și de cea mai bună performanță reportată de un elev al comunei- Locul I pe țară la tetratlon, reportat de Lixandru Florența în 2003.



Baza sportiva Albota

2.7.11. Infrastructura de sănătate și asistență socială

În comuna Albota funcționează trei cabinete medicale în care își desfășoară activitatea trei medici de familie, care au cabinete medicale individuale. În cadrul cabinetelor este înscrisă aproape toată populația comunei. Comuna dispune și de un cabinet stomatologic în sistem public și o farmacie care eliberează rețete compensate în limita plafonului disponibil. În comuna a fost amenajată și o casă socială.



Dispensarul Albota

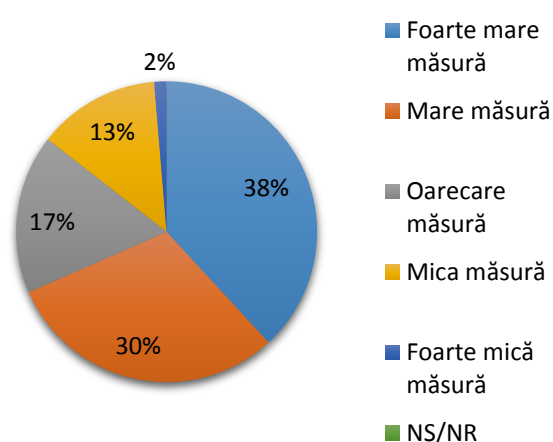


Casa Sociala

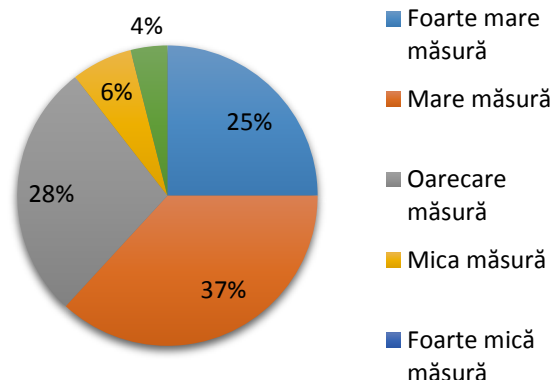
SANATATE	2008	2009	2010	2011	2012
Medici - proprietate publica - persoana	3	3	3	3	3
Stomatologi – proprietate publica – persoane	1	1	1	1	1
Personal mediu sanitar - proprietate publica - persoane	6	5	5	5	5
Cabinete medicale individuale (de familie)- proprietate publica - numar	3	3	3	3	3
Cabinete stomatologice(individuale)- proprietate publica - numar	1	1	1	1	1

Sursa: INS Arges

Serviciile medicale



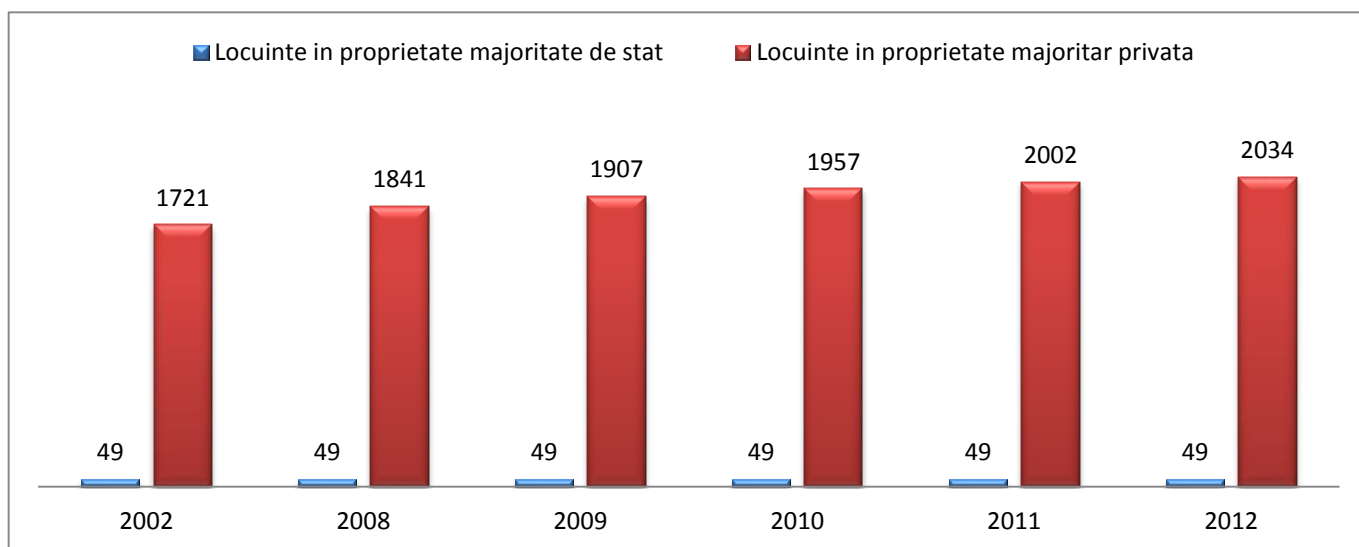
Serviciile de asistență socială



Sursa: Sondaj de opinie

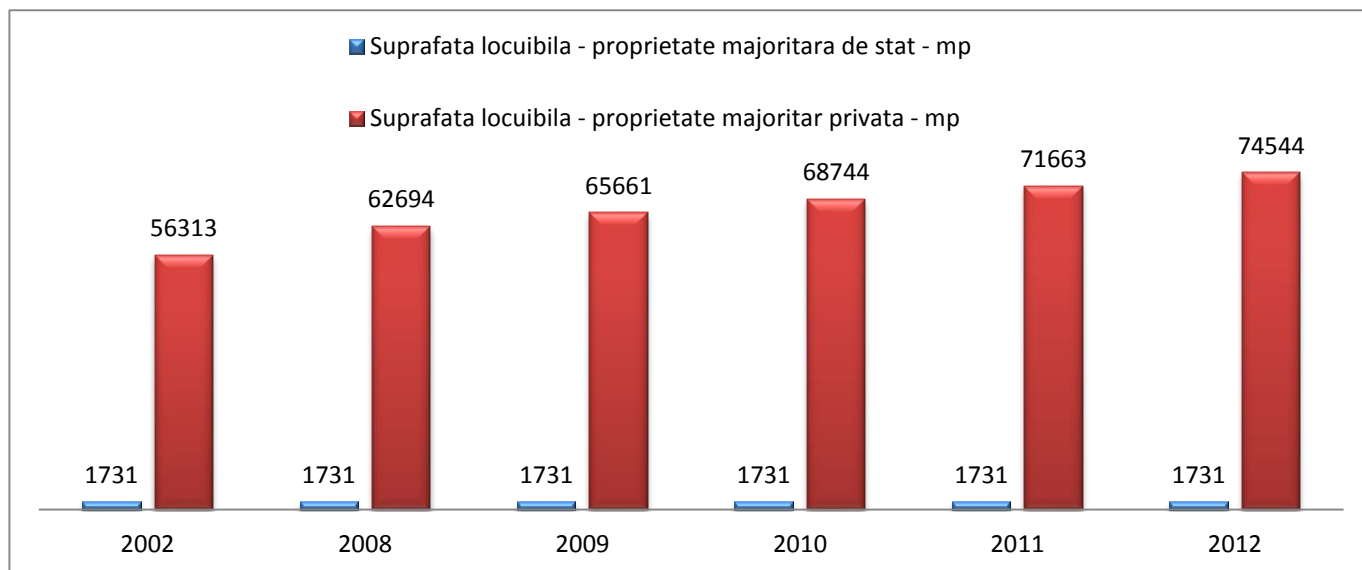
2.7.12. Economia si agricultura

Comuna Albota conform datelor statistice are o suprafață de **5849 de hectare**. În anul 2012 numărul locuințelor de pe raza comunei erau de 2083, cu 32 mai multe decât în 2011 (2051).



Sursa: INS Argeș

Suprafața locuibilă, proprietate privata la nivelul anului 2012 era de 71663 mp, iar cea în proprietate publică 1731 mp. În anul 2012 suprafața locuibilă in proprietate privata a crescut la 74544 mp, cea in proprietate privata fiind de 1731 mp.



Sursa: INS Argeş

Comuna Albota se află la 11 km de Piteşti, fiind un punct de atracţie pentru investitori, pentru că pe raza ei se află o zonă industrială.

Profilul economic pentru comuna Albota are funcţiunea economică industrial si agricolă cu principalele ramuri, care sunt: cultura industrie, productia cerealiara, pomicultură si ateliere mestesugaresti.



Sucursala Albota a BRD Societe Generale



SC Alpitex SRL



SC Papillon SRL



Popasul Cerbu

Fiind foarte apropiata de Municipiul Pitesti, in comuna Albota se practica turismul de tranzit. Astfel la intrarea in comuna a fost realizat un restaurant pentru evenimente si o pensiune cu 8 camere prin accesarea de fonduri europene prin masura 313. In aceasta zona mai este si:

- Pensiunea Relly, 3 margarete, 26 camere



In comuna exista si multe localuri pentru evenimente precum:



Perla Sorinei



Popasul Cerbu



Hanul Stejarul

TURISM	2008	2009	2010	2011	2012
Unitati de cazare - (total)numar	2	2	2	2	2
Locuri in unitati de cazare – (total) numar	45	45	45	45	45
Total – locuri - zile	15850	16425	16425	16425	16098
Sosiri - total - numar	3403	2628	2067	2084	1863
Innoptari - total - numar	3842	2690	2138	2486	1933

Sursa: INS Arges

Lista principalelor întreprinderilor din Albota

Nume Firma
ROMSTEEL TRADE B 2006 SRL Str. Albota 391 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
VSC COMPROD SRL Str. Traian 1 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
VADCRIS GROUP TRADING SRL Str. Dn 65b 469 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ROLLDESIGN PITESTI SRL Drum Dn 65b 471 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CON ADIMAR GRUP 2003 SRL 397 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ROM JOKER MEDITERRANEO SRL 439A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
COMAR TRUST 2000 SRL



Str. Ecologiei 795B Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CIPCOS MAR COMPLEX SRL 795 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
POLI PREST G.D. SRL Str. Ecologiei 792 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SORAMIN TRANS PANIF SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
HOLDING ANG INVEST SRL Str. Morlovani 245 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
HERICON DISTRIBUTION SRL Str. Ecologiei 793 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
BIROM COMPANY SRL Str. Albota 391 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ANGI EUROPLAST SRL 269 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
DARMINA ANI SRL 2A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
NEWTON STAR SRL 581 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
NEW VISION GARDEN DESIGN SRL 583B Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
DALINA CENTER PROJECT SRL 715B Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SABRUS SRL 92 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
LIXANDRU GIUMBI SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
UDUP TOMIS SRL 432 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
MADY GEO RELLY SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SMEOREANU PRESS SRL 316 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CAR CENTER 2006 SRL Str. Dambovnic 1 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
MOARA ALBOTA SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GABRI FUSION CARGO SRL Bisericii 783 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CONTACT TOP SERVICE SRL Str. Mosteni 678 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA



PUBLI CONS DESIGN SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GREENSPIRE SRL Str. Morlovani 361 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
FLY COMPANY SENIOR SRL Str. Albota 581A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
G & D VIS INTERPROD SRL 439A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ROBERTO ALEX ROLAND SRL Sos. Nationala Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
EUROPA SUPER MARKET SRL 465 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
PANDORA MARKET CHIC SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SCORILO CHIC SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
AXOM STEEL SRL 456 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
WALUM ZEROTOX SRL Str. Albota 108 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
BIG CONSTRUCT MUNTENIA STEF SRL 25 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ANDREILEON INVEST SRL Aleea Ivanesti 214C Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GALAXY IMOBILIARE H PARTENER SRL Str. Albota 475 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
DODO STAR EXPRES SRL Str. Albota 581 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CRISERV TOP LUX SRL Str. Dambovnici 3 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
LUCIANODIVIDA STIL CONS SRL 258A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
AFACEREA LA MINUT SRL 435 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SORANY GEOTERM SRL Str. Albota 420A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
METAL STIL HOLDING SRL Str. Gura Vaii 20 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GAZ CONSTRUCT LAND SRL Str. Prelungirea Giroc 439A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SORINIX OANA SRL 241 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA



MONY TRADING SRL 102 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
OSPATARI DE TOP SRL Str. Albota 475 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GENERAL YMA BUILDING SRL Str. Giulani 528 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
BARBU CREATIV INVEST SRL Str. Necsulesti 136 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
EXCLUSIV ZONE INVEST SRL Str. Mosteni 654 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
EDITIE SPECIALA PRESS SRL 282 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
RADUSTIN INTERMED SRL Str. Necsulesti 130 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ROBERTO ALEX ROLAND TOTAL SRL Str. Albota 235 BIS Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
DAMADAWIN BRIO SRL Str. Necsulesti 154C Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ELYO EURO TRANS SRL 552 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CON PAPER EVOLUTION SRL 397 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GRIGOROX MARIA TOP SRL Str. Albota 240 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
MYA SUN EXPRESS TRANS SRL Str. Necsulesti 154C Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
TIMADI BARBEQUE SRL Str. Albota 450 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ATACUL ARGESULUI PRESS SRL Str. Albota 1A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ENYCO SEVEN RANCH SRL Str. Mosteni 737 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SLAVA EDUCATIONAL GRUP SRL Str. Necsulesti 154C Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
TEMIDA AMBIMOB SRL 136 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
PRALEA DORU COMTRANS SRL Str. Biboiesti 601B Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
EDIRA INVESTMAN SRL Str. Morlovani 345 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
BIG HOLIDAY TRAVEL TOUR SRL Str. Gajgarai 25 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA



CATERING VERITAS 2006 SRL 21 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ALEX & CAMMI MOB SRL 136 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
COMALBO SRL Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
SUPREMO ONIX SRL 381 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GARDENIA BOLSIANA SRL 239 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
DEO MAXX PERFUME SRL Str. Albota 469 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
MADINA INTERMED SERV SRL Str. Morlovani 258A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ROBY & ALINA AUTO DESIGN SRL Aleea Bisericii 788A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
GIROM CERAMICA ITALIANA SRL Str. Albota 626 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ATAC NEW PRESS MEDIA SRL Str. Albota 1A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ANDREI ROLI TRANS SRL Str. Soresti 698 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
VALY CHIC MODERN SRL Str. Albota 60 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
EDIRA TEHNOSTIL SRL Str. Morlovani 345 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
CGC SINTETIC NEW SPORT SRL Str. Albota 107 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
LUCIANODIVIDA CONSULTING SRL 258A Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
INSTANT CONSTRUCT MUNTENIA SRL 51 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
ROYAL INTERTRANS AG SRL 227 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
TDC DANTE UNIVERSAL SRL 43 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
STEFANIA CONSTRUCT AG SRL Str. Necsulesti 128 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
TAX FINANCIAL SOLUTIONS AG SRL 17 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA
BIG CONSTRUCT MUNTENIA DNX SRL Str. Gajgarai 25 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA

RUBINU BLUE STAR SRL

Str. Morlovani 256 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA

AZIENDA AGRICOLA FO.CE SRL

Str. Necsulesti 146 Jud. ARGES, Loc. ALBOTA

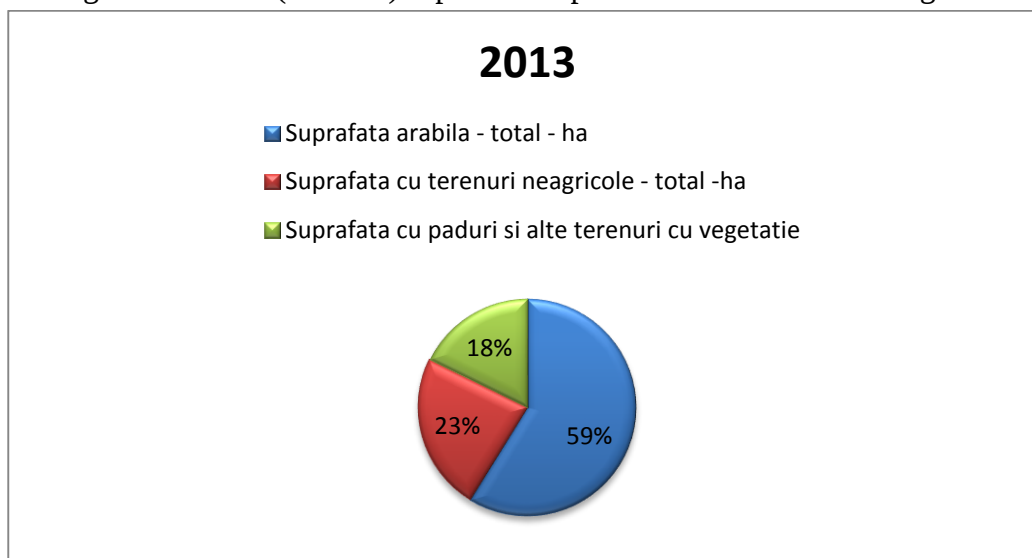
FARMLEG TOP SRL

Str. Morlovani 365B Jud. ARGES, Loc. ALBOTA

Sursa: www.listafirme.ro

Agricultura

Din suprafata totala de 5849 ha, 59% (3400 ha) reprezinta suprafata arabila, 23% (1360 ha) terenurile neagricole si 18% (1025 ha) suprafata cu paduri si alte terenuri cu vegetatie.



Sursa: INS Argeş

Agricultura la nivelul comunei nu este foarte dezvoltată deoarece solurile nu sunt foarte productive.

Agricultura se desfășoară atât în sistem asociativ, cât și în sistem individual. Asociația agricolă cu cele mai mari suprafețe este Misitex, cu o suprafață de 180 ha.

Lipsește sprijinirea financiară și informațională a producătorilor agricoli.

Pe raza comunei își desfășoară activitatea Stațiunea de Cercetări a calității semințelor Albota. Această stațiune și-a restrâns mult activitatea în ultimii ani.

Există oportunități în domeniul afacerilor în agricultură deoarece comuna Albota face parte din Grupul de Acțiune Locală „Dealurile Cotmenei”, care va fi finanțat prin PNDR 2014-2020, axa Leader. Acest program presupune asocierea localităților care au o dezvoltare uniformă și care au aceeași viziune în domeniul dezvoltării economice. Programul încurajează parteneriatul public-privat.

Activitățile mai importante de pe raza comunei sunt legate de agricultură, creșterea animalelor, activități forestiere, legumicultura.

TIP TEREN	2010	2013
Suprafata totala - ha	5849	5849
Suprafata agricola dupa modul de folosinta – total - ha	4489	4489
Suprafata arabila - total - ha	3400	3400
Suprafata cu livezi si pepiniere	112	112
Suprafata pasunilor - total - ha	718	718
Suprafata fanetelor - total - ha	259	259
Suprafata cu terenuri neagricole – total - ha	1360	1360
Suprafata cu paduri si alte terenuri cu vegetatie forestiera – total - ha	1025	1025
Suprafata cu ape si balti – total - ha	37	37
Suprafata ocupata cu constructii – total - ha	150	150
Suprafata – cai de comunicatii si cai ferate – total - ha	108	108
Suprafata cu terenuri degradate si nefolosite – total - ha	40	40
Suprafata totala proprietate privata – ha	4291	4291
Suprafata agricola proprietate privata - ha	3966	3966
Suprafata arabila proprietate privata - ha	2969	2969
Suprafata cu livezi si pepiniere pomicole proprietate privata - ha	112	112
Suprafata pasunilor - proprietate privata - ha	718	718
Suprafata fanetelor - proprietate privata - ha	167	167
Suprafata cu terenuri neagricole - proprietate privata - ha	325	325
Suprafata cu paduri si alte terenuri cu vegetatie forestiera – proprietate privata - ha	188	188
Suprafata ocupata cu constructii – proprietate privata - ha	135	135
Suprafata cu terenuri degradate si neproductive – proprietate privata - ha	2	2

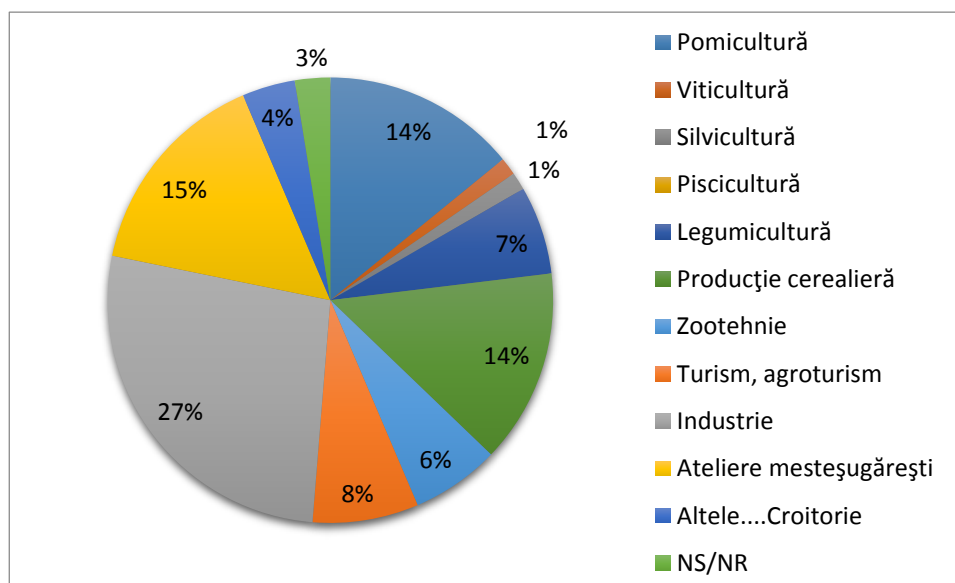
Sursa: INS Argeş

În ceea ce privește efectivul de animale situația este următoarea:

Categoria de animale	Efectiv la 01.01.2013	Efectiv la 01.07.2013
Bovine	515	516
Cabaline	108	100
Ovine	110	201
Porcine	765	752
Pasari	8848	9688
Caprine	84	156
Familii de albine	546	546
Caini	1510	1543

Sursa: INS Argeș

Ca urmare a realizării unui sondaj de opinie în comună s-a constatat că cetățenii consideră oportune investițiile în industrie 27%, ateliere mestesugaresti 15%, producția cerealiară 14% și pomicultura 14%.



Sursa: Sondaj de opinie

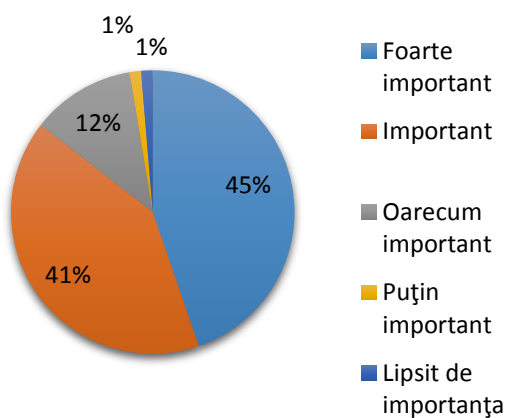
2.7.13. Administrație publică

Bugetul anual al Comunei Albota

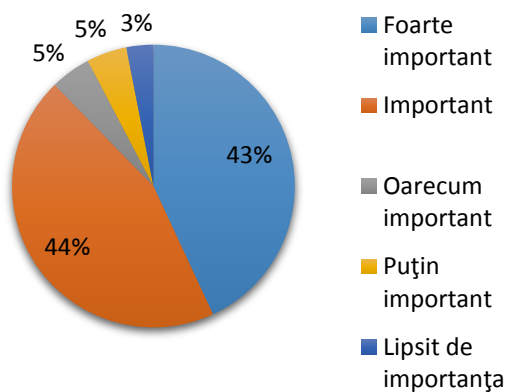
DENUMIREA INDICATORILOR	2014 Mii lei
Venituri – total	6408

Cetățenii consideră rolul, Primarului, Consiliului Local, conducerii școlilor și bisericii foarte importante pentru luarea deciziilor și dezvoltarea comunei.

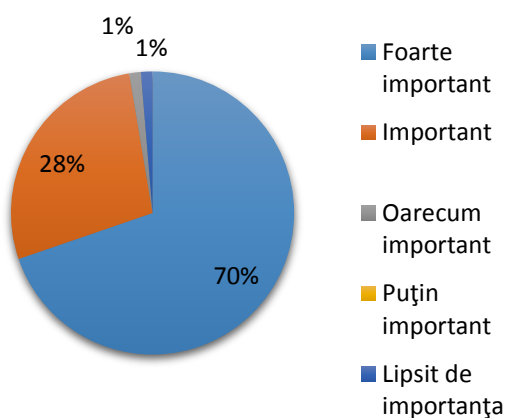
Conducerea Școlilor în dezvoltarea comunei



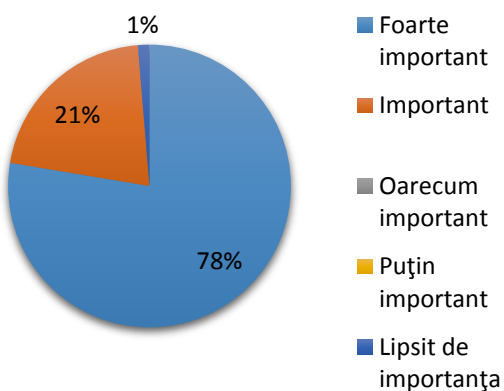
Biserica în dezvoltarea comunei



Consiliului Local în dezvoltarea comunei



Primarului în dezvoltarea comunei



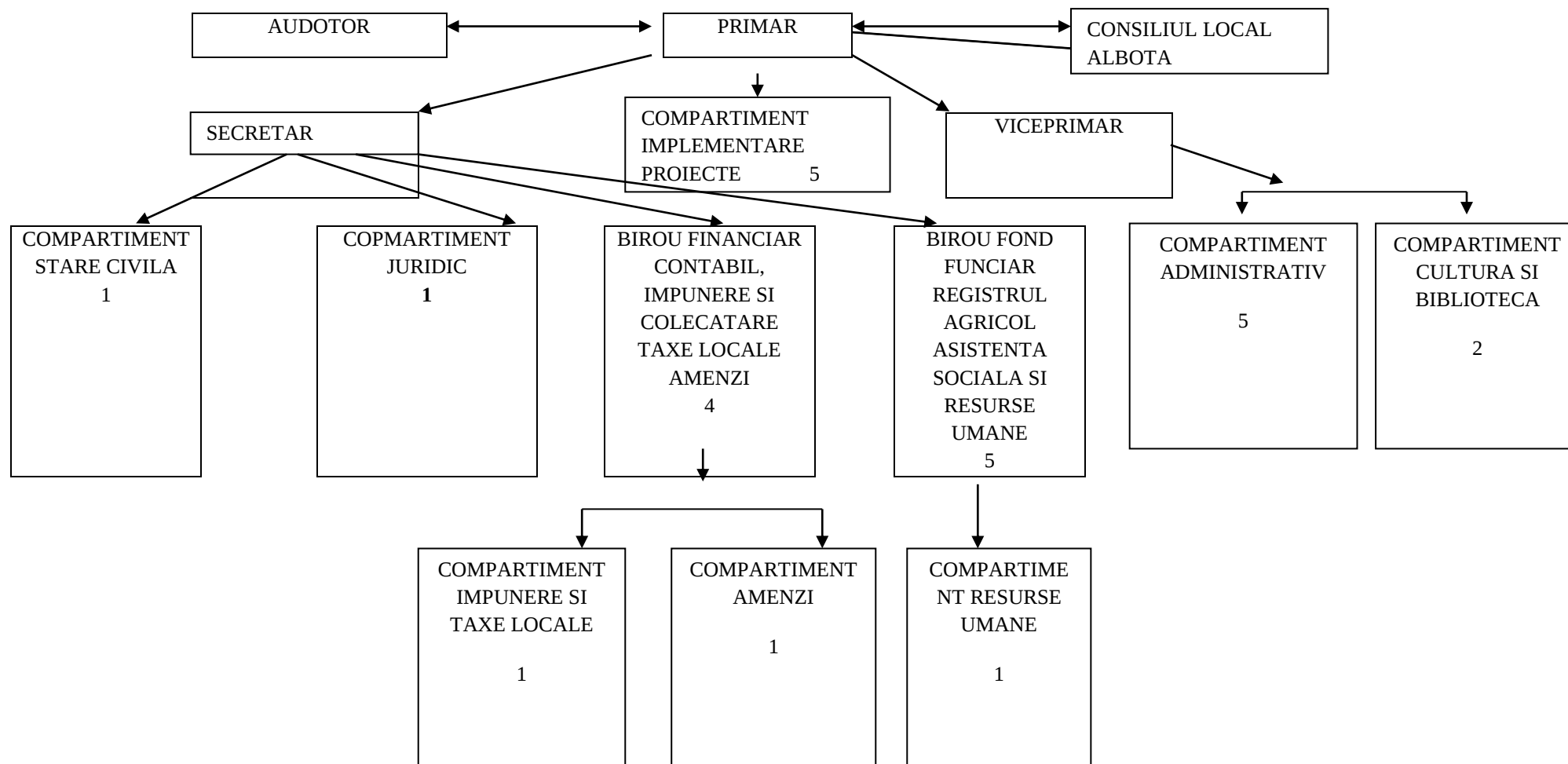
Sursa: Sondaj de opinie



Foto: Primaria Albota

ORGANIGRAMA

aparaturii de specialitate al primarului comunei Albota si ale serviciilor si activitatilor publice ale Consiliului Local Albota.





CAPITOLUL III - Analiza SWOT a Comunei Albota

3.1 Considerații introductive

Analiza SWOT reprezintă elementul cheie al unei strategii de dezvoltare locală, fiind etapa care, împreună cu analiza diagnostic, face legătura între starea de fapt, rezultată din analiza situației existente, și proiecția comunității pe termen scurt sau mediu, exprimată în direcții de dezvoltare și plan de acțiune.

Analiza SWOT este elaborată grupând elementele identificate în cadrul analizei situației locale în puncte tari (strengths – S), puncte slabe (weaknesses – W), oportunități (opportunities – O) și amenințări (threats – T).

Această trecere în revistă a situației existente la nivel local în comuna Albota are ca rezultat o imagine completă și coerentă asupra comunității. Analiza SWOT a fost realizată și în baza rezultatelor sondajului realizat la nivelul comunei Albota pe un eșantion reprezentativ de 150 de cetățeni, de Asociația Pro Euro Dezvoltare și prin consultarea cetățenilor din comuna.

Analiza SWOT este, asadar, o analiză a situației actuale care are rolul de a identifica elementele de potențial intern și extern, cum sunt resursele, competențele, tendințele unor procese conexe. Analiza SWOT implică identificarea elementelor interne și externe, sortarea lor pe cele patru puncte, ordonarea și reținerea celor care pot avea un impact decisiv asupra realizării acțiunilor.

Având ca bază analiza SWOT, în capitolele următoare vor fi identificate direcțiile de dezvoltare ale comunei Albota pornind de la resursele materiale, financiare și umane, oportunitățile de dezvoltare și incluzând și prioritățile strategice ale actorilor locali care au elaborat documente programatice pentru perioada 2014-2020.

În evaluarea și selecția opțiunilor strategice se va avea în vedere gradul în care acestea se bazează pe punctele tari ale organizației, modul în care ele pot să asigure depășirea punctelor slabe, utilizarea la maxim a oportunităților care pot apărea și minimalizarea amenințărilor care pot pune în pericol realizarea obiectivelor strategice.

A fost consultată populația pentru realizarea analizei SWOT, viziune, misiune, direcții strategice și portofoliu de proiecte în cadrul întâlnirilor de la nivel local. Astfel ca s-a realizat un Comitet de Consultativ:

Dumitru Ion- Primar

Kral Marin- Viceprimar

Paraschiv Elena- Secretar primarie

Neacsu Elena- Inspector superior- coordonator proiecte primarie

Ratea Ilie- Profesor (Director Scoala gimnaziala “Sanda Movila” Albota)

Stanga Ion- Profesor (Director Scoala Gimnaziala Mares)

Barbu Gheorghe- Profesor, consilier local

Mateescu Silviu Ionut- Preot

Parvu Iulian- Antreprenor (SC Alpitem SRL)

Bebu Ion- Antreprenor (SC Agroprest SRL)

Marin Ion- Antreprenor (SC Holding Ang Invest SRL)

Mihai Ion- Presedinte Asociația Crescătorilor de Animale “Frătești, Cerbu, Albota”

Ion Marian- Consilier local

Zanfir Georgeta- Inspector asistent compartiment registrul agricol



INFRASTRUCTURA

Puncte tari	Puncte slabe
- Existenta sistem de alimentare cu apa in aproape toata comuna - Exista infrastructura rutiera in comuna dezvoltata, majoritatea drumurilor sunt asfaltate - Calitatea aerului este satisfăcătoare neexistând societăți sau întreprinderi care să polueze aerul - Sistemul de iluminat public este autorizat si acopera in proportie de 90% comuna - Exista sistem de alimentare cu gaze in satele Albota si Cerbu - Statie Rompetrol si GPL, magazine si restaurante - Existenta internetului, telefoniei, - Deseurile se colecteaza selective - Exista curse regulate intre Pitesti-Albota pentru transportul in comun al locuitorilor - Existenta unei zone industriale care a atras agenti economici	- Lipsa canalizării - Drumurile comunale au îmbrăcămînți din piatră de râu și pământ in unele zone - Zone cu risc de inundatii
Oportunități	Amenințări
- Realizarea sistemului de canalizare - Extinderea sistemului de alimentare cu gaze in satul Cerbu - Extinderea sistemului de iluminat public - Modernizarea drumurilor comunale prin asfaltare - Crearea unui punct de transformare electrica in zona industrială - ExtiCrearea unui compartiment de specialitate pentru transportul public local, cu sau fără personalitate juridică; - Asigurarea transparenței în ceea ce privește derularea procedurilor de achiziție publică; - Informarea populației din comună cu privire la dezvoltarea durabilă a serviciului de transport public local; - Acordarea unor facilități de transport anumitor categorii de persoane; - Corelarea capacității mijloacelor de transport de persoane cu	- Lipsa resurselor materiale pentru atingerea obiectivelor propuse : - Calamitățile naturale ; - Imposibilitatea valorificării potențialului local ; - Reticența populație față de Tehnologia IT și de Comunicații; - Lipsa culturii antreprenoriale; - Riscul ca firmele din comună să nu facă față competiției de pe piața unică; - Fenomenul economiei subterane; - Valorificarea insuficientă a potențialului local;



fluxurile de călători existente - Implementarea unui sistem de monitorizare a calității apei potabile la nivel local; - Adoptarea unor norme juridice si reglementări care să faciliteze modernizarea si dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice si a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, deschiderea pieței, eficientizarea furnizării/prestării serviciilor si cresterea calității acestora	- Lipsa capitalului de susținere a activităților economice; - Migrația tinerilor cu potențial în zonele urbane;
---	--

SĂNĂTATE

Puncte tari	Puncte slabe
- Existenta unei unitati sanitare in comuna - Sunt in comuna cabinete medicale de medicina de familie si farmacie - Existenta unui cabinet medical veterinar - Existența a 3 CMI, un cabinet stomatologic, o farmacie și a unui dispensar veterinar – cadre medicale în comună ; - Program zilnic al medicilor în timpul zilelor lucrătoare ; - Medicii își desfășoară activitatea în condiții bune ; - Cabinetele dispun de personal calificat, fiecare doctor fiind asistat de personal mediu- asistenți medicali ; - Se eliberează și rețete compensate; - În cadrul cabinetului stomatologic se realizează lucrări pin intermediul Casei de Asigurări	- Lipsa unui cabinet medical in incinta scolii - Calitatea și accesibilitatea serviciilor de asistență socială și în special în cadrul serviciilor de îngrijire temporară sau permanentă în cămine pentru persoane vârstnice - Lipsa unui centru de primire urgente in comuna
Oportunități	Amenințări
- Realizarea unui cabinet medical in scoala - Dotarea unitatii sanitare cu aparatura adecvata - Satisfacerea cerințelor de interes public ale colectivităților locale si cresterea bunăstării populației; - Realizarea unui centru de primiri urgente in cadrul comunei; - Realizarea unui Camin de Batrani - Dotarea aparatului de urgență corespunzător parametrilor optimi ; - Realizarea unor cursuri de educație sanitară și sexuală.	- Creșterea numărului bolnavilor afectați de boli cronice; - Creșterea numărului de persoane care lucrează la negru și care nu pot beneficia de servicii gratuite; - Creșterea numărului de bătrâni care au nevoie de asistență permanentă; - Costurile ridicate ale medicamentelor ; - Costul serviciilor medicale care nu sunt decontate de Casa de Asigurări ;

EDUCAȚIE

Puncte tari	Puncte slabe
- Efectiv ridicat de elevi - Existent a 3 scoli pe raza comunei - Existent a 2 gradinite pe raza comunei - Existent unei biblioteci - Cadre didactice titulare - Colaborarea existentă între cadrele didactice și conducerea școlii; - Implicarea primăriei în dezvoltarea și modernizarea bazei materiale; - Cadre didactice titulare cu grade didactice; - Rezultate bune la testele naționale și olimpiadele școlare; - Atmosferă de lucru favorabilă; - Abandon școlar scăzut; - Omogenitatea colectivului de cadre didactice; - Relațiile de colaborare dintre cadre didactice – elevi – părinți sunt bune; - Relații de colaborare cu Consiliul Local; - Periodic se realizează serbări școlare; - Acces la internet la școala Albota;	- Nu exista un spatiu pentru depozitarea alimentelor in unitati - Unitatile de invatamant necesita modernizari - Diversificarea activităților economice nu este susținută de lucrători cu formare sau experiență specifică diverselor tipuri de meserii
Oportunități	Amenințări
- Infiintarea si modernizarea laboratoarelor de specialitate - Modernizarea unitatilor scolare - Amenajarea unui parc in gradina scolii - Realizarea unei Sali de sport la Scoala Albota - Accesarea unor programe cu finanțare externă pentru dezvoltarea educațională și pentru formarea continuă a profesorilor ; - Sprijinul administrației locale, al poliției, bisericii pentru realizarea unei educații complete a elevilor etc.; - Realizarea de parteneriate cu agenții economici pentru dezvoltarea bazei materiale și pentru dezvoltarea anteprenorială a elevilor; - Realizarea unor parteneriate școlare – cu localități străine; - Investiții în resurse umane privind învățarea pe tot parcursul vieții; - Favorizarea dezvoltării de parteneriate cu celelalte școli de pe raza localității – grădinițe – dispensar – CCD – ISJ Argeș – Comisia de Control, Evaluare și Consiliere Antidrog Argeș; - Dezvoltarea aptitudinilor elevilor în cadrul unor cercuri și a unor activități extrașcolare;	- Distanța mică față de oraș duce la migrația multor elevi chiar din ciclul primar; - Grad scăzut de educație al familiilor elevilor; - Dezinteresul parintilor pentru problemele școlii; - Resurse economice – financiare scăzute ale unor familii; - Lipsa controlului și a educației din partea familiei; - Legislația deficitară ce nu stimulează sponsorizarea;

TURISM, CULTURA ȘI ACTIVITATE SPORTIVĂ

Puncte tari	Puncte slabe
- Existența unei biblioteci cu fond de carte mare ; - La nivelul comunei activează echipa de fotbal care joacă în campionatul județean; - Existența unor evenimente cu specific local- zilele comunei, manifestări cu ocazia sărbătorilor de iarnă, Târguri locale; - Căminul Cultural din satul Albota a fost modernizat în anul 2011. - Existența a 2 baze sportive moderne	- Lipsa unui sistem de încălzire a Căminului Cultural; - Lipsa dotării cu instrumente muzicale în cadrul Căminului Cultural; - Nu există echipament audio-video; - Nu există personal care să coordoneze activitățile artistice ; - Lipsa costumelor naționale; - Lipsa unei manifestări culturale care să pună în valoare personalitățile școlare - Promovarea deficitară a turismului și a posibilităților de dezvoltare a afacerilor în acest domeniu;
Oportunități	Amenințări
- Amanajarea unui parc în centrul comunei - Nevoia de realizare a infrastructurii necesare desfășurării activităților culturale; - Nevoia de încurajare a dezvoltării activităților sportive, în cadrul unei baze sportive moderne; - Nevoia de promovare a posibilităților de investiții în turismul din comună; - Nevoia de desfășurare a unor activități voluntare, cultural-artistice pentru tineret. - Dezvoltarea activităților de turism	- Pierderea tradițiilor locale; - Fonduri insuficiente pentru modernizarea infrastructurii culturale, sportive;

AGRICULTURĂ ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Puncte tari	Puncte slabe
• Suprafete intinse de teren arabil • Existenta a 2 complexe/ferme pe raza comunei, care asigura locuri de munca • Populatie tanara • Fermierii pot beneficia de cursuri organizate de oficiul de Consultanță în Agricultură; • Se acordă subvenții pentru culturile agricole; • Persoanele care au mai mult de 1 ha de pământ au fost înscrise în registrul fermelor, procentul acestora fiind aproape de 90%; • Zona este una care permite cultivarea legumelor, cerelelor și creșterea animalelor • Existența unor gropi de depozitare a deșeurilor menajere; • Albiile râurilor sunt protejate de poluarea prin aruncare deșeurilor menajere, deoarece la nivelul comunei se realizează colectarea acestora; • A fost realizat prin masura 125 un drum agricol in jurul zonei industriale	• Lipsa sistemului de irigații • Agricultura de subzistență • Suprafetele de pasunat este foarte mica • Lipsa utilajelor agricole • Lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; • Temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro-alimentare din gospodărie; • Inexistența situației cadastrale la nivelul comunei; • Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură; • Pensii mici pentru agricultori; • Fărănișarea suprafețelor agricole
Oportunități	Amenințări
• Atragerea de fonduri nerambursabile pentru achiziționarea utilajelor agricole • Asfaltarea drumurilor agricole • Inițierea unui abator și a unei fabrici de mezeluri • Perdele forestiere • Inițierea unor centre pentru reciclarea resturilor furajere • Realizarea unor culturi de plante medicinale • Modernizarea izlazurilor • Cadastru pentru terenurile agricole • Inițierea unei societăți agricole	• Lipsa inițiativei și a banilor • Perioada mare de la momentul depunerii proiectului până la finanțarea acestuia • Cadru legislativ în schimbare • Imposibilitatea fermierilor de a-și desface produsele pe piețele agro-alimentare din oraș, datorită neadaptării la cerințele fito-sanitare; • Abandonarea cultivării terenurilor agricole de la an la an; • Imposibilitatea asigurării pazei la păduri; • Creșterea prețurilor la îngrășăminte și la produsele pentru apărare împotriva dăunătorilor; • Scăderea efectivelor de animale; • Slaba informare a fermierilor care va duce la imposibilitatea accesării subvențiilor și a programelor cu finanțare externă;



3.2 Directiile de Dezvoltare ale Comunei Albota Pentru Perioada 2014-2020

Identificarea direcțiilor de dezvoltare ale comunei Albota

Identificarea direcțiilor de dezvoltare ale comunei Albota a avut la bază principiul dezvoltării locale integrate, înțelegând prin aceasta dezvoltarea prin corelarea celor trei componente majore ale dezvoltării unei comunități, și anume dezvoltarea economică, dezvoltarea socială și gestionarea echilibrată a resurselor și mediului natural, astfel încât realizarea fiecărui obiectiv strategic, aparținând oricărei componente de dezvoltare, actuale sau viitoare, să aibă un impact pozitiv sau cel puțin să nu afecteze realizarea obiectivelor din celelalte componente majore ale dezvoltării.

3.2.1. Viziunea de dezvoltare

Prin apăsarea sa, lângă Municipiul Pitești, comuna Albota va deveni până în 2020 un exponent al dezvoltării economice și sociale. Dezvoltarea durabilă se va regăsi și pe plan economic printr-o industrie și agricultură locală performantă, care valorifică durabil resursele locale, materiale și umane.

3.2.2. Misiunea

Comuna Albota va oferi locuitorilor săi servicii publice, infrastructură și dotări socio-edilitare la standard european, asigurându-le acestora un nivel de trai decent și confortabil, un mediu prielnic formării, muncii și petrecerii timpului liber, acces la servicii sociale de calitate.

3.2.3. Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Locală constă în creșterea capacității de planificare și parteneriat a actorilor de la nivel local, în vederea dezvoltării economice și sociale și a comunității locale. În realizarea obiectivului general se va urmări atingerea următoarelor obiective specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii locale pentru creșterea atractivității comunei pentru stabilirea populației în comuna;
- Identificarea și promovarea intereselor reale ale comunității;
- Promovarea dialogului social și îmbunătățirea comunicării între toți actorii dezvoltării de la nivelul societății;
- Implicarea activă a actorilor de la nivel local în procesul decizional legat de viitorul dezvoltării comunității și inițierea a unor proiecte de dezvoltare;
- Corelarea inițiativelor și strategiilor locale sectoriale cu cele de la nivel județean, regional și național;
- Asumare a responsabilității lor și consolidarea relațiilor de colaborare între actorii de la nivel local în vederea creșterii șanselor de accesarea fondurilor europene.

3.2.4. Direcții de dezvoltare ale comunei Albota

DIRECTIA DE DEZVOLTARE 1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale și a serviciilor publice

Obiectivul direcției de dezvoltare: Îmbunătățirea calității vieții și păstrarea unui mediu sănătos prin înființarea/reabilitarea, dezvoltarea/extinderea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale și a

serviciilor publice.

Sub-direcții propuse în cadrul Direcției de Dezvoltare1:

1.1 Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport.

În comuna Albota s-a acordat o atenție deosebită asfaltării drumurilor în ultimii ani, însă infrastructura necesită o atenție deosebită și în următorii ani.

	În urma realizării Sondajului de opinie în perioada decembrie 2014 s-au putut cuantifica părerile cetățenilor cu privire la problemele și oportunitățile de dezvoltare ale comunei. Studiul are la bază metoda anchetei sociologice, iar instrumentul de cercetare folosit în cadrul anchetei este chestionarul de opinie.
Ce ne-au spus cetățenii?	Opiniile cetățenilor în domeniu: Necesitatea îmbunătățirii drumurilor locale: în proporție de 50% cetățenii au răspuns că este necesară în foarte mare măsură.

Proiecte propuse pentru măsura 1.1:

* Reabilitare și modernizare drumurilor comunale

Asfaltare drumuri comunale:

- Mandoi
- Spanesti
- Ulm I
- Gioroc
- Miei
- Dealul Balesei
 - Brainesti
 - Biserica Mares
- Gajgarei
- Ulm 3
 - Asfaltare str. Lunca
 - Asfaltare Brainesti
 - Asfaltare drumuri locale zona Industrială
 - Asfaltare drumuri agricole
 - Asfaltare drum Petrol
 - Reabilitare pod Mares (Biserica),
 - Construire pod punct Piu (Cerbu Vale-Cerbu deal);
 - Construire pod Biserica.

* Realizarea de trotuare și piste de bicicliști.

Surse de finanțare:

- ☒ Bugetul local;
- ☒ Bugetul județului Argeș;
- ☒ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ☒ Programul Operațional Regional;
- ☒ Noile programe operaționale 2014-2020
- ☒ Credite și produse bancare românești;
- ☒ Creditele Băncii Europene de Investiții;

☞ Parteneriate public-private cu operatori de transport.

1.2 Extinderea si modernizarea infrastructurii edilitare de alimentare cu apă, înființarea rețelei de canalizare si extinderea celei de alimentare cu gaze

O prioritate pentru Romania si implicit pentru comuna Albota o reprezinta realizarea serviciilor de utilitati de baza. In acest moment peste 80% din comuna are servicii de alimentare cu apa, este prioritar pentru urmatoorii ani oferirea serviciilor de canalizare si epurare a apelor uzate.

	În urma realizării Sondajului de opinie în decembrie 2014 s-au putut cuantifica părerile cetățenilor cu privire la problemele si oportunitățile de dezvoltare ale comunei. Studiul are la bază metoda anchetei sociologice, iar instrumentul de cercetare folosit în cadrul anchetei este chestionarul de opinii. Opiniile cetățenilor în domeniu: Modernizarea rețelei de apă potabilă In anul 2010 a fost finalizata alimentarea cu apa in comuna Cerbu, iar gestiunea a fost delegate la serviciul Apa-Canal. Lungimea rețelei de alimentare cu apă este de 44 km; 46% din respondenți, consideră că modernizarea rețelei de alimentare cu apă potabilă este necesară în foarte mare măsură.
Ce ne-au spus cetatenii?	

Proiecte propuse pentru măsura 1.2:

- * Realizarea sistemului de canalizare;
- * Extinderea sistemului de alimentare cu gaze (Cerbu Deal si Zona Industrială);
- * Activități de ecologizare a cursurilor de apă;
- * Campanii de constientizare a populației privind adaptarea la schimbările climatice si utilizarea rațională a apei.

Surse de finanțare:

- ☞ Bugetul local;
- ☞ Bugetul județului Arges;
- ☞ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ☞ Programul Operațional Sectorial de Mediu (accesat de operatorul regional);
- ☞ Credite si produse bancare;
- ☞ Programe bilaterale;
- ☞ Parteneriate public-private.

1.3 Protejarea si îmbunătățirea calității mediului

Colectarea, reciclarea si tratarea deseurilor reprezintă o prioritate si se regăsește si în angajamentele asumate de Romania față de Uniunea Europeană. Desi Legea 27/2007 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2006 pentru modificarea si completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deseurilor instituie obligativitatea sortării deseurilor,

deocamdată sistemul de colectare selectivă nu este pus la punct. In anul 2012 Consiliul local al comunei Albota a aprobat colectarea selectiva a gunoiului menajer. In ceea ce priveste taxa speciala de 35 lei/an/gospodarie, pentru plata colectarii si transportului deseurilor menajere de catre serviciul de salubritate, s-a hotarat aprobarea acesteia.

	În urma realizării Sondajului de opinie în decembrie 2014 s-au putut cuantifica părerile cetățenilor cu privire la problemele si oportunitățile de dezvoltare ale comunei. Studiul are la bază metoda anchetei sociologice, iar instrumentul de cercetare folosit în cadrul anchetei este chestionarul de opinii. Opiniile cetățenilor în domeniu:
Ce ne-au spus cetatenii?	Sistemul de canalizare: În prezent, comuna Albota nu dispune de un sistem centralizat de canalizare menajeră, locuitorii având evacuarea apelor menajere rezolvată prin latrine uscate. Astfel realizarea rețelei de canalizare este necesară să se realizeze în foarte mare măsură. Colectarea deseurilor: Cetatenii au raspuns ca este necesara modernizarea sistemului de colectare a deseurilor reciclabile în foarte mare masura.

Proiecte propuse pentru măsura 1.3:

- * Crearea de spații verzi noi
- * Ecologizarea cursurilor raurilor
- * Acțiuni tip „Zilele Energiei Inteligente” pentru a prezenta cetățenilor metode simple de economisire a energiei în acțiunile cotidiene;
- * Campanii pentru folosirea în instituțiile publice a hârtiei reciclabile, a înlocuirii iluminatului prin becuri cu incandescență, re folosirea pungilor de plastic la cumpărături;
- * Campanii de informare, constientizare si educație ecologică.
- * Achiziționarea unei masini de colectare a deseurilor

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Credite si produse bancare;
- ✂ Programe bilaterale;
- ✂ Programele organizațiilor de mediu;
- ✂ Programul Cadru Norvegian;
- ✂ Fondul de Mediu
- ✂ Parteneriate public-private.

DIRECTIA DE DEZVOLTARE 2: Dezvoltarea economică a Comunei Albota și creșterea nivelului de trai al populației.

Obiectivul direcției de dezvoltare: Creșterea gradului de atractivitate al comunei Albota prin încurajarea activităților din industrie și agricultură și sprijinirea sectorului turistic. Identificarea și susținerea pentru finanțarea unor proiecte cu impact economic mare trebuie să fie prioritară altor proiecte.

	În urma realizării Sondajului de opinie în decembrie 2014 s-au putut cuantifica părerile cetățenilor cu privire la problemele și oportunitățile de dezvoltare ale comunei. Studiul are la bază metoda anchetei sociologice, iar instrumentul de cercetare folosit în cadrul anchetei este chestionarul de opinii. Opiniile cetățenilor în domeniu:
Ce ne-au spus cetățenii?	Datele statistice arată că locuitorii comunei Albota își doresc ca investițiile să fie promovate astfel: în primul rând în industrie 27%, ateliere meșteșugărești 15 %, producția cerealică 14 %, 14 zootehnie. 59% dintre respondenți consideră că în următorii 6 ani situația economică generală a comunei va fi mai bună, alții (29%) consideră că va fi neschimbată, iar 9% spun că va fi mai rea. Procentajul mare obținut pentru afirmația că situația economică va fi mai bună, este datorat faptului că locuitorii comunei Albota au încredere în instituțiile locale, că vor ține cont de părerile lor, și pe viitor se vor produce schimbări în toate domeniile de dezvoltare în comună.

Sub-direcții propuse în cadrul Direcției de Dezvoltare 2:

2.1 Clusterul – motor de dezvoltare pentru economia locală

Clusterelor sunt definite drept o concentrare sau aglomerație teritorială de firme mici și mijlocii specializate într-un domeniu comun (serviciu, produs, cunoștințe) sau domenii interrelaționale în sectorul respectiv. Clustering-ul poate reprezenta o piatră de temelie pentru dialogul constructiv dintre reprezentanții mediului de afaceri și sectorul public, mediul educațional, societatea civilă etc, astfel făcând posibilă creșterea eficienței parteneriatelor orientate către inovație la nivel local.

Fiind considerat un model de succes la nivel European în domeniul sprijinirii mediului de afaceri, clusterelor vor fi promovate în România în anii următori datorită posibilității de a finanța integrarea întreprinderilor românești în lanțuri cluster. Este oportun realizarea unui cluster în zona deoarece la intrarea dinspre Pitești, în comuna Albota este o zonă industrială, în această zonă se pot produce efectele clusterului.

Proiecte propuse pentru măsura 2.1:

*Inițierea unui parteneriat strategic în vederea elaborării unui studiu privind oportunitatea constituirii unui cluster;



In analiza constituirii unui cluster in zonă se vor avea in vedere si următoarele aspecte:

*activități de relaționare cu mediu academic din zonă, dat fiindcă elemental de succesul unui cluster il reprezintă cooperarea intremediul de afaceri si mediul academic;

*invitarea firmelor de consultanță in cadrul unor sesiuni de informare a mediului de afaceri local privind posibilitățile de finanțare in domeniul creșterii productivității, dezvoltării resurselor umane, utilizării tehnologiilor inovative;

*organizarea, impreună cu Camera de Comerț si Industrie Arges, a unor seminarii de informare a mediului de afaceri local privind accesul pe Piața Unică prin certificarea produselor sau serviciilor, conform cerințelor europene.

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Sponsorizări;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Credite si produse bancare;
- ✂ Programului Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020;
- ✂ Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020.

2.2 Dezvoltarea activităților agricole ecologice

Agricultura ecologică este din ce in ce mai preferată agriculturii convenționale, atat de marii producători cat si de fermieri. Producătorii, procesatorii si comercianții ecologici sunt incurajați prin programe naționale si europene prin programe care să-i ajute să treacă de la agricultura convențională la cea ecologică.

Cadrul pentru dezvoltarea unor astfel de activități este deosebit de favorabil din următoarele considerente:

- ✂ obligativitatea asigurării culturilor agricole, ceea ce reduce riscul cultivatorului in cazul compromiterii recoltei;
- ✂ prețul de vanzare mare al produselor bio-organice
- ✂ programele europene de distributie a lactatelor, legumelor si fructelor incoli;

Proiecte propuse pentru măsura 2.2:

*Sprijinirea înființării unor centre de prelucrare sau colectarea cerealelor, fructelor, laptelui, mierii etc;

*Măsuri de sprijinirea cultivatorilor de fructe in procurarea materialului săditor de calitate prin scutirea de taxe sau achiziția unei părți din producție pentru distribuție incoli;

* Sprijinirea înființării unor culturi cu productivitate mare.

Surse definanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programul National pentru Dezvoltare Rurala;
- ✂ Credite si produse bancare.

2.3 Dezvoltarea activităților turistice

Cadrul natural al comunei si nivelul redus de obiective turistice, face a localitatea sa fie mai putin atractiva pentru astfel de activitati dedicate turistilor, in sa se pot realiza activitati turistice de agrement pentru persoanele din zona si de asemenea se pot infiinta unitati de cazare pentru perioade scurte de timp,



pentru persoanele care sunt in tranzitie prin zona.

Proiecte propuse pentru măsura 2.3:

- *Pregătirea personalului din domeniul turistic;
- *Participarea la targurile de turism si alte manifestări specific pentru promovarea zonei la nivel județean, național si european;
- * Dezvoltarea unor facilități de agrement pentru turisti.
- * Incurajarea activitatilor in domeniul turismului de agrement si construirii de pensiuni.
- * Realizarea unui parc de Aventura in satul Albota

Surse definanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programul Operațional Regional
- ✂ Programului Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020;
- ✂ Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020.
- ✂ Credite si produse bancare;
- ✂ Fondul Cultural Național;
- ✂ Programe bilaterale.

DIRECTIA DE DEZVOLTARE 3: Dezvoltarea resurselor umane

Obiectivul direcției de dezvoltare: Integrarea tuturor categoriilor de locuitori in viața social-economică a comunei prin dezvoltarea si valorificarea capitalului uman local.

Resursa umană este cea mai valoroasă resursă pe care o are comunitate, deoarece ea pune in valoare potențialul local si asigură exploatarea eficace si eficientă a celorlalte resurse. La acest capitol comuna Albota are de rezolvat o problem foarte dificilă, reprezentată de plecarea din oras a unui număr foarte mare de tineri, in condițiile in care instituțiile de învățământ au rezultate dintre cele mai bune la olimpiade si concursuri scolare.

Pe de altă parte, statisticile europene arată că numărul pensionarilor se va dubla până in 2060. Pentru Romaniae stimările mai cuprind reducerea cu peste 20% a populației până in 2050, fiind in acest moment pe locul patru in Uniunea Europeană la scăderea populației si atingerea unui raport de 1,5 cetățeni active la un pensionar, luand in calcul emigrația.

	În urma realizării Sondajului de opinie in decembrie 2014 s-au putut cuantifica părerile cetățenilor cu privire la problemele si oportunitățile de dezvoltareale comunei. Studiul mare la bază metoda anchetei sociologice, iar instrumentul de cercetare folosit în cadrul anchetei este chestionarul de opinii. Opiniile cetățenilor în domeniu: Serviciile medicale: foarte mare măsură 38%, mare măsură 30%, oarecare măsură 17%, mică măsură 13%, foarte mică măsură 2%. În urma răspunsurilor obținute rezultă este necesar să se imbunatateaca serviciile de sanatare.
Ce ne-au spus cetatenii?	La întrebarea “Ce anume credeți că i-ar determina pe tinerii plecați la studii să se întoarcă în comună?”, datele statistice arată că: 59% au raspuns „Asigurarea unui loc de muncă”, 20% „Facilități în inițierea unei afaceri”, iar 7% „Sprijin în obținerea unei locuințe”, “Cursuri de pregatire profesionala”. Pe lângă acestea vine întrebarea dacă sunt dispuși să se implice în dezvoltarea comunei, iar aceștia au răspuns cu Da 79%, NU 9% și 12% NS/NR ceea ce arată că oamenii sunt dispuși să se implice dacă acest lucru le este cerut și dacă sunt ținuti la curent cu toate informațiile necesare, considerând că ar avea nevoie de mai multă comunicare cu instituțiile locale. Recomandările făcute de cetățeni pentru dezvoltarea comunei adresate autorităților locale sunt: de a se implica mai mult în dezvoltarea comunei, de a finaliza proiectele începute, demararea de noi proiecte si atragerea de fonduri Europene nerambursabile, atragerea de investitori, facilitare oferite tinerilor pentru a ramane in comuna.

Sub-direcții propuse încadrul Direcției de Dezvoltare 3:

3.1 Menținerea si integrarea tinerilor în viața sociala si economică a comunității locale

Tinerii trebuie integrați in viața omunității printr-o serie de măsuri menite să le trezească interesul față de comunitate, măsuri cuprinzand consultarea lor in ceea ce priveste dezvoltarea viitoare a localității, organizarea unor intalniri pentru discutarea aspectelor care i-au determinat să se declare nemulțumiți sau indiferenți față de comunitate.

Proiecte propuse pentru măsura 3.1:

- * Programe de consiliere si orientare scolară pentru combaterea fenomenului de abandon scolar;
- * Programe „a doua sansă” pentru tinerii care au părăsit timpuriu scoala;
- * Susținerea prin burse sociale atinerilor din familii sărace;
- * Incheierea unor parteneriate intre scoală-administrație-mediul privat in cadrul cărora să se asigure tinerilor un loc de muncă pe timpul vacanțelor. In acest fel tinerii ar putea constientiza mai usor însemnătatea si responsabilitatea unui loc de muncă, efortul zilnic al părinților si nu in ultimul rand, domeniul in care ar dori să muncească.

Surse definanțare:



- ✂ Bugetul local;
- ✂ Sponsorizări;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020.

3.2 Cresterea accesului si participării la formarea continuă

Această măsură se adresează deopotrivă profesorilor, somerilor sau celor care doresc o reconversie profesională, precum si pensionarilor care doresc o viață activă si după varsta pensionării..

Proiecte propuse pentru măsura 3.2:

- * Programe de consiliere si orientare profesională pentru someri;
- * Formarea inițială si continua a cadrelor didactice si resurselor umane din unitățile de învățământ;
- * Cursuri de utilizare a calculatorului pentru someri si pensionari;
- * Organizarea unor manifestări culturale: expoziții, concursuri tematice, seri de lectură;
- * Activități club pentru pensionari.

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Sponsorizări;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programe educaționale;
- ✂ Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020.

3.3 Reabilitarea infrastructurii educaționale, sociale si culturale

Proiecte propuse pentru măsura 3.3:

- * Reabilitarea si modernizarea grădinițelor si scolilor;
- * Amenajarea cu mobilier specific unor locuri de joacă pentru copiii prescolari;
- * Amenajarea unor facilități de petrecere a timpului liber pentru tineri: terenuri de sport la care să aiba acces si după terminarea orelor de școală, piste pentru biciclete si role;
- * Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de sănătate;
- * Construire si dotare cămin cultural;

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Sponsorizări;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programul Operațional Regional
- ✂ Programe educaționale;
- ✂ Credite si produse bancare;

DIRECTIA DE DEZVOLTARE 4: Modernizarea administrației publice locale

Obiectivul direcției de dezvoltare: Primăria Albota trebuie să asigure servicii publice la același nivel de calitate cu toate zonele și localitățile țării.

	În urma realizării Sondajului de opinie în decembrie 2014 s-au putut cuantifica părerile cetățenilor cu privire la problemele și oportunitățile de dezvoltare ale comunei. Studiul are la bază metoda anchetei sociologice, iar instrumentul de cercetare folosit în cadrul anchetei este chestionarul de opinie. Opiniile cetățenilor în domeniu: Luând în considerare datele statistice obținute la întrebarea “Cat de multumiti sunteți, în general, de felul în care trăiți?”, 54% au răspuns multumiti, 32% oarecum multumiti, 10% nemultumiti, astfel părerile cetățenilor fiind împărțite datorită situației generale a comunei ceea ce se poate vedea din datele obținute mai sus.
Ce ne-au spus cetățenii?	Următoarea întrebare a fost: ”cât de important considerați că este rolul fiecărei instituții locale” cum ar fi: consiliul local, primarul, conducerea școlii, biserica de aici rezultând: - 70% considera că rolul Consiliului local este foarte important alături de primar cu 78% pentru că aceștia iau cele mai importante hotărâri față de problemele care se ivesc în teritoriu; - 45% consideră conducerea școlii foarte importantă; - 43% din respondenți consideră foarte importantă instituția bisericească.

Sub-direcții propuse în cadrul Direcției de Dezvoltare 4:

4.1 Îmbunătățirea capacității administrative

În lipsa unei motivări salariale, personalul bine pregătit este tentat să caute locuri de muncă mai bine plătite în consultanță, administrația public județeană sau centrală, sau mediul privat. Pe de altă parte, imposibilitatea angajării imediate a altor angajați din primărie influențează în mod negativ continuitatea activităților.

Proiecte propuse pentru măsura 4.1:

*Adaptarea anuală a organigramei și regulamentului de organizare și funcționare la nevoile instituției și schimbările legislative;

*Formarea continuă a funcționarilor publici prin cursuri de instruire general (ECDL sau alte



cursuri de inițiere);

- * Formarea continuă a funcționarilor publici prin cursuri specifice domeniului de activitate: achiziții, legislație, etc.;

- * Organizarea unor stagii de instruire in cadrul biroului Asociației Comunelor din Romania de la Bruxelles;

- * Obținerea certificării ISO pentru servicii de administrație publică.

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative.
- ✂ Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020.

Îmbunătățirea relației cu cetățenii

Proiecte propuse pentru măsura 4.2:

- * Organizarea periodică, a unor intalniri cu cetățenii pentru dezbaterile problemelor de interes general ale comunei;

- * Organizarea periodică, pe instituții de învățământ, a unor intalniri cu tinerii pentru a discuta problem specific tinerilor;

- * Organizarea unor concursuri de idei pentru dezvoltarea locală; premiarea lor in cadrul Zilelor Orasului;

- * Organizarea unor Zilele Porților Deschise la Primărie si fie care serviciu public subordonat;

- * Incheierea de parteneriate cu cele două organizații neguvernamentale pentru susținerea problemelor sociale pentru care acestea oferă servicii.

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Sponsorizări;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;

4.3 Introducerea de noi instrumente si tehnologii

Proiecte propuse pentru măsura 4.3:

- * Instruirea funcționarilor care realizează activitatea de urbanism;

- * Specializarea funcționarilor care realizează activitatea de urbanism si amenajarea teritoriului prin urmare a unor cursuri de politici urbane, astfel incat, conform Noii Cărți a urbanismului de la Atena, comuna să-si păstreze unicitatea si specificul, evitand tendințele de globalizare si uniformizare;

- * Informatizarea administrației publice prin realizarea bazelor de date geospațiale, utilizarea GIS-ului, a sistemelor interactive de date si a semnăturii digitale in activitatea curentă, cu rezultate in scăderea costurilor si cresterea calității serviciilor oferite cetățenilor;

- * Dezvoltarea identității europene prin acțiuni de înfrățire (twinning) cu comunități din Uniunea Europeană;



* Participarea in cadrul unor parteneriate (cu alte unități administrative teritoriale sau cu municipiul Pitesti – pol de dezvoltare urbană din județul Arges/asociații de dezvoltare intercomunitară) pentru promovarea si sprijinirea dezvoltării economice, sociale si cultural a comunei.

Surse de finanțare:

- ✂ Bugetul local;
- ✂ Bugetul județului Arges;
- ✂ Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale;
- ✂ Programului Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020;
- ✂ Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020.
- ✂ Parteneriate public private;
- ✂ Credite si produse bancare.



CAPITOLUL IV - Portofoliul de Proiecte al Comunei Albota Pentru Perioada de Programare 2014 – 2020

Directia / subdirectia De dezvoltare	Proiectul propus	Responsabil / parteneri	Interval de timp recomandat pentru realizare	Stadiul proiectulu i intentie /SF/PT/ Implemen tare si valoarea estimate	Surse de finantare disponibile	Pasi de urmat
1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Asfaltare drumuri comunale: • Mandoi • Spanesti • Ulm I • Gionoc • Miei • Dealul Balesei • Gajgarei • Ulm 3	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	- includerea in lista de investiti a SF, CF si PT; - achizite publică de servicii de laborare a studiilor; - includerea in lista de investitii a investitiei propuse; - achizitia publică de lucrări;



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Modernizare drumuri in comuna Albota, jud. Arges • Lunca • Brainesti • Fratesti • Cerbu Deal • Cerbu Vale • Morlovani-Condareasa	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	- includerea in lista de investiti a SF, CF si PT; - achizite publică de servicii de laborare a studiilor; - includerea in lista de investitii a investitiei propuse; - achizitia publică de lucrări;
1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Reabilitare pod Mares (Biserica),	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	- includerea in lista de investiti a SF, CF si PT; - achizite publică de servicii de laborare a studiilor; - includerea in lista de investitii a investitiei propuse; - achizitia publică de lucrări;



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Construire pod punct Piu (Cerbu Vale-Cerbu deal);	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	- includerea in lista de investiti a SF, CF si PT; - achizite publică de servicii de laborare a studiilor; - includerea in lista de investitii a investitiei propuse; - achizitia publică de lucrări;
1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Construire pod Biserica.	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	- includerea in lista de investiti a SF, CF si PT; - achizite publică de servicii de laborare a studiilor; - includerea in lista de investitii a investitiei propuse; - achizitia publică de lucrări;



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Asfaltare drumuri agricole	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala
1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Dotarea serviciului de intretinere a drumurilor cu echipamente	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala
1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.1.Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii rutiere si de transport	Realizare trotoare si pista de biciclisti pe ruta Pitesti-Albota	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.2 Extinderea si modernizarea infrastructurii edilitare de alimentare cu apă, înființarea rețelei de canalizare si a celei de alimentare cu gaze	Realizarea sistemului de canalizare	Consiliul Local	2015-2020	PT/1 000 000 euro	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala
1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.2 Extinderea si modernizarea infrastructurii edilitare de alimentare cu apă, înființarea rețelei de canalizare si a celei de alimentare cu gaze	Activitati de ecologizare a cursurilor de apă	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Institutiile de învățământ	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Programe guvernamentale; Credit bancar; Credit BEI Programe operationale si de dezvoltare rurala



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.2 Extinderea si modernizarea infrastructurii edilitare de alimentare cu apă, înființarea rețelei de canalizare si a celei de alimentare cu gaze	Extindere retea de alimentare cu gaze in satul Cerbu Deal	Consiliul Local in parteneriat cu Distrigaz Sud	2015-2019	Intentie	Fonduri locale si buget investitor	- analiza organigramei si a nevoilor existente; - analiza legislatiei in vigoare; - elaborarea proiectului de hotărare si supunerea lui dezbaterii Consiliului Local;
1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice	Extindere sistem de iluminat public pe ruta Pitesti-Albota	Consiliul Local	2015-2019	Intentie	Buget local Fonduri europene	- analiza organigramei si a nevoilor existente; - analiza legislatiei in vigoare; - elaborarea proiectului de hotărare si supunerea lui dezbaterii Consiliului Local;
1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.2 Extinderea si modernizarea infrastructurii edilitare de alimentare cu apă, înființarea rețelei de canalizare si a celei de alimentare cu gaze	Campanii de constientizare a populatiei privind adaptarea la schimbările climatice si utilizarea ratională a apei	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Institutiile de învățământ Garda de Mediu APM Arges ONG-uri de mediu din judet Media locală	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Programe guvernamentale; POS Mediu Fondul de Mediu Programe bilaterale Voluntariat	- stabilirea unui plan de actiune; - stabilirea unui calendar al activităților; - realizarea activităților propuse - diseminarea rezultatelor obtnute



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.3.Protejarea si îmbunătățirea calității mediului	Crearea de spatii verzi Noi, si realizarea unui loc de joaca la Scoala Albota	Consiliul Local Consiliul Județean Arges Instituțiile de învățământ ONG-uri de mediu	2015-2018	Intentie	Bugetul local; Programe guvernamentale; POS Mediu Fondul de Mediu Programe bilaterale Voluntariat	- includerea in lista de investitii a studiilor necesare; - achizitie publică de servicii de elaborare a studiilor; - includerea in lista de investitii a investitiei propuse; - achizitia publică de lucrări;
1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.3.Protejarea si îmbunătățirea calității mediului	Zilele Energiei Inteligente	Consiliul Local Consiliul Județean Arges Instituțiile de învățământ Garda de Mediu APM Arges ONG-uri de mediu Agenti economici Media locală	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului; Programe guvernamentale; Voluntariat Sponsorizări	- informare privind desfășurarea evenimentelor de acest gen; - elaborarea unei liste de activități, liste de invitati si agende preliminare a evenimentului; - realizarea unei consultări cu factorii interesati si cei de decizie; - finalizarea agendei, listei de invitati si listei de activități;



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale si a serviciilor publice 1.3. Protejarea si îmbunătățirea calității mediului	Campanii pentru folosirea in institutiile publice a hartiei reciclabile, a inlocuirii iluminatului prin becuri cu incandescenta	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Institutiile de învățământ Garda de Mediu APM Arges ONG-uri de mediu Agenti economici Media locală	2011-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului; Programe guvernamentale; Voluntariat Sponsorizări	- informare privind desfășurarea evenimentelor de acest gen; - elaborarea unei liste de activități, liste de invitati si agende preliminare a evenimentului; - realizarea unei consultări cu factorii interesati si cei de decizie; - finalizarea agendei, listei de invitati si listei de activități; - organizarea evenimentului; - diseminarea bunelor practici;
--	---	---	-----------	----------	---	--



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.1.Clusterul – motor de dezvoltare pentru economia locală	Activități de relationare cu mediu academic din zonă	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Institutiile de învățământ superior Institute de cercetare Camera de Comert si Industrie Arges Parteneri privati	2015-2020	Intentie	Bugetul local Parteneriat public-privat	- analiza factorilor interesati; - elaborarea Cadrului institutional de colaborare; - includerea in lista de investitii a studiilor necesare; - achizitie publică de servicii de elaborare a studiilor; - dezbatare publică
2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.1.Clusterul – motor de dezvoltare pentru economia locală	Organizarea unor misiuni economice pentru mediul de afaceri local		2014-2020 In functie de agentii economici interesati	Intentie	Sponsorizari Bugetul local	- contactarea reprezentantului ACR la Bruxelles; - organizarea evenimentelor - diseminarea rezultatelor



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.1.Clusterul – motor de dezvoltare pentru economia locală	Organizarea unor seminarii de informare a mediului de afaceri local privind accesul pe Piata Unică	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Camera de Comert si Industrie Arges Agenti economici	2015-2020 Anual in functie de solicitarile agentilor economici	Intentie	Sponsorizari Bugetul local	- contactarea reprezentantului ACR la Bruxelles; - organizarea evenimentelor - diseminarea rezultatelor
2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.1.Clusterul – motor de dezvoltare pentru economia locală	Extinderea sistemului de iluminat pe ruta Pitesti-Albota	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Camera de Comert si Industrie Arges Agenti economici	2015-2020 Anual in functie de solicitarile agentilor economici	Intentie	Bugetul local Fonduri Europene	- contactarea reprezentantului ACR la Bruxelles; - organizarea evenimentelor - diseminarea rezultatelor



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.1.Clusterul – motor de dezvoltare pentru economia locală	Punct de transformare km 7+70 si zona km 5	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Camera de Comert si Industrie Arges Agenti economici	2015-2020 Anual in functie de solicitarile agentilor economici	Intentie	Sponsorizari Bugetul local	- contactarea reprezentantului ACR la Bruxelles; - organizarea evenimentelor - diseminarea rezultatelor
2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.2.Dezvoltarea activităților agricole ecologice	Sprijinirea infiintării unor centre de prelucrare sau colectare a laptelui	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges APDRP Centre de cercetare Asociatii de producători Agenti economici	2015-2018	Intentie	Bugetul local; Buget de stat; Programe nationale; PNDR Credite bancare	- intalniri cu agentii economici / asociatiile de producători in vederea stabilirii unui plan de actiune



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.2.Dezvoltarea activităților agricole ecologice	Măsuri de sprijinire a Agricultorilor prin accesarea e fonduri pentru modernizarea exploatațiilor agricole	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges APDRP Centre de cercetare Asociatii de producători Agenti economici	2014-2020	Intentie	Bugetul local; Buget de stat; Programe nationale; PNDR Credite bancare	- intalniri cu agentii economici / asociatiile de producători in vederea stabilirii unui plan de actiune comun si indrumarea lor pentru accesarea fondurilor nerambursabile
2: Dezvoltarea economică a Comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populației 2.2.Dezvoltarea activităților agricole ecologice	Sprijinirea infiintării unor ferme pilot	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges APDRP Centre de cercetare Asociatii de producători Agenti economici	2014-2020	Intentie	Bugetul local; Buget de stat; Programe nationale; PNDR Credite bancare	- intalniri cu agentii economici / asociatiile de producători in vederea stabilirii unui plan de actiune comun si indrumarea lor pentru accesarea fondurilor nerambursabile



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2.Dezvoltarea economică a comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populatiei 2.3.Dezvoltarea activităților	Pregătirea personalului pentru cresterea capacitatii de adaptare la mediul economic	Consiliul Local AJOFM Furnizori de instruire Agenti economici	2015-2020	Intentie	POCU Bugetul de stat Sponsorizari Fonduri private	selectare furnizorului de servicii - activități de instruire
2.Dezvoltarea economică a comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populatiei 2.3.Dezvoltarea activităților turistice	Sprijinirea producători lor traditionali	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Camera de Comert si Industrie Arges Agenti economici Centrul Judetean pentru Conservarea	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul de stat; PNDR	- identificarea măsurilor de sprijinire



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2.Dezvoltarea economică a comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populatiei 2.3.Dezvoltarea activităților turistice	Dezvoltarea unui parteneriat pentru crearea unor pachete turistice	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Camera de Comert si Industrie Arges Agenti economici	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul de stat; PNDR	stabilirea cadrului institutional - analiza factorilor interesati -elaborarea propunerilor pentru pachetele turistice
2.Dezvoltarea economică a comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populatiei 2.3.Dezvoltarea activităților turistice	Realizarea unui parc de Aventura in satul Albota	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Camera de Comert si Industrie Arges Agenti economici	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul de stat; PNDR Investitii private	stabilirea cadrului institutional - analiza factorilor interesati -elaborarea propunerilor pentru pachetele turistice



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



2.Dezvoltarea economică a comunei ALBOTA si cresterea nivelului de trai al populatiei 2.3.Dezvoltarea activităților turistice	Incurajarea activitatilor in domeniul turismului de agrement si a turismului de transit prin construirea de pensiuni	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Agenti economici	2014-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul de stat; POR, POC, PNDR	analiza factorilor interesati - intalniri cu agenti economici in vederea stabilirii unui plan de actiune comun si indrumarea lor pentru accesarea fondurilor nerambursabile
3. Dezvoltarea resurselor umane 3.1.Mentinerea si integrarea tinerilor în viața socială si economică a comunității locale	Programe de consiliere si orientare scolară pentru combaterea fenomenului de abandon scolar	Consiliul Local Institutia de învățământ Inspectoratul Scolar al Judetului Arges Fundatii si asociatii Familiile copiilor	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; POCU	- evaluarea nevoii de dezvoltare a unor astfel de programe - identificarea programe aplicabile - elaborarea proiectelor si implementarea lor



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



3. Dezvoltarea resurselor umane 3.1.Mentinerea si integrarea tinerilor în viața socială si economică a comunității locale	Programe „a doua sansă” pentru tinerii care părăsit timpuriu scoala	Consiliul Local Institutia de învățământ Inspectoratul Scolar al Judetului Arges Fundatii si asociatii Familiile copiilor	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; POCU	- evaluarea nevoii de dezvoltare a unor astfel de programe - identificarea programe aplicabile - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3. Dezvoltarea resurselor umane 3.1.Mentinerea si integrarea tinerilor în viața socială si economică a comunității locale	Sustinerea prin burse sociale a tinerilor din familii sărace	Consiliul Local Institutia de învățământ Inspectoratul Scolar al Judetului Arges Fundatii si asociatii Familiile copiilor	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; POCU	- evaluarea nevoii de dezvoltare a unor astfel de programe - identificarea programe aplicabile - elaborarea proiectelor si implementarea lor



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



3. Dezvoltarea resurselor umane 3.1.Mentinerea si integrarea tinerilor în viata socială si economică a comunității locale	Construirea unui Camin de Batrani	Consiliul Local Institutia de învățământ Inspectoratul Scolar al Judetului Arges Fundatii si asociatii Familiile copiilor	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; POCU	- evaluarea nevoii de dezvoltare a unor astfel de programe - identificarea programe aplicabile - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3. Dezvoltarea resurselor umane 3.1.Mentinerea si integrarea tinerilor în viata socială si economică a comunității locale	Incheierea unor parteneriate între scoală - administratie - mediu privat	Consiliul Local Institutiile de învățământ Inspectoratul Scolar al Judetului Arges Agenti economici	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări;	- analiza oportunității si legalității unui astfel de demers - stabilirea conditiilor de desfășurare - intalniri de informare cu elevii, părintii, agentii economici



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



3.Dezvoltarea resurselor umane 3.2.Cresterea accesului si participării la formarea continuă	Programe de consiliere si orientare profesională pentru someri	Consiliul Local AJOFM Parteneri privati	Permanent, in functie de nevoile identificate	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul de stat, Programe guvernamentale, programe nationale; Programe educationale; POS DRU	- identificarea nevoii de instruire - identificarea programelor care pot fi accesate - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3.Dezvoltarea resurselor umane 3.2.Cresterea accesului si participării la formarea continuă	Formarea initială si continuă a cadrelor didactice si resurselor umane din unitățile de învățământ	Consiliul Local Conducerea scolilor Cadrele didactice Inspectoratul Scolar al Judetului Arges	In functie de nevoile identificate	Intentie	Bugetul local; Programe pentru someri; Programe guvernamentale, programe nationale; Programe educationale; POS DRU	- identificarea nevoii de instruire - identificarea programelor care pot fi accesate - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3.Dezvoltarea resurselor umane 3.2.Cresterea accesului si participării la formarea continuă	Organizarea unor manifestări culturale pentru revigorarea culturala a comunei Albota si dotarea Caminului Cultural cu costume si instrumente	Consiliul Local Institutiile de invatamant	Trimestrial	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat Ministerul Culturii	- identificarea nevoii de instruire - identificarea programelor care pot fi accesate - elaborarea proiectelor si implementarea lor



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



3.Dezvoltarea resurselor umane 3.2.Cresterea accesului si participării la formarea continuă	Activități tip club pentru pensionari	Consiliul Local	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat	- identificarea nevoii de instruire - identificarea programelor care pot fi accesate - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3. Dezvoltarea resurselor umane 3.3.Reabilitarea infrastructurii educationale, sociale si culturale	Modernizarea Scolii Albota si realizare Sala de sport	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Inspectoratul Scolar al Judetului Arges	In functie de buget 2015-2018	Intentie	POR Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; Programe educationale;	- identificarea nevoii de instruire - identificarea programelor care pot fi accesate - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3.Dezvoltarea resurselor umane 3.3.Reabilitarea infrastructurii educationale, sociale si culturale	Amenajarea cu mobilier specific a unor locuri de joacă pentru copiii prescolari in satul Albota	Consiliul Local Institutiile de învățământ Agenti economici	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale;	identificarea mobilierului adecvat; - includerea in lista de investitii; - achizitia publică de bunuri; - amenajarea



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



3.Dezvoltarea resurselor umane 3.3.Reabilitarea infrastructurii educationale, sociale si culturale	Amenajarea unor facilități de petrecere a timpului liber pentru tineri	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Inspectoratul Scolar al Judetului Arges Institutiile de Invățământ Agentii economici	2015-2020	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; Programe educationale; Credite si produse	- identificarea nevoii de instruire - identificarea programelor care pot fi accesate - elaborarea proiectelor si implementarea lor
3.Dezvoltarea resurselor umane 3.3.Reabilitarea infrastructurii educationale, sociale si culturale	Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de sănătate	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges	2014-2020	Intentie	Bugetul local; Sponsorizări; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale; Credite si produse bancare; POR	- identificarea interventiilor; - identificarea programelor de finantare care pot fi accesate; - elaborarea documentatiei pentru solicitarea finantării; - implementarea proiectelor
3.Dezvoltarea resurselor umane 3.3.Reabilitarea infrastructurii educationale, sociale si culturale	Modernizare Camin Cultural in satul Cerbu	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Ministerul Culturii	2014-2016	In implementare 450 000	Buget local	- implementarea proiectului



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



4.Modernizarea administratiei publice locale 4.1.Îmbunătățirea capacității administrative	Adaptarea anuală a organigramei si ROF la nevoile institutiei si schimbările legislative	Consiliul Local	Anual	Intentie	Bugetul local	- analiza organigramei si a nevoilor existente; - analiza legislatiei în vigoare; - elaborarea proiectului de hotărare si supunerea lui dezbaterii Consiliului Local;
4.Modernizarea administratiei publice locale 4.1.Îmbunătățirea capacității administrative	Organizarea unor stagii de instruire în cadrul biroului ACR de la Bruxelles	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges ACR	2014-2020 în functie de solicitari	Intentie	Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale POCU;	- analiza demersului propus din punct de vedere al oportunității si costurilor implicate, rezultatelor obtinute; - analiza în sedință de Consiliu Local; - contactarea ACR în vederea sprijinirii acestei activități
4.Modernizarea administratiei publice locale 4.2.Îmbunătățirea relatiei cu cetățenii	Organizarea unor intalniri cu cetățenii	Consiliul local	2015-2020	Intentie	Bugetul local	- elaborarea unui calendar al intalnirilor - informarea cetățenilor
4.Modernizarea administratiei publice locale 4.2.Îmbunătățirea relatiei cu cetățenii	Organizarea unor intalniri cu tinerii	Consiliul Local Institutiile de învățământ	2015-2020	Intentie	Buget local	- elaborarea unui calendar al intalnirilor - informarea institutiilor de învățământ



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



4.Modernizarea administratiei publice locale 4.2.Îmbunătățirea relației cu cetățenii	Incheierea de parteneriate cu organizatii neguvernamentale	Consiliul Local Asociațiile și fundațiile din comuna	2015-2020	Intentie	Bugetul local	- identificare organizatiilor interesate - elaborarea acordului de parteneriat - identificare activităților oportune
4.Modernizarea administratiei publice locale 4.3.Introducerea de noi instrumente și tehnologii	Specializarea functionarilor de la urbanism și amenajarea teritoriului	Consiliul local	2015-2020	Intentie	Buget local	- identificare posibilităților de instruire -
4.Modernizarea administratiei publice locale 4.3.Introducerea de noi instrumente și tehnologii	Informatizarea administratiei publice prin realizarea bazelor de date geospatiale, utilizarea GIS-ului,	Consiliul Local Consiliul Judetean Arges Furnizori de programe soft	2012-2020	Intentie	Bugetul local; Bugetul judetului Arges; Bugetul de stat, programe guvernamentale,	- analiza situatiei existente; - analiza sistemului existent in judet pentru adoptarea unei solutii



CAPITOLUL V- Bibliografie

- www.eur-lex.europa.eu
- www.fonduriue.ro
- www.fonduri-structurale.ro
- www.cjarges.ro
- www.adrmuntania.ro
- www.inforegio.ro
- Directia Judeteana de Statistica Arges
- Fisa de culegere a datelor
- Monografia comunei Albota, prof Barbu Gheorghe, prof. Mariana Dumitru, ed. Juventus Press, anul 2012



Strategia de Dezvoltare Locala a
Comunei ALBOTA 2014-2020



CAPITOLUL VI - Anexe